

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra žurnalistiky

**Zdroje informací o politice používané vysokoškolskými
studenty v kontextu studovaných oborů**

Diplomová práce

Autor práce: Bc. Adéla Sílešová

Studijní program: Žurnalistika

Vedoucí práce: PhDr. Jan Jirků, Ph.D.

Rok obhajoby: 2019

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 31. 7. 2019

Bc. Adéla Sílešová

Bibliografický záznam

SÍLEŠOVÁ, Adéla. *Zdroje informací o politice používané vysokoškolskými studenty v kontextu studovaných oborů*. Praha, 2019. 128 s. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce PhDr. Jan Jirků, PhD.

Rozsah práce: 109 869 znaků včetně mezer

Anotace

Diplomová práce se zabývá přístupem českých vysokoškolských studentů k informacím o politice a uvádí téma do širšího kontextu. Cílem práce je zjistit, jaké zdroje čeští vysokoškoláci používají v souvislosti se získáváním informací o politice, jak o politice jako takové přemýšlejí a zjistit, zda se jejich přístup liší na základě oborů, které studují. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V první části je představena česká mediální krajina a zákonitosti, které ji charakterizují. Dále je popsáno a do zahraničního kontextu uvedeno téma českých vysokoškolských studentů. Závěr teorie shrnuje dosavadní literaturu týkající se popisované problematiky. Praktická část práce je stěžejní. Charakterizuje uskutečněný výzkum, popisuje jeho průběhu a přináší analýzy a vyhodnocení.

Annotation

The diploma thesis examines the attitudes of Czech university students towards information about politics. The subject of interest also lays in news sources which students use to get information from and in focus on the differences in students' attitudes related to their fields of study. The thesis is divided into two parts. The theoretical one introduces Czech media landscape and its characteristics, describes Czech university students and shows some international comparison. Related literature review follows. The base of this thesis is its practical part. It introduces the conducted research into detail. It describes its goals, methods and analysis used and, in the end, it shows the findings.

Klíčová slova

Média, mladí lidé, politika, vysokoškolští studenti, zdroje informací

Keywords

Media, young people, politics, university students, news sources

Title

News Sources about Politics Used by University Students in the Context of Subjects of their Study

Poděkování

Děkuji PhDr. Janu Jirků, Ph.D. za vedení této práce a za cenné a podnětné rady při přípravě výzkumného šetření.

Obsah

Úvod	2
I. Teoretická část	5
1. Česká mediální krajina a zdroje informací	6
1.1. Tisk.....	7
1.2. Televize	8
1.3. Rozhlas	8
1.4. Internet.....	9
1.5. Vlastnictví českých médií	10
1.6. Konzumace českých médií.....	11
2. Vysokoškolští studenti v České republice	12
3. Shrnutí dosavadní literatury.....	16
II. Praktická část	20
4. Výzkumný cíl a výzkumné otázky	20
5. Charakteristika kvalitativního výzkumu	20
6. Výzkumný vzorek a sběr dat	21
6.1. Výběr respondentů	22
6.2. Hard versus soft vědní obory	22
7. Popis průběhu výzkumných setkání	24
8. Analýza dat.....	27
8.1. Analýza úkolu č. 3	29
8.2. Analýza otázek č. 10, 11, 12 & 14.....	31
9.1. Otázky č. 10, 11, 12 a 14.....	40
9.2. Otázky č. 2, 3.....	44
9.3. Zdroje.....	46
Závěr.....	49
Summary.....	50
Použitá literatura	51
Seznam obrázků a tabulek	55
Seznam příloh	57

Úvod

Žijeme v době, kdy můžeme téměř bez omezení kamkoliv vycestovat a poznávat svět. Můžeme studovat na zahraničních univerzitách, vesele jezdit na výměnné studijní pobyty, můžeme pracovat v jakékoliv části planety, a přesto si každý večer povídat se blízkými, kteří sedí doma v obývacím pokoji. Žijeme v době, kdy si můžeme říkat, psát a publikovat, co chceme.

Žijeme ale také v době, kdy média mohou být vlastněna politiky. Média si mohou koupit podnikatelé, aby regulovali, co se o jejich byznyse bude anebo nebude psát. Množí se dezinformace. Mluví se o tom, že ve školách by se mělo rozvíjet kritické myšlení. Ve volbách se stále větší oblibě těší populistická a nacionální uskupení. Žijeme v době, kdy si můžeme říkat, psát a publikovat, co chceme.

Základní princip demokracie spočívá v tom, že se na ní podílejí všichni občané – ať již přímo anebo nepřímo skrze volené zástupce. V posledních letech vychází velká množství zjištění, že mladí lidé se o politiku nezajímají. A tak mě zajímalo, jak jsou na tom mladí lidé v u nás v České republice, konkrétně jaké postoje a jaký vztah mají k médiím a politice vysokoškolští studenti. Protože kdo jiný než vysokoškolští studenti, by se měl zajímat o média a politiku?

Mladí lidé byli, jsou a vždy budou důležitou součástí společnosti. Jsou její hybnou silou, jsou její budoucností. Ukázali to v roce 1939, v listopadu 1989. Ukázali letos, třicet let od pádu komunismu, když organizovali demonstrace proti nešvarům současné vlády a na zatím poslední demonstraci na pražské Letné je přišlo podpořit okolo 250 000 lidí.

„Mladí lidé jsou totiž zásadním faktorem v životě každé společnosti. A není tím myšlena jen otázka přežití, tedy pokračování rodu. Zatímco střední a starší pokolení se postupně stále výrazněji stávají nositeli statu quo, protože si myslí, že to už jinak nejde dělat anebo by to vyžadovalo příliš energie, mladí lidé mají sílu a čas věci měnit.“ (Tabery, 2017, s. 170)

V souvislosti s tím není radno zapomínat na roli médií. „Často se uvažuje o tom, nakolik a jak média ovlivňují dění ve „veřejném prostoru“, zvláště procesy politického rozhodování. Médiím je přisuzován značný vliv na podobu současných politických procesů v soudobých demokraciích, protože reprezentují veřejný, a tedy i politický život a jsou s ním svázány historickým vývojem. Média jsou hlavním (a někdy jediným

zdrojem) poznatků o politice a politicích, kteří se ucházejí o přízeň či toleranci veřejnosti (ve volbách i v obdobích mezi volbami), vysvětlují své úspěchy, selhání i přečiny, přesvědčují o správnosti svých rozhodnutí. Média se přitom politických témat zmocňují a zpracovávají je způsobem pro sebe obvyklým – navíc (nejsou-li to média, jimž je zákonem určeno být „veřejnou službou“, tedy sloužit veřejnosti, a jež jsou financována převážně či výlučně z veřejných zdrojů, např. z tzv. koncesionářských poplatků) musí při tom dbát na to, aby byla ekonomicky úspěšná, vycházela vstříc inzerentům a respektovala jejich zájmy.“ (McQuail, 2005, s. 346–7)

Problematika médií v kontextu s politickými informacemi je svou šíří nevyčerpatelným tématem. Předkládaná diplomová práce zjišťuje, jaký vztah k médiím a politice mají čeští vysokoškolští studenti a jak v kontextu tohoto rámce přemýšlejí. Diplomová práce je rozdělena dvě části – teoretickou a praktickou.

Úkolem teoretické části je představit základní tři tematické okruhy vztahující se k vlastnímu výzkumu. V diplomové práci je proto popsána česká mediální krajina, je představena její charakteristika a jsou zmíněni její základní představitelé. Druhá kapitola pojednává o českých vysokoškolských studentech, přináší aktuální statistiky a poznatky a dává je do souvislostí. Poslední kapitola teoretické části pak přináší shrnutí dosavadní literatury, která byla vzhledem ke zkoumané tematice publikována.

Stěžejní část předkládaného textu, praktická část, pak představuje kvalitativní výzkum, který jsem pro účely této diplomové práce uskutečnila. V několika kapitolách je představen cíl výzkumu, výzkumné otázky, analýza a vyhodnocení nasbíraných dat.

Nutno zmínit, že předkládaná diplomová práce se částečně liší od schválených tezí. Během zpracování tématu jsem provedla několik úprav, které, věřím, jsou pro práci přínosem a dělají ji srozumitelnější. Domnívám se, že díky provedeným změnám se mi téma podařilo lépe uchopit a následně zpracovat. Úpravy jsem provedla ve dvou hlavních oblastech – v jazyku a metodice. Mým původním záměrem bylo napsat práci anglicky. Absolvovala jsem několik zahraničních studijních pobytů, a tak mi při formulaci tezí práce přišlo logické psát diplomovou práci v anglickém jazyce. Svým zaměřením je však práce orientovaná čistě na české prostředí – oslovenými respondenty byly Češi, rozhovory probíhaly v češtině a výzkum pokrývá to, jak ke zpravodajství o politice přistupují Češi. Obávala jsem se, že pokud bych výzkum provedla v angličtině, mohlo by dojít ke značnému zkreslení dat při překladu, a tak jsem se po odborné konzultaci nakonec

rozhodla pro napsání práce v jazyce provádění výzkumu, tedy v českém jazyce.

Druhou odchylkou je metodika práce. Původní myšlenka kvalitativního výzkumu byla zachována, avšak od metody ohniskových skupin jsem upustila a namísto toho jsem provedla polostrukturované rozhovory. Po důkladné konzultaci během příprav realizace ohniskových skupin jsem totiž byla několika odborníky z řad sociálních věd, s kterými jsem téma diskutovala, poučena, že uskutečnit takováto setkání je náročnější, než se může zdát, a zároveň není jisté, že se tazateli, který nemá s ohniskovými skupinami prozatím žádnou praktickou zkušenost, podaří výzkum provést metodicky správně. Rizika byla poměrně velká. Vzhledem k tomu, že literatura řadí ohniskové skupiny do stejné kategorie kvalitativního výzkumu jako polostrukturované rozhovory (Berger, 2016, s. 193), jsem se po finální konzultaci s vedoucím této diplomové práce rozhodla upustit od šetření pomocí ohniskových skupin a využít metodu jim výzkumně blízkou, tedy polostrukturované rozhovory, které mi obsahově umožnily provést výzkum do stejné hloubky. Poslední drobné změny jsem oproti teším provedla v obsahu práce, a to opět v závislosti na snaze lépe uchopit zpracovávané téma.

I. Teoretická část

„V demokracii je to složité. Je třeba, aby se v ní angažovali všichni.“

Václav Havel

Úvodní citát patří spisovateli, disidentovi a prvnímu prezidentovi České republiky Václavu Havlovi. Ten, stejně jako další významný muž naší historie, spisovatel a publicista Ferdinand Peroutka, přikládal velkou důležitost tomu, jaký vztah mají k demokracii mladí lidé.

„Zatímco Peroutka mladé lidi rád provokoval a doufal, že je tím přiměje k aktivitě, Václav Havel je spíše chválil. A to při každé možné příležitosti. Vždy, když mluvil například o šedesátých letech, tak zmiňoval vzepětí zejména mladých, kteří se mimo oficiální struktury pokoušeli zakládat divadla, spolky, kapely, mládežnické organizace apod.“ (Tabery, 2017, s. 169)

O důležitosti demokracie v návaznosti s mladými lidmi píše i Šerek (2017): „Poznání demokratických orientací obyvatel určité země představuje důležitou součást pomyslné skládačky v úvahách nad tím, jaké vyhlídky má demokracie v této zemi do budoucna. (...) Jakožto generace nepoznamenaná předlistopadovým režimem ani demokratickou deziluzí druhé poloviny devadesátých let a jakožto generace vyrůstající v demokratických podmínkách s možností cestovat a využívat informační technologie mají současní adolescenti představovat příslib budoucí rozvinuté občanské společnosti vystavěné na demokratických přístupech.“

A v připomínce důležité historické úlohy, kterou sehráli čeští studenti, pokračuje Tabery (2017, s. 170): „Studenti vždy v našich dějinách sehrávali důležitou roli. Dodali energii událostem v roce 1948, pomáhali při vzniku republiky o sedmdesát let později, vedli jeden z největších protestů proti nacistům v roce 1939, urychlovali pokus o změnu v roce 1968, o rok později se upálil na protest proti nastupující normalizaci student Jan Palach. I v jeho jméně zejména v osmdesátých letech demonstrovali mladí lidé proti režimu. V roce 1989 pak dokonce spustili revoluci...“

Ve světě tomu bylo podobně. Především studenti v padesátých a šedesátých letech donutili západní svět, aby se změnil, když odmítli optiku svých rodičů a prosazovali větší svobodu, ať už doma v ložnici, ve školách, či mezi bílými a černými.“

Mladí lidé dokázali v minulosti svou sílu již několikrát demonstrovat. Svou sílu již několikrát prokázala (a stále prokazují) média. V první kapitole této teoretické části bude rozebrána česká mediální krajina a její základní rysy. Druhá kapitola se věnuje představení českých vysokoškoláků, jejich demografickému popisu a v neposlední řadě i srovnání vysokoškolsky vzdělané populace v mezinárodním měřítku. Závěrečná kapitola teoretické části předkládané diplomové práce se zaměřuje na vztah mladých lidí k médiím a politice. Jak již bylo naznačeno, názory a smýšlení mladých lidí jsou nejen pro vývoj demokracie, ale obecně pro vývoj společnosti velmi důležité. Ačkoliv se tato diplomová práce ve své praktické části zaměřuje na přístup vysokoškolských studentů k médiím a politice, vysokoškoláci se řadí do skupiny mladých lidí, jsou jejich podmnožinou, a tak je více než vhodné zmapovat, co bylo o této problematice dosud zjištěno a napsáno.

1. Česká mediální krajina a zdroje informací

Žurnalistika má v naší vlasti dlouhou tradici. Široká společnost si například dodnes pamatuje novináře první poloviny dvacátého století – Karla Čapka, Jaroslava Haška či Karla Poláčka. Podobu a vývoj médií u nás ale dlouhou dobu ovlivňoval komunisty nastolený režim. Avšak po revoluci v roce 1989 se ze státní televize a z rozhlasu stala média veřejnoprávní, denní tisk a časopisy se staly svobodným médiem, ze samizdatových plátek se staly „legální“ tiskoviny, vznikala nová periodika. Jak tedy vypadá česká mediální krajina dnes, třicet let od spadnutí Železné opony?

Těsně předtím nahlédnutím na český mediální trh přijde vhod připomenout si, co to vlastně média jsou. Základní definici přináší Jirák a Köpplová (2009, s. 21): „O „masových médiích“ (a ve stejném významu zástupně jen o „médiích“) padají ve veřejných i soukromých promluvách velmi četné zmínky. Zpravidla se těmito výrazy rozumí periodický tisk (čili především noviny a časopisy určené široké veřejnosti) a rozhlasové a televizní vysílání, ale stále častěji také veřejně dostupná sdělení na internetu, ať již mají povahu výstupu výrobní organizace (např. zpravodajské portály), akumulace uživatelských příspěvků (servery typu YouTube), individuálních počínů (např. autorské blogy), popř. kontaktních sebe prezentačních nástěnek (Facebook).“

A jaký vztah má k masovými médií politika? „Pokud jde o politiku, poskytují masová média arénu k debatě a soubor kanálů, skrze něž mohou politika, kandidáti, relevantní fakta a myšlenky vejít v obecnější známost a jež představují pro politiky,

zájmové skupiny a vládní činitele prostředky ke zviditelňování a vyvíjení vlivu.“ (McQuail, 2005, s. 22)

1.1. Tisk

Deníky, které v České republice aktuálně pravidelně vychází, lze podle zaměření rozdělit do tří kategorií – bulvár, sport a zpravodajství. Deníky Aha! a Blesk, spadající do první zmíněné kategorie, se dlouhodobě těší čtenářskému zájmu. O tom vypovídá i fakt, že nejčtenějšími českými novinami je právě bulvární plátek Blesk, který se každý den dostane ke 910 000 čtenářům (*MEDIA PROJEKT*, 2019). Sportovní noviny mají na českém trhu jednoho zástupce – deník Sport. Zpravodajských tiskovin vychází na denní bázi (i když některé jen do pátku) hned několik celostátních deníků – v regionálních variacích je k dispozici Deník, nováčkem českého trhu (od roku 2019) je tištěný Deník N, zejména ekonomické informace přináší Hospodářské noviny, mezi tradiční deníky patří Lidové noviny a Mladá fronta Dnes, z dříve komunistického Rudého práva se stalo Právo a čtenářům levicového smýšlení jsou k dispozici Haló noviny. Zdarma jsou pak, zejména v Praze, k dostání tituly Metro a ekonomicky zaměřená E15.

Čtenost a hlavně prodaný náklad (PN) však rok od roku většině tištěných deníků klesá. Nejčtenější nebulvární list, Mladá fronta Dnes, letos vykazuje 548 000 čtenářů, ještě před dvěma lety to bylo 605 000. A i ekonomickému deníku *Hospodářské noviny*, který oproti měření před dvěma lety zaznamenal jako jediný nárůst prodaných výtisků o necelé tři tisíce, klesla průměrná čtenost ze 161 000 na 150 000. (*MEDIA PROJEKT*, 2019; 2017)

I Celostátní deníky

	Čtenost	PN
Blesk (bez Nedělního Blesku)	910 000	199 732
MF DNES	548 000	113 635
Právo	237 000	67 807
Sport	222 000	32 677
Aha! (bez Nedělního Aha!)	217 000	43 637
Lidové noviny	209 000	33 551
Hospodářské noviny	150 000	33 554

Obrázek č. 1: Čtenost a prodaný náklad celostátních deníků za období od 1. 10. 2018 do 31. 3. 2019 (*MEDIA PROJEKT*, 2019)

I Celostátní deníky

	Čtenost	PN
Blesk (bez Nedělního Blesku)	1 000 000	217 880
MF DNES	605 000	137 929
Právo	270 000	78 683
Sport	266 000	33 826
Aha! (bez Nedělního Aha!)	211 000	49 856
Lidové noviny	203 000	37 571
Hospodářské noviny	161 000	30 648

Obrázek č. 2: Čtenost a prodaný náklad celostátních deníků za období od 1. 10. 2016 do 31. 3. 2017 (*MEDIA PROJEKT, 2017*)

Časopisů a magazínů vychází na českém trhu nepřehledné množství. Na své si přijdou čtenáři o bydlení, cestování, ekonomii, společnosti, sportu, technice či vaření, specializované časy vycházejí pro děti a mládež, muže i ženy. Z časopisů se zpravodajským zaměřením patří mezi nejčtenější tituly Reflex, Téma a Respekt (*MEDIA PROJEKT, 2019*).

1.2. Televize

Československá televize, po dlouhou dobu jediný provozovatel televizních přenosů na našem území, spustila své první vysílání v roce 1953. Po Sametové revoluci se ze státního média stala veřejnoprávním, od roku 1993 je známá jako Česká televize. S převratem v roce 1989 se zároveň otevřel trh a postupně začaly vznikat soukromé televizní stanice – ty dvě největší fungují dodnes – Nova a Prima. Česká televize dnes divákům nabízí vysílání na šesti tematických kanálech, televize Nova na osmi a Prima na sedmi. Nabídka českých televizí je dnes ale mnohem širší. Výše uvedeným se se svými čtyřmi kanály snaží konkurovat televize Barrandov, diváci mají možnost sledovat i řadu hudebních (např. Óčko, Šlágr TV) či regionálních stanic (Televize Přerov aj.).

1.3. Rozhlas

Český rozhlas, tehdy ještě Československý, začal vysílat v roce 1923. Dnes svým posluchačům nabízí širokou programovou nabídku na jedenácti celoplošných a čtrnácti regionálních stanicích. Avšak konkurenci má, a to nejen v regionech, značnou, na českém území vysílají desítky komerčních stanic. Tou, která zde začala vysílat jako první, je

Evropa 2, jež si dnes v poslechovosti celoplošných stanic drží pomyslnou bronzovou medaili. Více posluchačů napíná svůj sluch k veřejnoprávnímu Českému rozhlasu Radiožurnálu a nejposlouchanější je Rádio Impuls, které letos slaví dvacet let od zahájení vysílání.

Poslechovost celoplošných stanic v ČR

	odhad poslechovosti včera (v tisících)	odhad podílu na trhu (v %)
Rádio Impuls	1 036	13,0
ČRo Radiožurnál	882	10,8
Evropa 2	853	8,4
Frekvence 1	685	8,9
ČRo Dvojka (Praha)	326	4,3
ČRo Plus	110	1,1
ČRo Vltava	63	0,6
ČRo Jazz	10	0,1
Zet	9	0
ČRo Rádio Wave	9	0
Rádio Junior	8	0
ČRo D-dur	7	0

Obrázek č. 3: Poslechovost celoplošných stanic za období od 1. 10. 2018 do 31. 3. 2019 (*RADIOPROJEKT, 2019*)

1.4. Internet

Internetová zpravodajská média zažila v České republice boom s nástupem nového tisíciletí. Ačkoliv první (a dodnes nejpoužívanější) český vyhledávač Seznam.cz byl založen v roce 1996, online verze deníků se začaly rozvíjet po roce 2000 (Biriczová, 2012). Dnes na českém internetu existuje velké množství zpravodajských portálů, ty nejčtenější však mají i své tištěné verze. Podle dat za letošní červen byly nejnavštěvovanějším zpravodajským webem v posledním měsíci školního roku Novinky.cz, které spadají pod stejné vydavatelství jako deník Právo. Druhým portálem, kam čtenáři zavítali nejčastěji, byly Seznamzpravy.cz (přinášející zpravodajství od roku 2016). Následoval web Aktualne.cz (Hospodářské noviny), iDnes.cz (Mladá fronta Dnes), Denik.cz (Deník), Blesk.cz (Blesk), Nova.cz, Reflex.cz, Forum24.cz a desítku nejvíce čtených zpravodajských webových stránek uzavírají Lidovky.cz (Lidové noviny)¹.

¹ V závorce jsou uvedeny plátky vydávané stejným vydavatelstvím.

Název	↓ Reální uživatelé	Zobrazení stránky	Návštěvy	Čas
☐ novinky.cz rubrika Zpravodajství	4 459 893 ▲	132 294 644 ▲	73 702 911 ▲	361r 107d ▲
☐ seznamzpravy.cz	3 717 618 ▼	61 966 189 ▲	33 821 522 ▼	127r 335d ▼
☐ aktualne.cz Zpravy	3 045 680 ▼	59 822 602 ▼	21 284 541 ▲	121r 191d ▲
☐ idnes.cz Zpravy	2 917 084 ▼	114 392 232 ▼	30 888 093 ▼	247r 127d ▼
☐ denik.cz Zpravodajství Deník	2 649 835 ▲	56 114 310 ▼	11 929 635 ▲	38r 45d ▲
☐ blesk.cz Blesk.cz - Zprávy	2 099 823 ▲	64 299 826 ▲	12 806 446 ▲	69r 229d ▲
☐ nova.cz tn_ZPRAVODAJSTVÍ	1 613 830 ▼	22 351 023 ▼	9 923 816 ▼	41r 199d ▼
☐ reflex.cz	1 586 511 ▼	23 063 099 ▼	5 004 170 ▼	20r 346d ▼
☐ forum24.cz	1 237 244 ▲	8 869 175 ▲	4 449 808 ▲	21r 313d ▲
☐ lidovky.cz Zpravodajství	1 234 218 ▲	21 286 700 ▼	7 586 471 ▼	53r 21d ▼
☐ info.cz	1 143 955 ▼	6 970 033 ▼	3 532 469 ▼	11r 148d ▲
☐ irozhlas.cz	1 014 246 ▼	6 936 028 ▼	3 537 960 ▼	15r 164d ▼
☐ parlamentnilisty.cz	970 131 ▲	28 561 384 ▲	7 906 809 ▲	100r 347d ▲
☐ respekt.cz	775 428 ▲	2 576 762 ▲	1 718 085 ▲	3r 340d ▲
☐ ihned.cz Zpravodajství	733 758 ▼	3 428 129 ▲	2 318 160 ▲	6r 306d ▲
☐ ceskenoviny.cz	680 252 ▼	2 000 362 ▼	1 279 468 ▼	2r 308d ▼

Obrázek č. 4: Nejnavštěvovanější zpravodajské portály za červen 2019 (NetMonitor, 2019)

1.5. Vlastnictví českých médií

Média v České republice lze podle vlastnické struktury dělit na dvě základní kategorie:

- veřejnoprávní média
- soukromá média

Veřejnoprávní média, tedy Český rozhlas (ČRo), Česká televize (ČT) a zpravodajská agentura Česká tisková kancelář (ČTK), jsou zřízena příslušnými zákony. ČRo a ČT jsou média placená z koncesionářských poplatků (tedy z veřejných peněz). „Jeich společným rysem je to, že mají vůči české veřejnosti zákonem dané závazky, které musí plnit. Mají nás například nestranně informovat, vzdělávat či bavit a na to, jestli a jak to dělají, dohlíží Rada ČRo a Rada ČT, obě volené Poslaneckou sněmovnou.“ (Jirák, 2019) ČTK příspěvky od občanů nemá, musí si na sebe vydělat sama, i ona však musí ze zákona plnit službu veřejnosti, na což dohlíží poslanci volená Rada ČTK.

„Média jsou zprostředkovateli veřejné debaty, ale zároveň fungují i jako komerční subjekty – svým majitelům či akcionářům mají přinášet zisk. Je tedy pravděpodobné, že

komerční média budou spíše sledovat ta témata, která přitáhnou pozornost inzerentů a přinesou obrat.“ (Hvízďala, 2003, cit. podle Hejlová, 2015, s. 139) To je hlavní rozdíl mezi veřejnoprávními a soukromými médii. Značnou část českých soukromých médií vlastní čeští podnikatelé, kteří kupí své mediální majetky, a tím mají možnost ovlivňovat obsah daných médií ve svůj prospěch. To, že někdo vlastní médium, samozřejmě automaticky neznamena, že zasahuje, ať už z jakýchkoliv důvodů a s jakýmikoliv záměry, do jeho obsahové nabídky, ale v rámci zachování objektivity a nezávislosti médií je třeba takováto média vnímat s větší mírou kritického myšlení.

Mezi největší česká soukromá vydavatelství patří Czech News Center (CNC), které spoluvlastní podnikatel Daniel Křetínský (majoritní vlastník Energetického a průmyslového holdingu, spoluvlastník fotbalového klubu AC Sparta Praha, ...). CNC vydává deníky Blesk, Aha!, Sport, řadu časopisů (Dieta, Lidé a země, Moje psychologie apod.). Pod vlastnickou strukturu zmíněného podnikatele pak patří i několik rozhlasových stanic (např. Evropa 2, Frekvence 1). Vlastníkem velkého počtu mediálních značek je i podnikatel a současný premiér České republiky Andrej Babiš (ačkoliv své podnikatelské aktivity má oficiálně uloženy ve svěřenských fondech) – jeho MAFRA vydává Mladou frontu Dnes, Lidové noviny či bezplatně distribuované Metro, z časopisecký titulů například Esquire, Harper's Bazaar, Rytmus života, Žena a život a provozuje hudební televizi Óčko, jež vysílá na čtyřech kanálech. A do jeho svěřenských fondů spadá i Rádio Impuls. Dalším velkým vydavatelstvím je Economia, které patří Hospodářské noviny, časopisy Ekonom, Respekt či Právní rádce. I její majitel, podnikatel Zdeněk Bakala, řídí firmy od energetiky po těžební průmysl.

Vlastníků soukromých médií je v České republice samozřejmě mnohem více, než je uvedeno v předchozím odstavci. Stejně tak by se dalo napsat mnohem více i o samotných českých médiích a jejich historii. Snahou této kapitoly však nebylo popsat každý detail českého mediálního trhu, ale v kontextu problematiky, jíž se tato diplomová práce zabývá, alespoň naznačit jeho současnou podobu.

1.6. Konzumace českých médií

A ještě před nahlédnutím do tematiky vysokoškolských studentů budou představeny výsledky výzkumu českých médií, který letos provedla pražská společnost Behavio Labs. Ta zjišťovala motivace Čechů pro konzumaci médií. V Behavio Labs se mimo jiné ptali na to, zda mají lidé čas na čtení médií (online nebo tištěných)? 58 %

respondentů odpovědělo, že tak akorát, třetina respondentů (36 %) uvedla, že má času málo. A pouze 1 % účastníků výzkumu sdělilo, že čas na čtení médií nemá vůbec. A výzkum přináší velmi podobná data i u respondentů ve věkové kategorii 18–24 let – třetina respondentů (32 %) má málo času, více než polovina (59 %) dotazovaných má času tak akorát, 7 % mladých uvedlo, že času mají hodně.

To dává médií relativně velký prostor na to, aby se čtenářům přizpůsobili a jako odměnu za čas, který jim věnují, jim poskytly co nejzajímavější služby.

A dozajista podnětné informace o českých médiích přináší i toto krátké shrnutí: Potřebu zjistit pravdu nemá naplněnou čtvrtina lidí. Potřebu rozšiřovat si obzory nemá naplněnou téměř čtvrtina lidí (23 %). Téměř polovina Čechů (45 %) nemá naplněnou potřebu být součástí demokracie a 18 % lidí má nenaplněnou potřebu být v obraze. (Behavio Labs, 2019)

2. Vysokoškolští studenti v České republice

Vzdělání představuje jednu z nejvýznamnějších hodnot pro jedince i celou společnost. Na úrovni individuální je především podmínkou socializace člověka, předpokladem jeho aktivní ekonomické činnosti a smysluplného společenského uplatnění. Vzdelání je klíčový konstrukt současné postmoderní společnosti, označované jako společnost vědění, zároveň předurčuje dynamiku jejího dalšího vývoje a slouží jako nástroj utváření jejich rychle se měnících struktur.“ (Šámalová, 2016, s. 9)

Čím bys chtěl být, až vyrosteš? Čím budeš, až budeš velká? Různé varianty těchto otázek standardně slyšíme již od dětství. A pokud se rozhodneme získat středoškolské vzdělání na gymnáziu, musíme počítat třeba s tím, že nám pedagogové a často i rodinní příslušníci budou opakovat, že studium na gymnáziu je předpokladem pro pokračování k terciárnímu vzdělávání. Jakub Fischer, Kristýna Vltavská a jejich kolegové provedli v roce 2016 výzkum zaštitěný Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT), který se zaměřil na postoje a životní podmínky studentů vysokých škol v České republice. Data podle nich ukazují, že se typ vystudované střední školy mění s demografickými rysy studentů. „Pohlaví v tomto směru nehraje významnou roli, naopak výrazný vliv má věk současných studentů. Nejstarší studenti (30 a více let) měli výrazně častěji vystudovanou odbornou střední školu s maturitou, nástavbové studium nebo VOŠ. Naopak čím mladší studenti, tím spíše pocházeli z gymnázií. Struktura studentů podle jejich dosavadního vzdělávání se liší mezi jednotlivými typy vysokých škol a podle formy studia. Studenti

kombinované formy studia častěji přicházeli z nástavbových studií, zatímco mezi studenty v prezenční formě studia byl větší podíl studentů, kteří vystudovali některý typ gymnázia.“ (Fischer, Vltavská a kol., 2016, s. 13)

S tím souvisí právě výběr studia. Jak uvádí Říčan (2004, s. 236), ve dvacátých letech, tedy v době, kdy si mladí vybírají svou profesionální dráhu, se její výběr může zkomplikovat různým způsobem, jedním takovým může být chybná volba vysoké školy. „Profesionální dráha se ve dvacátých letech může zkomplikovat různým způsobem, např. chybnou volbou vysoké školy. U někoho je vůbec chybou, že se přihlásil na vysokou školu: buď z toho banálního důvodu, že mu chybí studijní nadání (intelekt a motivace), nebo proto, že dlouhý odklad samostatnosti a zahájení produktivní činnosti pokříví jeho osobnost. (Vědomí užitečnosti a finanční nezávislosti dodává sebedůvěru.) Jiní si vyberou vysokou školu, pro kterou se nehodí, a což je nejhorší – zůstanou na ní.“ (Říčan, 2004, s. 236)

Podle aktuálních dat žije v České republice 10 653 000, z toho 8 956 700 obyvatel ve věku 15 a více let. 2 Vzdělanostní struktura české populace (obyvatelstva nad 15 let) je následující:

- Základní vzdělání: 13, 6 %
- Střední vzdělání bez maturity: 32, 9 %
- Střední vzdělání s maturitou: 34, 2 %
- Vysokoškolské vzdělání: 19, 2 %

Pokud bychom provedli srovnání mezi kraji, zdaleka nejvíce vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva žije v Praze – 37, 7 %. Pro srovnání – obyvatel se základním vzděláním zde žije 7, 7 %. Hlavní město Prahu ve statistice následuje Jihomoravský kraj s 23, 2 % podílem vysokoškoláků a 12, 7 % obyvatel se základním vzděláním. Na konci statistického zjištění se nachází Ústecký kraj, v němž činí podíl obyvatelstva, jež dokončilo vysokoškolské vzdělání, 11, 7 % a počet lidí se základním vzděláním tvoří 20, 6 % všech obyvatel tohoto kraje nad 15 let. (ČSÚ, 2019)

V České republice jsou podle zákona o vysokých školách zřizovány tři typy škol – veřejné vysoké školy, státní vysoké školy a soukromé vysoké školy. Dohromady jich činnost provozuje 63, z toho je 26 veřejných, dvě státní a 35 soukromých. Aktuálně je celkový počet studujících na veřejných a soukromých vysokých školách 290 099, z toho

---

² k 31. březnu 2019, zaokrouhleno na tisíce

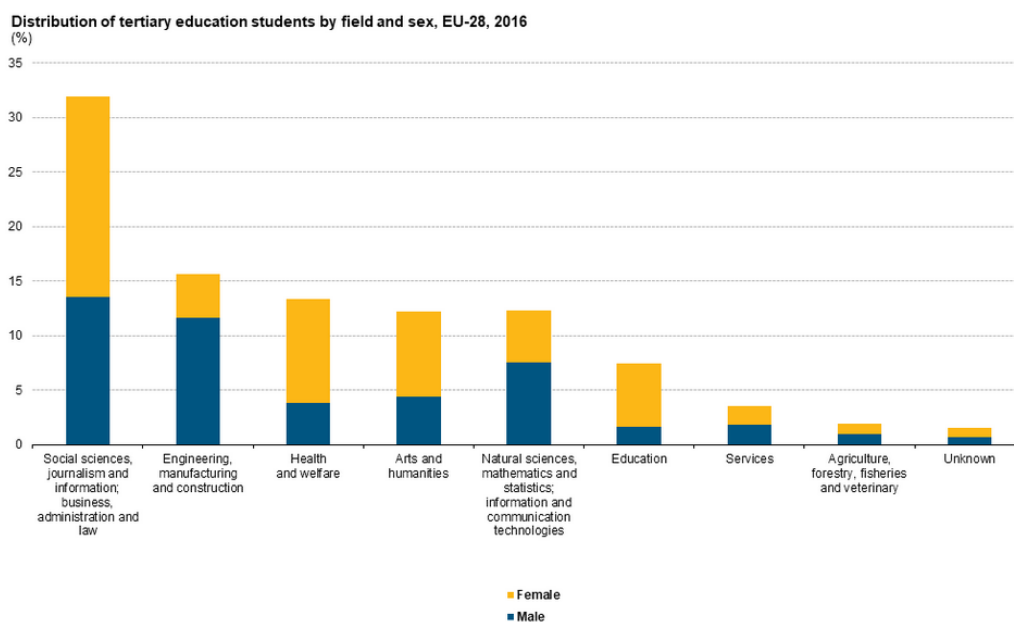
44 846 cizinců.³ (MŠMT, 2019)

Ve srovnání se zahraničím je u nás ale vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva méně. Podle mezinárodního srovnání zemí Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) byl podíl vysokoškolsky vzdělaných dospělých ve věku 25–64 let v ČR v roce 2014 pouze 22 %, průměr zemí OECD byl 33 %. Avšak pozitivnější statistiky ukazují, že podíl dospělých s úspěšně ukončeným magisterským vzděláním v České republice je v rámci zemí OECD mezi nejvyššími. Rozdíly napříč státy jsou pravděpodobně způsobeny umělým omezováním přístupu ke vzdělání mezi lety 1948 a 1989: podobná situace je i v zemích s obdobnou historií. „Srovnatelný podíl dospělých vysokoškoláků vykazovalo v r. 2014 Slovensko (20 %) a Maďarsko (23 %), zatímco v Polsku (27 %) a Slovinsku (29 %) byl tento podíl znatelně vyšší a v Estonsku dokonce téměř dvojnásobný (38 %). Nelze však s jistotou říct, je-li rozdíl dán odlišným tempem kvantitativního rozvoje soustavy po r. 1990, nebo odlišnou vzdělanostní strukturou populace jednotlivých zemí před r. 1990. Zatímco rozdíly mezi zeměmi Visegrádu odpovídají rozdílům v přístupu ke studiu v r. 1995, pro Slovinsko a Estonsko jsou tato data dostupná až od r. 2005. Všechny tyto země, s výjimkou Maďarska, spolu s ČR zároveň patří k zemím s vysokým počtem magistrů v populaci.“ (MŠMT, 2015)

Statistiky Evropské komise uvádějí, že v roce 2016 bylo k vysokoškolskému studiu v zemích Evropské unie zapsáno 19,6 milionů studentů, z čehož 61 % byli studenti bakalářských oborů, 54 % všech studentů tvořily ženy. Převis mužů byl zaznamenán pouze na doktorském stupni terciárního studia. Téměř třetina všech vysokoškolských studentů (konkrétně 32,2 %) v Evropské unii studovala v roce 2015 sociální vědy, žurnalistiku, informatiku, obchod, administrativu nebo právo. Studijním oborem, který se v žebříčku umístil na druhém místě, byla studia vztahující se k technickým vědám, výrobě a stavebnictví – zapsáno v nich bylo 15,8 % studentů terciárního vzdělávání. Další oblastí studia, která zaznamenala nejvíce studentů, bylo zdravotnictví a sociální péče (13,1 % studentů). (Eurostat, 2018)

---

³ k 21. 1. 2019

Obrázek č. 5: Vysokoškolská studia v EU podle typu studia a pohlaví (Eurostat, 2018)

Podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva dosáhl v roce 2017 hodnoty 20,0 %, což je o 6,4 % méně, než je průměr Evropské unie. (ČSÚ, 2018)

Avšak zpátky ke statistikám domácího terciárního vzdělávání. Jelikož se výzkumná část této práce zabývá právě studenty českých vysokých škol, následující informace popisují stav českých veřejných vysokých škol.

Podle Českého statistického úřadu (ČSÚ), který provedl srovnání statistik vysokoškoláků mezi lety 2010–2017 přibývalo v Česku vysokoškoláků, a to nejen mužů, ale zejména žen. Oproti roku 2010 vzrostl počet lidí s vysokoškolským vzděláním o 270 000 žen a 164 000 mužů. Čísla dále ukazují, že ve věku do 35 let má vysokoškolský titul 40 % a 27 % mužů. U lidí nad 65 let je pak statistika, pravděpodobně vzhledem k historickému kontextu, značně jiná – vysokou školu má vystudováno 17 % mužů a pouze 8 % žen. (ČTK, 2019)

Na největší české veřejné vysoké škole, Univerzitě Karlově, studuje 36 605 studentů s trvalým bydlištěm v jednom ze čtrnácti krajů České republiky. Nejvíce studentů studuje na Filozofické fakultě (4 871), následuje Pedagogická fakulta se 4 727 studenty a Právnická fakulta, na niž je aktuálně zapsáno 3 828 Čechů. Nejmenší fakultou, co se počtu studentů týká, je Evangelická teologická fakulta s 383 posluchači. Na Univerzitě Karlově studují, stejně jako na všech ostatních veřejných vysokých školách, studenti ze všech koutů republiky. Nejvyšší zastoupení (31 %) mají studující s trvalým

bydlištěm v Hlavním městě Praze, dále pak ve Středočeském (19, 9 %) a Jihočeském kraji (6, 4 %). Naopak nejmenší podíl studentů Univerzity Karlovy (2, 1 %) pochází z Olomouckého kraje. Podobné trendy lze vidět i u druhé největší české veřejné školy, Masarykovy univerzity. Z celkového počtu 23 426 jejích studentů má nejvíce posluchačů (43, 3 %) trvalé bydliště v kraji jejího působení, tedy v Jihomoravském. Další nejpočetnější skupina studentů je z kraje Vysočina (10, 7 %) a třetí největší zastoupení má Zlínský kraj (10, 5 %). Nejméně studentů (0, 5 %) přišlo na Masarykovu univerzitu z Karlovarského kraje. (MŠMT, 2019)⁴

Zřizovatel Vysoká škola Fakulta	Studenti celkem	Studenti (fyzické osoby) – občané ČR v tom s trvalým bydlištěm v kraji																	cizinci
		celkem	Hlavní město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	Plzeňský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Karlovarský kraj	Pardubický kraj	Vysočina	Jihomoravský kraj	Olomoucký kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj	kraj neurčen	bydlící v zahraničí	
			celkem																
00000 všechny veřejné a soukromé VŠ	290 099	245 268	32 548	29 208	16 350	11 431	5 039	14 983	8 750	12 967	11 944	13 221	27 479	15 466	15 592	29 977	1	312	44 846
11000 Univerzita Karlova	45 235	36 605	11 346	7 287	2 339	1 782	964	2 332	1 540	2 103	1 472	1 339	857	774	902	1 547	-	51	8 630
11110 1. lékařská fakulta	4 617	3 186	948	608	171	79	73	246	135	158	100	128	113	93	112	213	-	9	1 431
11120 3. lékařská fakulta	2 230	1 510	465	254	125	32	29	99	81	90	65	68	43	33	46	74	-	6	720
11130 2. lékařská fakulta	1 794	1 219	451	226	85	21	31	71	40	46	53	55	28	27	42	36	-	7	575
11140 Lékařská fakulta v Plzni	2 061	1 399	99	116	238	459	118	186	36	32	14	36	21	13	15	14	-	2	662
11150 Lékařská fakulta v Hradci Králové	1 780	1 218	49	88	23	14	9	44	73	403	192	85	56	57	45	79	-	1	562
11160 Farmaceutická fakulta v Hradci Králové	1 517	1 066	85	132	62	54	26	99	73	148	95	56	32	61	48	94	-	1	451
11210 Filozofická fakulta	5 584	4 871	1 940	963	323	171	107	258	194	185	149	128	116	73	96	160	-	8	713
11220 Právnická fakulta	4 028	3 828	1 275	710	247	129	86	212	133	187	168	123	98	102	112	244	-	2	200
11230 Fakulta sociálních věd	4 476	3 474	1 315	692	185	130	70	160	116	149	132	110	89	83	84	152	-	7	1 002
11240 Fakulta humanitních studií	2 393	2 045	827	440	116	59	56	125	79	82	50	65	39	25	24	58	-	-	348
11260 Katolická teologická fakulta	648	599	255	104	23	15	19	24	22	31	24	19	21	8	17	17	-	-	49
11270 Evangelická teologická fakulta	427	383	132	89	7	11	8	17	14	15	17	19	15	9	14	15	-	-	1
11280 Husitská teologická fakulta	624	589	231	155	22	33	14	40	12	18	11	13	12	3	8	16	-	-	1
11310 Přírodovědecká fakulta	4 520	3 667	1 167	776	226	204	71	254	187	178	137	130	49	71	85	131	-	-	1
11320 Matematicko-fyzikální fakulta	2 277	1 607	438	259	120	81	32	79	66	87	90	63	53	57	71	111	-	-	670
11410 Pedagogická fakulta	4 906	4 727	1 414	1 364	293	201	160	341	192	197	121	180	52	43	71	95	-	-	3
11510 Fakulta tělesné výchovy a sportu	1 883	1 705	442	413	109	79	64	99	98	116	78	73	28	25	24	55	-	-	2

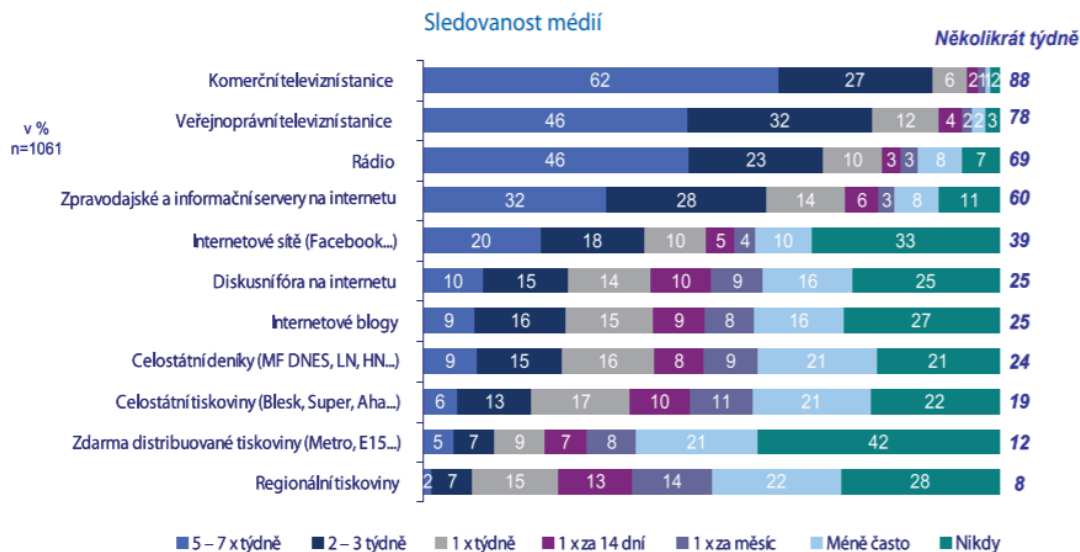
Obrázek č. 6: Studenti Univerzity Karlovy podle krajů (MŠMT, 2019)

3. Shrnutí dosavadní literatury

Sbírka literatury a publikací, jež se zabývá postoji mladých lidí k médiím a politice, je široká a obsáhlá. Není cílem této diplomové práce ji celou obsáhnout, ale naopak nabídnout zajímavý průřez uskutečněnými výzkumy, akademickými texty a zjištěními právě o tom, jaký vztah mají v souvislosti s médii mladí lidé k politice.

Národní institut dětí a mládeže (NIDM) uskutečnil v roce 2011 studii (Šimková, 2011) mapující informovanost mládeže o společenském a politickém dění a její participaci na společenské a politické úrovni. Firma IPSOS Tambor pro ně zrealizovala 1061 rozhovorů s lidmi ve věku 15–26 let. Zjistili, že nejčastěji sledovaným médiem byly pro tuto věkovou skupinu komerční televizní stanice, minimálně 2–3 týdně si k nim našlo cestu 89 % respondentů, veřejnoprávní televizní stanice sledovalo ve stejném období 78 % mladých lidí a rádio 69 %. Naopak celostátní deníky četlo minimálně 2–3 týdně jen 24 % dotazovaných.

⁴ k 21. 1. 2019

Obrázek č. 7: Sledovanost médií mladými lidmi ve věku 15–26 let (NIDM)

Z výzkumu dále vyplývá, že nejposlouchanějšími rozhlasovými stanicemi mezi mladými byly komerční Evropa 2 (55 %), Impuls (29 %), Kiss (29 %) a Frekvence 1 (24 %). Dále podle šetření pak zpravodajské a informační servery vůbec nevyužívalo pouze 11 % respondentů – ti ostatní nejčastěji navštěvovali seznam.cz (v 71 % případů), google.cz (40 %), iDnes.cz (39 %), novinky.cz (33 %) a aktualne.cz (24 %). Při otázce na zájem se o politické dění odpověděly zhruba dvě třetiny respondentů, že se zajímají alespoň okrajově. Jejich zájem byl ovlivněn nejen typem školy, který studovali (největší zájem projeví studenti vysokých a vyšších odborných škol, nejmenší studenti základních škol), ale i nejvyšším dosaženým vzděláním rodičů (75 % dětí vysokoškoláků se o politické dění zajímalo). Ze závěrů tohoto kvantitativního šetření pak vyplynulo, že mladí lidé se o veřejné dění příliš nezajímají. (Šimková, 2011).

Aleš Kudrnáč ze Sociologického ústavu Akademie věd ČR zpracoval v předloňském roce zprávu o dotazníkovém šetření mezi středoškoláky na téma Mladí lidé a demokracie (Kudrnáč, 2017), kvantitativního výzkumu se zúčastnilo 1350 středoškolských studentů. Pro tuto skupinu respondentů byly hlavními zdroji o politice internetové zpravodajské servery (38 %), televizní zpravodajství a pořady (32 %) a sociální sítě (18 %). Vzhledem k tomu, že nejčastějšími zdroji respondentů byla internetová média, výzkum zjišťoval i důvěru v internetové zpravodajské servery – žákům byl nabídnut seznam osmi nejčtenějších zpravodajských webů a čtyř dezinformačních serverů. Jako nejdůvěryhodnější se ukázal webový portál České televize ct24.cz, kterému zcela nebo spíše důvěřuje 71 % žáků, a téměř dvě třetiny respondentů

důvěřují webům iDnes.cz (64 %) a novinky.cz (63 %). Zajímavým zjištěním pak určitě je i fakt, že 5–7 % středoškoláků se vyslovilo, že dané zpravodajské portály nezná. A co se zájmu o politiku týče, ze zjištění vyplynulo, že pětina (22 %) středoškoláků se o politiku nezajímá vůbec a téměř polovina (45 %) se jich spíše nezajímá. (Kudrnáč, 2017).

Politici výzkumníci napříč rozvojovým světem uvažují o dvou různorodých (ačkoliv do jisté míry souvisejících) dlouhodobých trendech ve volební účasti, které se v posledních letech stávají více a více evidentnějšími – celkový pokles ve volební účasti a specifická tendence mladých lidí zdržet se v době voleb hlasování. (Cammaerts, 2016, s. 60)

Bakker a de Vreese (2011) uskutečnili studii, která zjistila, že různé typy užívání médií jsou pozitivně spojeny s mírou politické participace mladých lidí. S přičtením všech možných informačních využití, k různorodým formám politického zapojení se má pozitivní vztah i neinformační využívání internetu (jako například online komunikace a navštěvování nezpravodajských portálů). Se všeobecnou znalostí a rozsáhlým výzkumem orientujícím se na negativní roli, kterou ve snaze porozumět politické participaci mladých lidí média zastávají, ukázal tento výzkum opak. Širší pohled na užívání médií je nepopíratelně relevantní, přestože vysoká míra používání určitých (zábavných) médií nebo naprosté odtrhnutí se od všech médií může být pro umožnění aktivizačního chování znevýhodňující.

Jak píše POLITICO (2019), na spoustu mladých lidí působí proces rozhodování v rámci Evropské unie vzdáleně – zejména, pokud témata, o které se zajímají, nejsou zrovna na programu. Redakce POLITICA se ve zmíněném článku zeptala osmi nejmladších členů nově zvoleného Evropského parlamentu, jak chtějí Evropskou unii přiblížit mladým lidem. Jednou z dotazovaných evropských poslankyň byla i zástupkyně českých Pirátů, šestadvacetiletá Markéta Gregorová. Podle ní se Evropský parlament musí stát diverzifikovanějším a musí reprezentovat všechny věkové kategorie – tedy i mladé lidi. Navrhuje do parlamentu zvát youtubery a influencery a připomíná, že i oni by měli být součástí konverzace.

Výše představené výzkumy nepřinesly ve vztahu mládeže a politiky příliš optimistická data. Existuje však řada mladých lidí, která si malý nezájem svých vrstevníků uvědomuje, upozorňuje na to a snaží se to změnit. Z českých příkladů je to

například youtuber Karel „Kovy“ Kovář. Kromě zábavné tvorby se ve svých videích věnuje i politickým tématům, v letošním roce pak například navázal spolupráci s neziskovou organizací Člověk v tísni – v rámci projektu Jeden svět na školách se podílí na zvyšování znalostí o médiích mezi mládeží. V rozhovoru pro týdeník Respekt mluvil o smyslu svých videí následovně: „Mnoho mladých lidí a dětí přebírá názory rodičů a v poslední době také internetových influencerů. Kdybych udělal úplně lživé video, kde bych čerpal informace jen z konspiračních webů, je jasné, že spousta lidí by mou práci považovala za pravdu. Nepřišlo by jim na tom nic divného, nic by si neověřovali. A přesně proto se snažím říkat, aby se o témata sami zajímali, zjišťovali si informace a na základě toho si vytvořili svůj názor. Nechci nikoho přesvědčovat o svém názoru, ale o tom, že má smysl o věcech přemýšlet. A chci ukázat, že politika není určena jen pro dospělé, jak bylo naší generaci často vtoukáno.“ (Procházková, 2017)

Dalším příkladem člověka z domácího prostředí, který se snaží veřejně propagovat politiku a přiblížit ji tak mladým, je student Právnické fakulty Univerzity Karlovy a zároveň člen Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky Dominik Feri. V 21 letech se stal nejmladším poslancem v české historii, ve volbách do parlamentu v roce 2017 získal 15 000 preferenčních hlasů (Golís, 2017) a mladé lidi seznamuje s politikou zejména díky sociálním sítím – na Instagramu jej sleduje 124 000 uživatelů.⁵

A pro příklad aktivní mladé generace můžeme nahlédnout i do zahraničí. Švýcarský gymnazista David Pavlu vystoupil na letošní mládežnické konferenci TEDx (jejímž obecným motem je slogan „myšlenky, které stojí za to šířit“) v Basileji s téměř sedmi minutovým projevem volajícím po zavedení politické výchovy do škol. Říká, že dnes spousta žáků, kteří absolvují střední školy, nemá o politice velké povědomí. A ti, kteří o ní něco ví, ji nechápou úplně správně. On sám se stal členem lokální mládežnické strany, když mu bylo patnáct roků a zdůraznil, že jeden z důvodů, proč do politiky vstoupil, byla snaha zlepšit politickou výchovu a udělat ji zajímavější. S pár kamarády poté začal pracovat na projektu, pomocí kterého informují mladé lidi o aktuálních politických tématech jazykem mladých. Na závěr zmiňovaného projevu vyslovil David Pavlu myšlenku, že se nedá říct, že by se mladí lidé nezajímali o politiku – nezajímají se o to, co si myslí, že je politika, ale o témata, která politika řeší, se podle něj zajímají velmi. (Pavlu, 2019)

---

⁵ Počet sledujících instagramového účtu choco_afro, který patří Dominiku Ferimu, je aktuální k 31. 7. 2019.

II. Praktická část

„Tož demokracii bychom už měli, teď ještě nějaké ty demokraty.“

Tomáš Garrigue Masaryk

4. Výzkumný cíl a výzkumné otázky

Hlavním cílem této diplomové práce je zjistit, jak čeští vysokoškolští studenti přistupují k informacím o politice a z jakých zdrojů čerpají. Ovlivňuje studenty politika na základě oborů, které studují? Snahou výzkumu, jehož postup bude popsán v následujících odstavcích, je také pochopit, jak studenti o politice přemýšlejí a proč a zda se jejich smýšlení liší na základě oborů, které studují.

Tato diplomová práce si klade čtyři základní výzkumné otázky:

- Jaké zdroje používají čeští vysokoškolští studenti při získávání informací o politice?
- Jak čeští vysokoškolští studenti přistupují k informacím o domácí politice?
- Jak čeští vysokoškolští studenti přistupují k informacím o zahraniční politice?
- Jak se liší jejich přístup napříč obory?

5. Charakteristika kvalitativního výzkumu

Kvalitativní výzkum získává poznatky z toho, co lidé píšou a říkají,“ zároveň se snaží „odhalit nové pohledy na svět, spíše než testovat prognózy.“ (Walker, 2013, s. 49)

Zajisté by bylo zajímavé pokusit se zjistit, z jakých zdrojů čerpají mladí lidé, když zjišťují informace o politice, pomocí kvantitativního šetření. Jenže „kvantitativní výzkum testuje hypotézy, které byly formulovány a priori. (...) Jen náhodně se může stát, že výsledky analýzy jsou neočekávané a upozorní nás na přítomnost něčeho, co jsme nepředpokládali a co může být pro studovaný problém důležité.“ (Disman, 2011, s. 288) Autorku této práce zajímaly konkrétní motivy, přístupy a postoje vysokoškolských studentů. Proto se rozhodla uskutečnit kvalitativní šetření, a to formou polostrukturovaných rozhovorů.

Další otázka je nasnadě, proč polostrukturované rozhovory? Jak uvádí Arthur

Berger, rozhovory jsou jednou z nerozšířenějších a zároveň nejzákladnějších výzkumných technik – a to z dobrého důvodu. Umožňují výzkumníkům získat informace, které by pouhým pozorováním nezískali. Zmíněný americký akademik definuje rozhovor jako konverzaci mezi výzkumníkem (tím, jehož cílem je získat informace o daném předmětu) a informátorem neboli respondentem (tím, kdo, jak se předpokládá, má informace týkající se daného zájmu). (Berger, 2016, s. 191)

Existují čtyři druhy rozhovorů užívaných v kvalitativním výzkumu. Kromě neformálních, nestrukturovaných a strukturovaných rozhovorů to jsou rozhovory polostrukturované. Jejich specifikum spočívá v tom, že tazatel má obvykle seznam vypsanych otázek, na které se respondentů zeptá, ale v rámci možností se snaží zachovat nenucenou kvalitu, kterou nabízí nestrukturované rozhovory (zejména se jedná o fakt, že tázající má relativně malou kontrolu nad odpověďmi respondenta). (Berger, 2016, s. 193)

Český sociolog Jan Hendl tuto kvalitativní metodu polostrukturovaného rozhovoru označuje jako rozhovor pomocí návodu. Představuje pro něj „seznam otázek nebo témat, jež je nutné v rámci interview probrat. Tento návod má zajistit, že se skutečně dostane na všechna pro tazatele zajímavá témata. Je na tazateli, jakým způsobem a v jakém pořadí získá informace, které osvětlí daný problém. Zůstává mu i možnost co nejvýhodněji využít čas k interview. Současně umožňuje provést rozhovory s několika lidmi strukturovaněji a ulehčuje jejich srovnání. Pomáhá udržet zaměření rozhovoru, ale dovoluje dotazovanému zároveň uplatnit vlastní perspektivy a zkušenosti.“ (Hendl, 2016, s. 178–179)

Výzkum provedený autorkou této práce využil metody polostrukturovaného rozhovoru přesně z těch důvodů, o kterých se Hendl zmiňuje. V rámci připraveného seznamu otázek, které byly s respondenty probírány, ale zároveň i odlišného pořadí kladení otázek, byly rozhovory uzpůsobeny jednotlivým respondentům a jejich odpovědím.

6. Výzkumný vzorek a sběr dat

V České republice aktuálně studuje 245 268 vysokoškolských studentů, kteří zde mají i trvalé bydliště.⁶ Pro co největší validitu bylo při hledání respondentů uvažováno i o jejich demografickém původu. Na základě volebních výsledků je totiž viditelné, že volební preference mohou korelovat s místem bydliště voličů. Ukázalo se to například

---

⁶ k 21. 1. 2019

i při volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, kdy třeba Občanskou demokratickou stranu (ODS) volili zejména lidé v širokém okolí Prahy, Brna, Liberce, Českých Budějovic či Plzně. Hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD) zaznamenala úspěch především na Moravě a v severozápadním pohraničí, Křesťansko-demokratická strana (KDU-ČSL) zase oslovila nejvíce voličů ve východní části republiky. (Kočí, 2017).

Díky statistice MŠMT, zmíněné v teoretické části této práce, která dělí studenty jednotlivých vysokých škol podle kraje jejich trvalého bydliště, víme, že ačkoliv většina studentů jednotlivých škol pochází z kraje, kde má tato škola své působišťe, přesto jsou na všech veřejných vysokých školách zastoupeni studenti s trvalým bydlištěm po celé České republice, a nejinak je tomu i u škol, respektive oborů vybraných pro účely toho výzkumu. (MŠMT, 2019). Proto bylo rozhodnuto, že výzkumný soubor bude obsahovat pouze studenty pražských veřejných vysokých škol, a to buď na bakalářském, magisterském anebo na navazujícím magisterském stupni prezenční formy studia.

6.1. Výběr respondentů

Pro účely tohoto výzkumu bylo vybráno čtrnáct respondentů. Jejich hledání proběhlo přes sociální síť Facebook. Do skupin sdružujících studenty jednotlivých oborů byl umístěn inzerát s informací, že se hledají respondenti, se kterými budou v rámci výzkumu k diplomové práci probírána témata vztahující se k médiím a politice. Výběr respondentů byl náhodný, jedinou podmínkou bylo, aby počet studentů tzv. hard sciences odpovídal počtu studujících tzv. soft sciences (viz dále). Z téměř všech studentů, kteří na inzerát odpověděli, se následně stali respondenti. Autorka musela odmítnout pouze několik studentů práv a medicíny, neboť těch se pro účely výzkumu ozval nadbytek. Respondenti souhlasili se setkáním pod podmínkou anonymity, pro potřeby výzkumu tak byly od nich byly zaznamenány pouze čtyři základní sociodemografické údaje, a to pohlaví, věk, ročník a fakulta studia a kraj, ve kterém má dotazovaný či dotazovaná trvalé bydliště.

6.2. Hard versus soft vědní obory

Aby bylo možné zjistit, jak se liší přístup vysokoškolských studentů ke zkoumané problematice napříč obory, které studují, a tedy odpovědět na jednu z výzkumných otázek, je zapotřebí rozdělit vysokoškolské studenty, respektive vysokoškolské obory, do kategorií, které umožní analýzu a závěrečné vyhodnocení. Organizace poskytující statistiky týkající se vysokoškolských oborů, například Ministerstvo školství, mládeže

a tělovýchovy, Český statistický úřad anebo na nadnárodní úrovni Organizace Spojených národů pro vzdělání, vědu a kulturu (UNESCO), třídí vysokoškolské obory do statistických skupin, avšak takové skupiny jsou pro využití v této studii nepoužitelné, neboť se dělí na minimálně devět, častěji ale jedenáct kategorií. Zmíněným institucím totiž ze statistického hlediska nedává smysl dělit studijní obory na dvě nebo tři kategorie, v rámci čísel, která přinášejí, je dělení na tak málo skupin neefektivní. Proto bylo potřeba poohlédnout se po jiném typu klasifikace a podívat se tuto otázku historicky.

Přízraky Platona, Aristotela, Descarta, Newtona, Kanta a Wittgensteina k nám mluví o přírodních vědách, o svobodných uměních, humanitních vědách a filozofii. Připomínají nám kulturní dědictví a sociální historii. Jak je to ale dnes? Vědní a humanitní obory se vyvinuly ve dva různé směry, pro které není vždy lehké nalézt společnou cestu. Vyvinulo se tradiční rozlišení oborů na humanitní vědy, přírodní vědy a sociální vědy (někdy označované jako alfa, beta a gama vědní obory). (Tindemans, Verrijn-Stuart a Visser, 2002, s. 5).

Kromě toho se v akademickém prostředí užívá i jiné dělení, a to na hard (tzv. tvrdé) a soft (neboli měkké) vědní obory, které je použito i v této diplomové práci. Slovo „tvrdé“ nám implikuje něco drsného, ostrého, neprostupného a silného, zatímco slovo „měkké“ evokuje spíše něco jako kvalitu slabosti, jemnosti, tvárnosti. Z těchto konotací vyplývá, že biochemie je tvrdá, těžká, zatímco psychologie je měkká, jednoduchá. Genetika a fyzika jsou „hard“, antropologie a sociologie jsou „soft“. A tak by šlo pokračovat. (Storer, 1967)

Dělení na hard a soft vědní obory tak lze přirovnat ke klasifikaci na (přírodo)vědní a humanitní obory, kterou zmiňují i Tindemans, Verrijn-Stuart a Visser (2002, s. 5). Toto rozdělení akademici běžně používají, příkladem může být studie autorů Neumann a Finaly-Neumann (1989) o alternativních modelech hodnocení studentů na vysokých školách a rozdílech mezi hard a soft vědními obory.

R	Pohlaví	Věk	Studium	Trvalé bydliště	Hard vs. soft obor studia
R1	M	24	6. r., medicína, 2. LF UK	Královehradecký kraj	hard
R2	Ž	24	4. r., medicína, 2. LF UK	Středočeský kraj	hard
R3	Ž	21	2. r., právo, PF UK	Praha	soft
R4	M	25	4. r., právo, PF UK	Jihočeský kraj	soft
R5	M	25	4. r., chemie a technologie paliv, VŠCHT	Praha	hard
R6	M	22	3. r., ekologická a evoluční biologie, PŘF UK	Plzeňský	hard
R7	Ž	22	3. r., biologie, PŘF UK	Praha	hard
R8	M	24	4. r., právo, PF UK	Praha	soft
R9	M	22	3. r., ekonomie a finance, FSV UK	Zlínský kraj	soft
R10	M	25	5. r., architektura, ČVUT	Zlínský kraj	hard
R11	Ž	25	5. r., ekonomie a finance, FSV UK	Moravskoslezský kraj	soft
R12	Ž	25	5. r., žurnalistika, FSV UK	Karlovarský kraj	soft
R13	M	22	2. r., teoret. základ strojního inženýrství, ČVUT	Zlínský kraj	hard
R14	M	21	2. r., ekonomie a finance, FSV UK	Vysočina	soft

Tabulka č. 1: Demografické údaje respondentů kvalitativního šetření (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

7. Popis průběhu výzkumných setkání

Jak již bylo zmíněno, v rámci výzkumu byla provedena setkání s celkem čtrnácti respondenty, každé setkání proběhlo zvlášť a místa setkání se lišila podle konkrétních možností místa a času jak respondenta, tak výzkumníka. Setkání s účastníky výzkumu probíhala jednotlivě v období od 23. května do 4. července 2019 v Praze, zejména v kavárnách, na domovské fakultě respondentů či v knihovně. Setkání trvala od jedné do dvou hodin, samotný polostrukturovaný rozhovor pak trval v průměru 32 minut a 31 sekund. Nejkratší rozhovor proběhl během 18 minut a 5 sekund, nejdelší měl délku 49 minut a 27 sekund. Respondenti byli seznámeni s tématem i scénářem výzkumu a ujištění o anonymizaci poskytnutých dat.

Při začátku každého setkání zmínila autorka prosbu, aby respondenti odpovídali

na dotazy bez přikrášlování odpovědí. Jak totiž uvádí odborná literatura, informátoři a respondenti mají často tendence neříkat pravdu – chtějí působit lépe a vznešeněji, než ve skutečnosti jsou, a tak občas lžou a zkreslují informace (Berger, 2016, s. 206).

Každé setkání mělo tři části, které měly posloupný charakter. V první části bylo zjišťováno, z jakých zdrojů respondenti čerpají informace o politice, jaké zdroje jsou pro ně stěžejní, jaké informace vůbec považují za politické, a byly monitorovány další doplňující otázky vztahující se k výzkumnému tématu. Tato první část setkání byla nazvána „dotazník“. Respondenti dostali tří stránkový tiskopis čítající 37 otázek, na které odpovídali písemnou formou, výzkumník jim byl k dispozici pro případné dotazy týkající se upřesnění formulací otázek. Informace zjištěné na základě seberefektivních odpovědí v dotazníku umožnily autorce výzkumu přiblížit se pochopení motivů, postojů a výpovědí respondentů týkajících se stanovené problematiky. Podoba dotazníku je součástí příloh této diplomové práce.

Druhá část setkání měla zjistit, co vysokoškolští studenti vnímají jako politickou kauzu či téma a také to, z jakých zdrojů prakticky získávají informace. Tato část setkání, jež měla tři úseky, byla nazvána „praktický úkol“. Studenti dostali arch papíru, na nějž měli zaznamenat, jaké aktuální kauzy je ve spojitosti s domácí a zahraniční politikou napadnou. Jak pro českou (úkol č. 1), tak pro zahraniční (úkol č. 2) politickou scénu měli sepsat pět kauz, která podle nich jsou politickými tématy a zároveň jsou aktuální. Úkol č. 3 měl jiný charakter. V první části setkání respondenti popsali, jaké zdroje používají. Ve snaze vyhnout se situaci, že tyto odpovědi respondentů se vzdalují jejich praktickému jednání a odpovědi zbytečně přikrášlili, protože jak píše Berger (2016, s. 206), lidé občas říkají to, co si myslí, že chcete slyšet, byly jejich odpovědi ověřeny právě praktickým úkolem. Bylo zadáno téma „noví ministři ve vládě“ a vytyčeny tři okruhy, na které měli respondenti najít odpovědi. Jejich úkolem bylo zjistit, zaprvé, kteří ministři byli k 30. dubnu 2019 jmenováni do funkce, do čela kterých resortů byli dosaženi a k jaké politické příslušnosti se hlásí. Tyto výpovědi měli říct, jakým způsobem studenti získávají faktické politické informace. Zadruhé, vypsát z použitého zdroje zajímavost nebo detail, který je o vybraném ministrovi či ministryni zmíněn, a zatřetí, vypsát případné hodnocení kvality vybraného čerstvě jmenovaného ministra či ministryně do vlády. Snahou těchto dvou bodů úkolu č. 3 bylo pokusit se vystopovat, zda si vysokoškolští studenti uvědomují případný výskyt subjektivních názorů ve zpravodajských výstupech, a tedy jak k nim přistupují. Úkol č. 3 byl nejpraktičtější částí setkání a respondenti byli požádáni vyhledat

informace pomocí takových zdrojů, které by použili v případě, že by je téma zajímalo i mimo výzkumné setkání a chtěli by si o něm jednoduše zjistit více informací. Každý z respondentů měl k dispozici chytrý mobilní telefon, pomocí kterého se díky dostupné Wi-Fi síti anebo využití vlastních mobilních dat připojil k internetu, a tak mohl využít jak online zpravodajské portály, tak případně archiv audiovizuálních médií. Z tohoto důvodu nebylo potřeba využít jiné elektronické přístroje jako notebook či tablet, mobilní telefon splňoval podmínky vyhledávání informací na internetu. Současně byly respondentům poskytnuty výtisky všech zpravodajských deníků, které v den jmenování nových ministrů do funkce, tedy 30. dubna 2019 v českém mediálním prostředí vyšly (z bulvárních deníků byl k dispozici pouze nejčtenější plátek Blesk). Zadání této části výzkumného setkání je ke zhlédnutí v přílohách této diplomové práce.

Ta nejdůležitější část setkání s respondenty, třetí část nazvaná „rozhovor“, navazovala na předchozí témata. Jak lze vidět v příloze, bylo naformulováno celkem 17 otázek, které byly s respondenty během rozhovoru rozebírány. Dotazy směřovaly na postup během vypracování úkolu, byly položeny doplňující otázky k vyplněnému dotazníku, rozebírána témata spojená s médií a politikou, ale zejména bylo zjišťováno, zda vysokoškolští studenti vnímají souvislost jejich oboru s politikou a jak je případně může ovlivňovat. V prepisech rozhovorů, které jsou také součástí příloh této diplomové práce, si lze všimnout, že ne vždy byly otázky pokládány popořadě, ve většině rozhovorů ale byly položeny a zodpovězeny všechny otázky. Součástí přílohy je očíslovaný seznam pokládaných otázek. V prepisech rozhovorů již otázky nejsou opakovány, pro rychlejší orientaci je odkazováno na jejich čísla.

Jak zmiňuje Berger (2016), nahrávky, které výzkumník udělá, musí být přepsané. Mayring (1990 cit. podle Hendl, 2016, s. 212–214) popisuje čtyři druhy transkripce, podle kterých se ve výzkumných prepisech běžně postupuje. Z uvedené doslovné transkripce, komentované transkripce a shrnujícího protokolu a selektivního protokolu se jako nejideálnější způsob transkripce rozhovorů provedených pro tento výzkum jevila technika shrnujícího protokolu. Její specifikací je předpoklad, že se v textu mohou objevit zbytečná místa, a tak umožňuje nezachovávat celý text.

V případě prepisů vztahujících se k této analýze došlo pouze u několika respondentů k vynechání části textu. Pokud taková situace nastala, byla označena následovně: (...), v několika případech se totiž respondent rozhovořil do přílišných detailů, které pro podstatu výzkumu nebyly relevantní, jindy došlo k vázání, tedy

„obsahově související, v textu rozptýlené výpovědi se podávají na jednom místě vázaně.“
(Mayring, 1990 cit. podle Hendl, 2016, s. 214)

Transkripty nejsou doslovné – respondenti často používali nespisovný jazyk či výplňková slova, která nebyla pro podstatu výzkumu nijak stěžejní, a proto byl kladen důraz na obsahovou korektnost transkriptů.

8. *Analýza dat*

Jak je pro kvantitativní výzkum typické, možnosti, jak analyzovat nasbíraná data, se naskýtá vícero. Autorka této studie se rozhodla využít metodu rámcové analýzy. Grbich (2013, s. 49) totiž uvádí, že rámcovou analýzu je vhodné použít, pokud je cílem zkoumání odpovědět na následující otázky (s ohledem jak na sebe, tak na respondenty):

- Jaké typy konceptuálních a kontextuálních interpretativních rámců přiřazujeme situacím a jaký jim dáváme smysl?
- Jak je vytvářen význam a porozumění?
- Jaké členění používáme, abychom zformulovali různé druhy komunikace nebo situací a abychom formovali naše sociální životy?
- Rámce strukturují naše reality – můžou být fixní nebo stále se vyvíjející a nejsou příliš vědomé, ale nevědomě aplikované na situace a mohou být odkryty během interakcí a komunikace.

Tento výzkum se snaží najít odpovědi na výše zmíněné otázky v souvislosti se zkoumanou problematikou, tj. například, přemýšlejí vysokoškolští studenti o souvislosti jimi studovaných oborů a politiky? Přemýšlejí o zdrojích, ze kterých se k nim informace o politice dostávají? Liší se odpovědi na tyto a podobné otázky na základě oborů, které studují?

Volba rámcové analýzy jako analytické metody pro tuto diplomovou práci s sebou nese i jisté nevýhody, které je třeba mít při zpracování analytické části na mysli. Jak upozorňují Johnston a Klandermans (2013, s. 235), problém je v tom, že nejsou jasně stanovena žádná kritéria, jak rámcovou analýzu provést a nejsou ani stanovena pravidla zjišťující, zda byl rámec vhodně interpretován. V rámci uskutečnění věrohodné studie tak navrhuje, aby analytik vysledoval, jak přesvědčení, významy a zkušenosti spolu v rámci daného rámce souvisejí, a samozřejmě to musí být provedeno tak, aby šel celý proces ověřit.

Hendl (2016, s. 221), který řadí rámcovou analýzu mezi metody kódování, ale uznává, že některými výzkumníky bývá užívána k analýze kvalitativních dat, dále připomíná, že „manipulace s daty v průběhu analýzy je eklektická aktivita, neexistuje jediná správná cesta. Výzkumníci se vyhýbají přílišné standardizaci používaných metod.“ (Hendl, 2016, s. 287)

Rámcová analýza, implicitně či explicitně, je založena na kognitivních procesech. A zatímco nemůžeme vidět propojování nervových spojů mozku, můžeme se alespoň přiblížit organizaci konceptů a zkušeností, která naznačí, jak lze kterou situaci interpretovat. (Johnston a Klandermans, 2013, s. 234)

Po zvážení všech zmíněných kladných i záporných vlastností rámcové analýzy, se tato metoda stále jeví jako vhodná pro využití v této diplomové práci.

Při zpracovávání nasbíraných dat tak bylo postupováno dle doporučení odpovídající literatury (Berger 2016; Grbich, 2013; Hendl, 2016) věnující se metodám používaným v kvalitativních výzkumech. Oporou při samotném analyzování byl postup, jenž popisuje Hendl (2016, s. 221–223). Pomocí techniky sestavování textových tabulek byly zachyceny koncepty a nápady takovým způsobem, aby je bylo možno zdůvodnit zejména samotnými daty, analýza byla uzpůsobena vznikajícím pohledům a souvislostem, data byla zaznamenávána a analyzována systematicky a klasifikována do tabulek. Závěrečné zobrazení proběhlo s ohledem na shrnutí podstaty kontextu a s rozvahou nad rozsahem dat.

Pro účely tohoto výzkumu bylo každému respondentovi během setkání položeno přes padesát otázek, bylo získáno velké množství dat. Následující analýza se soustředí na vyhodnocení těch nejrelevantnějších dat vztahujících se k vytyčeným výzkumným otázkám.

Vysvětlivky k analýze: Při popisu analýzy bylo pro usnadnění porozumění přistoupeno k užití následující techniky popisu: při citování jednotlivých respondentů (či popisech jejich výpovědí) je v analýze užíváno zkratkovité označení R1–R14, což značí konkrétní účastníky výzkumu. Při popisu kategorie vědního oboru, který respondenti studují, je užíváno zkratkovitého vyjádření H studenti nebo S studenti – to značí respondenty hard studijních oborů, potažmo soft studijních oborů.

8.1. Analýza úkolu č. 3

R	Noví ministři	Noví ministři	Noví ministři	Zajímavost	Hodnocení kvality	Zdroj
R1	Karel Havlíček – ministr průmyslu a obchodu, nestr. za ANO	Marie Benešová – ministryně spravedlnosti, nestr. za ANO	Vladimír Kremlík – ministr dopravy, nestr. za ANO	Marie Benešová - dosazena v delikátním momentu při stíhání Babiše - „Lze si v ČR objednat trestní stíhání“ – její slova - Uvažuje o zrušení vrchních soudů	–	Wikipedie
R2	Vladimír Kremlík – ministr dopravy – nestr. za ANO	Karel Havlíček – ministr průmyslu a obchodu – nestr. za ANO	Marie Benešová – ministryně spravedlnosti – nestr. za ANO	Marie Benešová – nemá důvěru společnosti, byly proti ní demonstrace	Převážně subjektivní, resp. názory různých lidí na nové ministry, např. premiéra nebo prezidenta	1. Google → aktualne.cz 2. Google → echo24.cz, parlamentnilisty.cz 3. Wikipedie
R3	Marie Benešová (MS) – nestraník za ANO 2011	Karel Havlíček (MP) – nestraník za ANO 2011	Vladimír Kremlík (MD) – nestraník za ANO 2011	Marie Benešová – má poměrně blízko k prezidentu Zemanovi Havlíček a Kremlík oba bývalí členové ČSSD	–	1. Google – novinky.cz 2. Wikipedie
R4	Marie Benešová – min. spravedlnosti – za ANO	Karel Havlíček – min. průmyslu a obchodu – za ANO	Vladimír Kremlík – min. dopravy – za ANO	Benešová – bývalá nejvyšší státní zástupkyně, vím z hlavy	V článku hodnocení nebylo.	1. Google – novinky.cz, respekt.cz 2. noviny – Deník N, HN, LN

R5	Marie Benešová – min. spravedlnosti (za ANO)	Vladimír Kremlík – min. dopravy (za ANO)	Havlíček – min. průmyslu a obchodu (za ANO)	Benešová – odpor ústecké ANO	Benešová – negativní Kremlík – nijaký (neutrální) Havlíček – mírně neutrální, mnohdy však pro jeho pracovitost a odbornost pozitivní	Google – iRozhlas.cz, aktualne.cz, respekt.cz, novinky.cz
R6	Vladimír Kremlík (ANO) – doprava	Karel Havlíček (ANO) – průmysl a obchod	Marie Benešová (za ANO) – spravedlnost	Byla Benešová dosazena kvůli obvinění premiéra z podvodu Čapího hnízda? – Babiš to odmítá – Ohrožení justice?	Jen jsou vyjmenovány jejich priority práce, které sami uvedli.	Google – ceskenoviny.cz
R7	Marie Benešová – ministryně spravedlnosti (ČSSD)	Vladimír Kremlík – ministr dopravy (ANO 2011)	Karel Havlíček – ministr průmyslu a obchodu (ANO)	Karel Havlíček bude bojovat proti byrokracii.	Kremlík má dobré manažerské schopnosti.	1. Google – vlada.cz 2. Wikipedie 3. novinky.cz
R8	Havlíček ANO průmysl	Benešová ANO spravedlnost	Kremlík ANO doprava	Kremlík, bývalý člen ČSSD	žádné	1. Wikipedie 2. noviny
R9	Spravedlnost – Marie Benešová – nestraníček za ANO	Doprava – Vladimír Kremlík – nestraníček za ANO	Průmyslu a obchodu – Karel Havlíček – nestraníček za ANO	Kremlík – dříve byl člen ČSSD, která je také ve vládě	ne	1. vlada.cz 2. Wikipedie
R10	Karel Havlíček (průmysl) ANO	Vladimír Kremlík (doprava) ANO	Marie Benešová (spravedlnost) ANO	Obecné info o postupu člověka v politice, vývoj funkcí, náklonost	Pouze popis profesní kvalifikace – za mě ok	noviny (MfD, LN)

				k dal. pol. činitelům		
R1 1	Karel Havlíček: ministr průmyslu a obchodu, ANO, nestraník	Vladimír Kremlík: ministr dopravy, nestraník za ANO	Marie Benešová: ministryně spravedlnosti, nestraník za ANO	Benešová: Působila jako nejvyšší státní zástupkyně	LN: Benešová se podílela na potírání korupce (vznik specializovaných odborů závažné hosp. kriminality a spor s justiční mafii)	1. noviny (LN, HN, Deník N, MfD) 2. Google
R1 2	Karel Havlíček – min. průmyslu a obchodu (ANO)	Vladimír Kremlík – min. dopravy (ANO)	Marie Benešová – min. spravedlnosti (ANO)	Bývalá min. spravedlnosti a státní zástupkyně	Benešová – kritika v souvislosti s kauzou Čapí hnízdo – demonstrace Otázka odchodu Kněžínka	Google – ct24.cz
R1 3	Marie Benešová – M Spr. – bez p.p. za ANO	Vladimír Kremlík – M Dopr. – ANO	Karel Havlíček – M Prů – ANO	MB - Bývalá ministryně , poradkyně prezidenta Zemana - Rychlá výměna, neohlášená	1. článek pouze informativní 2. popisoval bývalé úspěchy MB, dalšími se příliš nezabýval	1. noviny (MfD, HN) 2. Google → aktualne.cz
R1 4	M spr., Benešová, so. dem.	M pr. a ob. Doc. Ing. Havlíček, PhD., MBA, Soc Dem	M dop. Judr Kremlík, nestraník za ANO	výměna ministra spravedlnosti zpsůsobila demonstraci	objektivní kritika nové ministryně spravedlnosti , důvody, proč se proti ní demonstrovalo	1. Google → vlada.cz 2. noviny (HN) 3. ihned.cz

Tabulka č. 2: Analýza úkolu č. 3 (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

8.2. Analýza otázek č. 10, 11, 12 & 14

Snahou následující analýzy bylo zjistit, zda si vysokoškolští studenti uvědomují souvislost jejich oboru s politikou. V rámci rozhovoru jim byly položeny tyto čtyři otázky:

- Vnímáš souvislost politikou a tvým oborem?
- Zajímáš anebo nezajímáš se o politiku právě na základě toho, že tě pak může ovlivnit v budoucí kariéře?
- Má tvůj obor něco společného s politikou?
- Sebekriticky, víš toho o politice dost?

Podobnost prvních tří otázek měla za cíl nabídnout respondentům co možná nejširší prostor pro hlubší zamyšlení se a formulaci co možná nepřesnější odpovědi. Čísla jednotlivých otázek odkazují na jejich pořadí během rozhovoru.

Pomocí následujících tabulek je demonstrován průběh analýzy.

R1	
10.	Jo, třeba docela aktuální jsou platy doktorů a teď jsou čerstvě zprávy o navyšování. Něco říkal ministr Vojtěch, něco říkal zase naopak náš ředitel Motola Ludvík. Ten zas naopak říkal, že průměrné platy doktorů jsou vysoké, jenže to jsou všechno kecý. Tam si myslím, že jde dost o politiku, co se odměn týče. A také financování nemocnic je hodně politické téma.
11.	To spíš ne, zajímám se spíš tak všeobecně, abych byl nějak v obraze, mě to moc neovlivňuje, já s tím stejně nic neudělám.
12.	V těch vyšších místech už jo. Ti pěšáci, obyčejní lékaři na odděleních se k tomu moc nedostanou, ale ty vedoucí pozice, tam už asi jo, tam to bude. I jednání s řediteli, kteří sami osobně zpravidla nemají nic společného se zdravotnictvím může být samo o sobě politika. Ve fakultních nemocnicích se někteří lékaři stávají součástí studentských senátů a těchto organizací, tak takhle nějak si to představuju.
14.	málo (z dotazníku)
P	Když jdeš volit, hraje roli jejich názor na zdravotnictví? Většinou ne. To zdravotnictví – všichni vědí, že je v Česku v háji, tak se ho snaží ještě více nedestruovat a naopak zachraňovat. Takže podle toho se neorientuji. Na zpravodajských portálech zprávy ze zdravotnictví primárně nehledám

Tabulka č. 3: Analýza otázek č. 10, 11, 12 & 14, R1 (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

R2	
10.	Určitě. Koukám, co říká ministr zdravotnictví, a potom koukám na realitu a vidím, že jsou tam určité diskrepance. Teď se řeší platy, platy lékařů a on uvádí nějaké číslo, jenže pak to reálné číslo je úplně někde jinde a ty informace, co on uvádí, jsou strašně zavádějící. A je docela pobuřující to, že když společnost čte ty informace, které on uvádí, a pak přijde do styku s tím lékařem, tak člověk vůbec nemá šanci vidět, jak to je doopravdy. Má k tomu lékaři nějaký postoj a ten lékař jako jedinec s tím nemůže nic udělat. Takže to, co ministr říká, je strašně zásadní, a to je prostě špatné. Také jsem četla na lidovkách rozhovor s ředitelem Motola Ludvíkem, a to bylo v podstatě to samé. Oni tomu rozumí velmi dobře, ale vybírají si, jak ty informace prezentují a neprezentují je způsobem, který by byl pochopitelný laickou nezdravotnickou společností. Lékař, který si to čte, tak to pochopí velmi dobře, ale laik se v tom ztratí. Ten si přečte, o lékař v průměru bere osmdesát tisíc, paráda, tak proč si stěžují. Jenže když si to přečte lékař, tak ví, že musí pracovat za dva, aby něco takového dostal. A to ještě asi po deseti letech.
11.	Určitě jo. Když nebudu vědět vůbec nic o politice a přijde na to někdy řeč a projeví se to, že nic nevím, tak ti lidé si budou myslet, že jsem úplně mimo. A pak to jejich mínění o mně, když to bude třeba můj nadřízený, je důležité, v rámci třeba mého povýšení. A taky ta politika ve

	zdravotnictví je důležitá proto, abych vůbec věděla, jaké mám podmínky, jaká jsou nastavená pravidla.
12.	Určitě. Musím znát zákony a jak se vyvíjejí, to je jedna věc – schvalování zákonů, teď se hodně řeší eutanázie například, to se mě velmi dotýká. To je jeden příklad, ale pak cokoli dalšího se může z politiky vyvinout. To, jak moji budoucí pacienti vnímají lékaře, je strašně dané politikou, bohužel.
14.	málo (z dotazníku)
P	Politika ovlivňuje úplně každého člověka bez ohledu na to, co dělá. Akorát si to lidé asi dostatečně neuvědomují. Včetně mě, já si to také neuvědomuji tak, jak bych měla, protože kdybych si to uvědomovala, tak ji sleduji mnohem víc.

Tabulka č. 4: Analýza otázek č. 10, 11, 12 & 14; R2 (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

R3	
10.	Ano, velmi. My jsme taková hodně politicky zaměřená fakulta , řekla bych. Zaprvé jsme měli i politologii, tak už jen to, že nás fakulta v uvozovkách nutila , abychom získali nějaké základní vzdělání v tomto oboru, jeden semestr politologie je samozřejmě málo. Potom se u nás dost často pořádají nějaké diskuze , většina mých fakultních kolegů se zajímá o politiku, je to velké téma během přestávek a řekla bych, že tím, že máme na fakultě dost bývalých politiků , tak je to téma, která tam hodně osciluje.
11.	Ano. Třeba momentálně jak je ministryní spravedlnosti paní Benešová. Řekla bych, že my, studenti práva, hodně sledujeme, obzvlášť ministerstvo spravedlnosti . To se nás hodně týká , protože rozhoduje o státních zástupcích a celkově navrhuje různé zákony, které se nás mohou týkat. I když je část našeho odvětví upravena ústavní formou, pořád tu máme nějaké vyhlášky, zákony. Já bych řekla, že právníci, když si dupnou, tak na ně ministerstvo spravedlnosti bývá krátké, ale není to tak vždycky a je třeba to sledovat.
12.	-
14.	Ne, řekla bych, že ne. Že bych se měla o politiku zajímat víc , na druhou stranu mě to někdy trochu frustruje , takže se tomu radši moc nevěnuju. Určitě mám známé, kteří toho ví o politice mnohem mnohem víc a hrozně je obdivuju, že to dokáží každý den poctivě všechno sledovat. Ale upřímně mně politika nikdy moc nebavila, nikdy mě moc nezajímala, takže se zajímám tak, abych byla aspoň trochu informovaná.
P	Vnímáš souvislost mezi právníčinou, případně advokací a politikou? Ano, přijde mi, že vzhledem k tomu, že vláda navrhuje zákony, tak exekutiva i legislativa, řekla bych, že legislativa je spíš politická věc, ale že je to hodně silně provázené. I hodně právníků jde potom do politiky, řekla bych, že jsou to dva hodně blízký obory, akorát to zkoumáme z jiné strany než politologové. Zmínila jsi ministryni Benešovou, napadá tě ještě nějaká kauza, která může tebe jako budoucího právníka ovlivnit? Nebo něco, o čem se se spolužáky bavíte? Tak především jsme se bavili o státním zástupci, nejvyšším státním zástupci, přičemž teď navrhuje, nevím přesně kdo, ale navrhuje se, že by vrchní státní zástupce nebyl odvolatelný okamžitě, v podstatě bez jakéhokoli udání důvodu. Jinak mě asi nic nenapadá z politického hlediska.

Tabulka č. 5: Analýza otázek č. 10, 11, 12 & 14; R3 (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

R4	
10.	My máme v prvním ročníku státopědu a politologii, takže nějaká souvislost tam určitě je. Pak je tam ústavní právo. Souvislost tam určitě je. Parlament tvoří zákony. Parlament je tvoř z poslanců, ti jsou voleni. Ale je to takové, že právo zpravidla říká, jak to je, ale politika by se měla bavit o tom, jak by to mělo být.
11.	Jo, taky se to může stát. já třeba zvažuji kariéru v justici, stát tady určuje podmínky, jak se do justice dostat. Stát navrhoval určité změny, které by mě mohly zasáhnout. Robert Pelikán přinášel změny do justice, že by v podstatě zhoršoval podmínky, kdybych já o to měl zájem.
12.	Jo, určitě. To je podobné, jak jsem už říkal. Když dostuduju, tak bych mohl zvažovat kariéru advokáta, ale sice je tu samosprávná advokátní komora, ale ty hlavní podmínky zase může nastavovat stát. napadá mě advokátní tarif, to je pro mě důležité. Zvažuju kariéru v justici, teď se hodně mluvilo třeba o zákoně o státním zastupitelství, který se připravuje už roky, máme novou ministryni spravedlnosti, takže to vnímám, protože se to s nejvyšší pravděpodobností může týkat mojí kariéry. Takže jsem k tomu svým způsobem i nucený.
14.	Co je to dost? Dostatečně na to, abych měl nějaký hrubý obrázek, to asi jo. Ale určitě bych se tím mohl zabývat i víc, kdybych o to měl větší zájem nebo víc času. Ano, je prostor pro to, abych měl větší zájem o politiku, kdybych měl více času. Ale teď se musím věnovat povinnostem, člověk má nějaké povinnosti a ty moje nesouvisí úplně s politikou obecně.
P	

Tabulka č. 6: Analýza otázek č. 10, 11, 12 & 14; R4 (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

R5	
10.	Určitě, protože nebýt ropy, tak jsme zamezili mnoha válkám.
11.	Myslím si, že to má dvě roviny. První rovina je, že já studuji technické exaktní vědy. To znamená, že to nepodléhá nějakému politickému trendu. To, že jedna a jedna jsou dvě nebo že nějaký chemický reaktant reaguje s druhým, tak to politika neovlivní. V tomto je to konzistentní a je to i jeden z důvodů, proč jsem na tohleto šel. Na druhou stranu ve chvíli, kdy padne nějaké politické rozhodnutí, tak se může změnit zdroj energie ze vteřiny na vteřinu, to znamená, že politika ovlivňuje, jakým způsobem se tady bude využívat ropa, nicméně tím, že jsem na základě vědy zjistil, že ropa je ve skutečnosti zdrojem problémů, akorát se o tom takto nereferuje a je to schované. Když se podíváme do Jemenu nebo na Blízký východ, tak většina těch konfliktů se interpretuje jako konflikt náboženský nebo občanský, ale i když jsem tam byl já a viděl, co se tam děje, tak jsem zjistil, že je to všechno otázka zdrojů právě ropy nebo zemního plynu, protože to tvoří největší ekonomickou sílu světa a zároveň mě věda utvrzuje v tom, že 90 nebo 95 % toho, co je okolo nás, je vytvořeno z ropy. Takže díky vědě, chemii, ropě jsem si potvrdil, jak moc je to důležité politické téma, ačkoliv se nám to politici snaží skrýt. A to je globálně, geopoliticky. (...)
12.	Do jaké míry ovlivňuje politika obor, který studuješ a kterému se chceš věnovat? Velmi.
14.	Člověk by toho vždycky mohl vědět víc, ale v porovnání s nějakým vzorkem společnosti si myslím, a není to jenom ode mě, ale od různých kamarádů a okolních lidí, tak mi říkají, že toho vím nadměrně víc než průměrný člověk, a i z toho, jak se o to zajímám každý den, i z toho, jak se o to zajímám dlouhodoběji, tak si myslím, že k tomu mám aktivní přístup.
P	

Tabulka č. 7: Analýza otázek č. 10, 11, 12 & 14; R5 (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

R6	
10.	No tak z hlediska financování vědy určitě. Vím, že Babiš kolikrát slibuje, že bude financovat vědu, myslím si, že tedy ne konkrétně biologii. Ale jinak asi úplně ne, protože jako kdybych... na politiku bych asi neměl žaludek, proto jsem nešel na žádný obor, který se týká politiky, a rád to sleduju nezávisle ne tom. Jsem rád, že ten obor není na politice závislý, můžu se od politiky odloučit a jít si studovat biologii, přírodu, oddělit to od sebe.
11.	To je dobrá otázka, podle toho se často rozhoduju, koho volit ve volbách. Že se hodně detailně snažím studovat jejich programy z hlediska životního prostředí, ochrany biodiverzity a podobně.
12.	Nějaká témata určitě, ale ta jdou mimo mě, já se věnuji jiným tématům. Teď je aktuální genetika, ta se mě netýká. Politici rozhodují o národních parcích, to se mě týká. Když řeknou, že to budou konzultovat s odborníky, tak se můžou zeptat mých kolegů, kteří se zabývají ochranou životního prostředí třeba. Z hlediska klimatické změny, což je teď politikum, tak by to měli komentovat odborníci, politikům radit a tak.
14.	Do dotazníku jsem napsal, že ano, protože ta další odpověď se mi nelíbila. Orientuji se, pouštím si to skoro obden, tak toho vím dost na rozdíl od průměrného vzorku populace.
P	Bude tě v budoucí profesí politika ovlivňovat? Určitě, nějaké granty a financování. S tím těžko něco udělám. Nabízel mi třeba funkci do akademického senátu, že bych mohl jít kandidovat na senátora, což je jen univerzitní politika, jako jo, ale jinak si myslím, že nějaká velká politika ne.

Tabulka č. 8: Analýza otázek č. 10, 11, 12 & 14; R6 (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

R7	
10.	Možná částečně, co se týče financování, tak tam je to o tom, že člověk musí žádat o ty peníze stát nebo jiné instituce. A tam je ta byrokracie s tím spojená. A je to také politika, kdo dostane peníze v rámci grantů.
11.	Myslím, že to s tím vůbec nesouvisí. Tak asi si budu muset žádat o ty granty. Já přemýšlím, že zůstanu v akademické biologii, ono totiž ani nic moc jiného nejde s tím, co studuji. Můžu jít do soukromého sektoru, ale.
12.	Určitě. Třeba kolik peněz dají na výzkumy nebo rozdělování peněz podle toho, kolik ti vyjde článků. Když chce někdo napsat jeden pořádný článek, tak to nejde, protože musí napsat hodně článků, aby se řeklo jo, ten píše hodně článků, tomu dám peníze, protože něco dělá. Je to tak, že lidé, co dělají výzkum, tak mají nějaký grant a z toho grantu už získají výsledky na ten další grant, aby mohli už za rok publikovat, což je třeba grant na dva roky. A oni chtějí, abys už po roce měla nějaké výsledky, ale to nejde tak rychle. Takže lidé třeba z jednoho grantu už si dělají výsledky dopředu, aby měli výsledky a aby dostali další grant. Podají si víc grantů, podobná tematika, aby prostě něco vpublikovali.
14.	Ne, vím toho hrozně málo. Asi mi to trochu i vyhovuje, mě přijde, že to začalo trochu už na gymplu, kdy vlastně jsem se víc zajímala o biologii, měla jsem biologické předměty, když tam byly lidi, co měli politologii, žurnalistiku, oni řešili tyhle věci, já jsem řešila ten svůj biologický svět a s tím, že ty předměty, co jsme měli, tak tam jsme to moc neprobírali. Probrali jsme českou politiku, měli jsme dvě pětáctýřicetiminutovky a už se k tomu nikdo nevracel, to se na tom také odráží, že toho moc nevím.
P	Když čteš nějakou politickou zprávu, co se týká biologie nebo přírody, přemýšlíš o tom, že to je tvůj obor? Že politika může tvůj obor ovlivnit? Ne, to ne

Tabulka č. 9: Analýza otázek č. 10, 11, 12 & 14; R7 (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

R8	
10.	Ano, protože zákony schvalují zákonodárci, zákonodárný výbor, tedy politici. Takže ta souvislost je enormní.
11.	Ovlivní samozřejmě, změní se zákon, zákoník a budu se muset všechno učit znova, ale já jsem si vybral právo proto, protože jsem se zajímal mj. o politiku.

12.	Hlavní agendou politiků je že se zvýší daně, změní se minimální mzda, změní se nějaký zákoník práce, něco. To asi považují za nejčastější agendu, kterou mají politici. Takže skoro každé hlasování parlamentu ovlivňuje a mění můj obor.
14.	Ano.
P	At' se ty osobně rozhodneš pro justici nebo advokacii, budeš ty osobně ovlivněn nějakými politickými kroky? Ne, to asi ne, pro mě to bude znamenat to, že nastoupím do nějaké práce, třeba do advokátní kanceláře, změní se zákon, já na to budu mít nějaký názor, buď to budu chválit nebo budu nadávat a naučím se ten zákon a naučím se s tím pracovat, ale ne, že by to změnilo moji životní dráhu.

Tabulka č. 10: Analýza otázek č. 10, 11, 12 & 14; R8 (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

R9	
10.	Já obecně studuju ekonomii, ale mírně se specializuju na finance, takže tam zas tak moc toho nevnímám. Ale obecně ekonomie s politikou souvisí, je to společenská věda, která se dívá na společnost jenom z trochu jiného pohledu, takže to souvisí a řeší to podobná témata.
11.	To ne, mě to spíš baví. To s tím souvisí, dejme tomu, že v tom už mám nějakou průpravu, společenskovední základ a to k tomu patří, takže to je součást toho, co mě baví, co studuju. Je to jedna část toho a dělám to fakt jenom proto, že mě to baví. Já třeba ani nechodím volit, to znamená, že to moje snažení je dejme tomu k ničemu, že si čtu o politice a tak, to je jenom pro mě, že mě to baví a chci něco vědět, ale není z toho nějaký reálný výsledek, že bych šel někam a volil.
12.	Snaží se porozumět společenským problémům a nějak je vyřešit. Já používám ekonomii jako nějakou vědu, ale ekonomie je opravdu jako věda, ale politika je spíš praktikování problémů, takže cíl mají společný, ale aparát je různý. Ekonomie je určitě jedna dimenze politiky, takže spousta ekonomů tvář politiky nějak ovlivňuje, je spousta slavných ekonomů, co jsou v politice, třeba Aleš Michl, ten není úplně politik, ale v politice je. Určitě to spolu souvisí, je to jedna dimenze společnosti, politika se snaží těch věd vzít dohromady vícero.
14.	Ne, nikdy nevím dost, protože k tomu, abychom pochopili politiku, tak jsou podle mě potřeba důkladné znalosti historie, geografie, politologie, sociologie, filozofie, ekonomie, a ty já nemám prostě. Je toho potřeba tak moc, že já ty znalosti nemám. Je to třeba i věkem, že je mi 22, nemůžu mít zkušenosti za nějakou větší dobu a nemůžu znát historii tolik a tak.
P	Může politika ovlivnit tvou budoucí profesi, práci? Já pracuju v bance a spousta nových regulací určitě bude, otázka je, jak budou zásadní, jakým směrem, takže čistě teoreticky určitě může. Souvislost vnímám, ale nemyslím si, že bych měl volit nějakou stranu jen na základě mé profese, když to pak ovlivní celou společnost. To je takový jeden pro mě paradox, že i když se mě politika částečně jako dotýká v něčem, tak pořád, když volím jendou stranu, tak ta strana má komplexní program, a když se tohle nahne kousek ke mně, tak se může rozbořit spousta jiných věcí, do kterých třeba nevidím, že já si řeknu dobře, rozumím financím, tak tady ta strana má dobrý program v těch financích, to by pro mě bylo fajn, ale pak je tam miliarda dalších věcí, kterým já nerozumím a kdybych tu stranu volil, tak je možné, že hodně lidí se bude mít hůř skrz něco. Já se třeba vůbec nezajímám o sport, tak třeba přestanou dotovat sport nebo já nevím, co se může stát. Proč nechodíš volit? Těch důvodů je víc. Zprv je nikdo, kdo by reprezentoval můj nějaký politický názor, nenašel jsem takovou politickou stranu. Jsou strany se kterými bych byl oukej, že tam jsou. Druhý důvod je logistický, vyřídit si volební průkaz tím, že mám trvalé bydliště na Moravě je vlastně dost velká překážka na to, že vlastně ani nemám, koho bych chtěl přímo podpořit. A pak je tam ta morální věc, že to ovlivní všechny a nemyslím si, že mám tak dobrý názor, abych dokázal

	posoudit všechny ty oblasti ve společnosti, že ta strana opravdu něco nepokazí jinde. I když rozumím tomuhle a řeknu si tahle strana v pohodě, ale nerozumím tomu jinému a měl bych v podstatě rozhodovat o životě, o tom, co se bude dít v celé společnosti, což je takové jako divné pro mě.
--	--

Tabulka č. 11: Analýza otázek č. 10, 11, 12 & 14; R9 (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

R10	
10.	Ano, tak, že stavební zákon je něco, co z 99 % ovlivňuje to, co dělám. To, co se schvaluje, jak se to schvaluje, jak dlouho to trvá, to jak je to složité, jak je to jednoduché, jestli to bude trvat dva měsíce nebo deset let. Jestli je to čitelné nebo nečitelné, to, jestli je to rozhodnutí nějak kontinuální nebo jestli se pořád mění pravidla, podle který něco dělám. Všechno to vychází z politiky.
11.	Nedokážu odpovědět. Já nevím, jestli to dělám kvůli tomu, že to ovlivňuje stavební zákon. Mohl bych se zajímat jen o ten výsek a ten výsek je provázaný se zbytkem, nějaká mezioborová spolupráce a vlastně nevím, jestli to dělám kvůli architektuře nebo kvůli tomu, že jsem to dělával i dřív. Anebo že mám kolem sebe lidi, co dělají jen architekturu a ti se o to taky zajímají.
12.	Má, protože naplňování architektury je přímo ovlivněné politickou situací a jejími rozhodnutími, ať už na lokální úrovni formou územního plánování anebo na té celostátní úrovni stavebním zákonem a prováděcími vyhláškami.
14.	Ne. Víím, že něco víím, ale nemám takový přehled, aby mi docházeli všechny jednotlivé provázanosti mezi jednotlivými subjekty a víím, že vybíraná témata, kterým se věnuji, je určitým způsobem vyprofilované a částečně vyheadlinované tématy, která jsou nová, ale že bych rozebíral téma od tématu, ne. Myslíš, že bys toho měl vědět víc? V rámci nějakého společenského přehledu a uvědomění asi jo. Nebo mám pocit, že se to ode mě očekává v nějakém mém sociálním kruhu, ve kterém se pohybují.
P	Máš pocit, že se o stavební zákon a věci s ním spojené zajímáš víc, než dřív? Ano, dřív bych to bral jako nějakou kapitolu, která není tak důležitá, ale teď jí přikládám větší význam. A není to jen stavební zákon, ale obecně věci spojené s památkovou ochranou, s územním plánováním a zároveň i s nějakým občanským aktivismem, může ovlivnit to, co se projektuje nebo neprojektuje, v pozitivním i negativním slova smyslu.

Tabulka č. 12: Analýza otázek č. 10, 11, 12 & 14; R10 (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

R11	
10.	Určitě, já si myslím, že politika se dotýká všeho možného, co se týče oborů studia, dneska se reguluje velká spousta společenských jevů, reguluješ velké množství oborů, takže se to dotýká skoro všeho a ekonomie je podle mě důležitá, aby přispívala do debaty třeba o státním rozpočtu, což je věc, která může mít obrovské důsledky, jak ukázala ekonomická krize v Evropě. Takže určitě tam ta souvislost je, protože co se dneska netýká peněz? I když děláš zemědělskou politiku, tak ten ekonom má co říct, protože ta politika něco stojí, máš dotace a tak podobně. Zrovna ten rozpočet se dotýká úplně všeho.
11.	Asi ne, u mě je to spíš naopak, že politika a to, že jsem se o ni zajímala, ovlivnilo výběr mojí profese do budoucnosti. U mě ten zájem přišel s účastí na Pražském studentském summitu a podobných vzdělávacích projektech a těch jsem se začala účastnit někdy ve třetíku na střední, a pak se mě drželi v podstatě do čtvrtáku na výšce. A tam jsem byla v obklopení lidí, kteří všechno tohle brali za důležité a názory, které dneska prezentuju jsou do velké míry ovlivněné těmito lidmi.

12.	<p>To je strašně široká otázka. Velkou spoustou regulací, které se mě můžou v povolání dotknout. Obecně na nějaké lidské úrovni se mě to může dotknout z hlediska zákoníku práce. Já jako ekonom... to moje vzdělání mi poskytuje velké množství konkrétních uplatnění, a proto nedokážu úplně říct. Vnímám to na rovině mě jako občana než jako mě jako ekonomu, přestože to jsou dvě věci, které asi splývají.</p> <p>Ta otázka směřuje i na to, jestli ekonomie jako obor je ovlivněna politikou? Jestli ty jako studentka ekonomie a případně budoucí ekonomka přemýšlíš nad tím, že tvoje práce může být ovlivněná aktuální politickou situací nebo aktuálním děním na politické sféře?</p> <p>Asi o tom přemýšlím, ale zase ne z toho pracovního hlediska, ale z toho hlediska lidského a společenského. Když se o tom bavíme, tak já budu možná nakonec mířit do byznysu než do ekonomické analýzy. Ekonomická analýza a politika spolu úzce souvisí, já mám hodně ráda makroekonomii, a to je úzce provázané s tím, co se státy rozhodnou dělat za politiku. Tady bych to nedokázala oddělit. Ale u toho byznysu potom vnímám spíš omezení typu regulace, ale protože byznys vnímám spíš mezinárodně, tak z hlediska třeba nějakých perfekcionistačtích tendencí v politice, mezinárodních vztazích nebo z hlediska omezení cestování, což je takový extrém, ale asi se na to dívám ze širšího úhlu, než že bych si přemýšlela nad tím, že já jednou budu dělat tohle.</p>
14.	<p>Musím upřímně říct, že sebekriticky bych řekla, že ano. Myslím si, že toho vím víc než průměrný Čech, neříkám Pražan, zvláště o evropské politice, protože to je to, kam primárně zaměřuju svoji pozornost, k pochopení vztahů na evropské úrovni, ale když jsem vyplňovala ten dotazník, tak jsem se nad sebou zamyslela, že to, co sleduji, je hodně jednostranné. Měla jsem takovou fázi, že jsem předplácela ten Respekt a četla jsem ho fakt poctivě každý týden a teď jsem měla pocit, že jsem strašně zahlcená informacemi a s těmi dvěma studiemi to už nedokážu zvládat, takže jsem přestala a trochu jsem z toho vypadla, že nesleduji to dění dopodrobna, ale všechno sleduji prostřednictvím titulků, tweetů a tak. Ale myslím si, že tomu systému jako takovému rozumím.</p>
P	

Tabulka č. 13: Analýza otázek č. 10, 11, 12 & 14; R11 (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

R12	
10.	<p>Určitě jo, vnímám to velmi úzce, média hodně mluví o politice, informují občany o politickém dění, je to i jeden z jejich hlavních úkolů vůbec přinášet informace o politickém dění a zprostředkovávat i nějakou veřejnou debatu.</p>
11.	<p>Určitě to není ten hlavní důvod, nicméně samozřejmě ta otázka asi směřuje k tomu, že jasně, politika ovlivňuje novináře. Máme tady nějaké zákony atd. Dřív se diskutovalo o tom, že se přijme tvrdá verze tiskového zákona, který by novináře ovlivnil velmi, měla vzniknout tisková rada, kterou dodnes nemáme, nějaký samoregulační orgán, což je taky špatně. Takže jasně, politika ovlivňuje novináře a jejich činnost ať už zákony nebo nějakými tlaky, určitě je to i o vyvolávání nějaké nálady ve společnosti, třeba hony na novináře, dneska prezident nebo premiér, kteří často veřejně kritizují novináře, což má taky dopad na určitou část populace v tom, jaká média konzumují a jak na jejich obsahy nahlížíjí nebo nenahlížíjí. Ale určitě to není ten primární zájem, proč by se novináři měli zabývat politikou. Ten primární zájem je přinášet informace občanům, aby věděli, co se v jejich zemi děje a kam to směřuje.</p> <p>A pro tebe? Zajímáš se o politiku z toho hlediska, že tě to může ovlivnit v budoucí profesi? Kdybys byla v redakci, měla by na tebe politika přímý či nepřímý vliv?</p> <p>Je to hon na novináře, novináři jsou často politiky kritizováni, myslím si, že se je snaží zahrnout do kouta, zastrašit je, co se týče nějakých investigativních novinářů, ti také čelí různým výhrůzkám z různých stran. Teď mě napadl Ján Kuciak na Slovensku, který odkrýval nějaké vazby mafie na slovenské politiky, a pak na to doplatil vlastním životem. Ale ty tlaky, třeba Andrej Babiš vlastní skrze svěřenecké fondy řadu českých médií a tam určitě nějaké tlaky jsou. Já bych určitě nešla nikdy pracovat do médií Mafrý, takže mě se to osobně netýká, ale obecně tam ten tlak politiky na novináře tam vnímám.</p>

12.	<p>Hodně. Novinařiny máme samozřejmě různé druhy, máme politické, ekonomické, lifestyleové novináře, novináře, co se zabývají kulturou atp., ale myslím si, že ti novináři, kteří se zabývají politikou, tak jsou hodně důležití.</p> <p>Má podle tebe politika přímý vliv na novinařinu?</p> <p>Určitě. Tak jako máme různé otázky, jak na sebe tato dvě pole působí a tvrdí se nejen, že politika dopadá na média, ale i že média dopadají na politiku. To znamená, že když média napíší článek o nějakém politikovi, tak ten už na to nějakým způsobem reaguje a tak dál.</p> <p>Určitě se ovlivňují navzájem.</p> <p>Můžeme se bavit o nastolování témat a o nějakém rámcování, tzn. jak kterou kauzu, jak které médium podá, může to podání vyznít neutrálně, negativně. Lidé si samozřejmě všimají jiných kauz, dají jí ve zpravodajství větší prostor, a pak je v celé společnosti vnímána jako důležitější než jiná.</p>
14.	<p>Zakroužkovala jsem spíš málo. Nemůžu říct, že se o politiku nezajímám, na druhou stranu vím, že mám jisté mezery. Nezajímám se o politiku do hloubky. Je pravda, že kdyby někdo nadhodil takhle kauza, tak mi to něco řekne, ale už nevím do hloubky detaily.</p> <p>Máš pocit, že by ses měla zajímat víc, nebo ti to takto vyhovuje?</p> <p>Svým způsobem mám pocit, že bych se měla zajímat víc. Studuji žurnalistiku, mám ráda přehled o tom, co se děje, politika je důležitá sféra pro nás každého a politici, kteří mají právo rozhodovat o různých zákonech apod., měli bychom se orientovat třeba v tom, koho volíme.</p>
P	

Tabulka č. 14: Analýza otázek č. 10, 11, 12 & 14; R12 (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

R13	
10.	<p>V poslední době docela dost, hlavně kvůli množství dotací ať už evropských nebo státních na projekty a výzkumy, které naše škola provádí. Ale že by nějaká politická změna ovlivnila přímo ten obor, tak to ne, to je spíš nezávislé.</p>
11.	<p>To není hlavní důvod, proč bych se zajímal o politiku, je to spíš okrajový důvod. Nemyslím si, že by moje politické názory nebo politická příslušnost mohly ovlivnit moji kariéru, protože zaprvé ještě pořádně nevím, co budu dělat a zadruhé ten obor není tolik spjat s politikou.</p>
12.	<p>Pokud se jedná o peníze, o finance, o dotace – může to být v akademické sféře, ale může se jednat i o klasické firemní prostředí, jelikož jedním z největších odběratelů strojních inženýrů v Česku je Škoda auto, což je v podstatě největší společnost v ČR, která nelpí nějak na politiku, ale je na ní závislá.</p>
14.	<p>Řekl bych, že vím docela dost, určitě né dostatek na to, abych mohl někoho poučovat nebo přednášet, spíš to vím na takové úrovni rozhodně víc než obyčejný člověk, který sem tam přečte nějakou zprávu, zajímám se o politiku aktivně, ale pořád do ní nevidím takovým způsobem, abych mohl říct, že jsem expert nebo že toho vím hodně.</p>
P	<p>Přemýšlíš o svém oboru, třeba konkrétně o té Škodovce, v politických souvislostech?</p> <p>Jako jediná větší souvislost se Škodovkou, co mě napadá, je to, že patří pod Volkswagen, který je německý tyto dvě firmy jsou úzce spjaté a jediné, co by mohlo ohrozit jejich spolupráci, tak je nějaký konflikt mezi ČR a Německem, jinak asi nic. Moc o tom nepřemýšlím obecně, protože ta spojitost je spíš taková okrajová, není to nic zásadního.</p>

Tabulka č. 15: Analýza otázek č. 10, 11, 12 & 14; R13 (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

R14	
10.	<p>Je tam velká souvislost, protože jeden z nejdůležitějších aspektů politiky je to, co budeme dělat se svými penězi, co budeme dělat s penězi z daní, jaké daně vůbec budeme platit a jaké zakázky se budou dělat. S ekonomikou to souvisí velmi úzce. A právě ten ekonomický podtext politiky je bohužel věcí, která naprosto mívá většinu populace, která jakmile o tom nemá přehled, tak pro politiku je mnohem snazší tohle pokroutit trošku.</p>

11.	<p>Určitě, je to jeden z důvodů, proč se o politiku zajímám. Protože jak se formuje politika dnes, politika dneška formuje svět, v jakém budu žít za pět deset let a z toho důvodu je to i věc, které je třeba se obávat, protože ta moc je tak veliká, že může přijít změna, která mi může znepříjemnit život natolik, že by bylo i nepříjemné zůstat ve státě.</p> <p>Když přemýšlíš o politice, přemýšlíš o ní právě v souvislosti s politikou, že to může mít reálný dopad na tvou profesi?</p> <p>Je to menší část té mé souvislosti politiky s ekonomikou, protože podle mě ta nejdůležitější souvislost je globální dopad, jak se vede fiskální a monetární politika státu, protože momentální fiskální politika je taková, že jdeme na dluh v době, kdy bychom měli naopak šetřit a tohle je věc, která mě podle mě v budoucnu velmi ovlivní nebo možná mé děti nebo děti mých dětí, protože to není udržitelné, budoucnost na to narazí a někdo to schytá bohužel, jen je otázka kdy a kdo to bude a to je podle mě ta důležitější spojitost než to, jak to ovlivní mě profesně v budoucnu.</p>
12.	<p>Jak na to odpovědět trošku jiným způsobem. Můj obor má s politikou společné to, že státní ekonomika je jeden z aspektů, který se vyskytuje třeba ve volebním programu stran a je to jeden z aspektů, kterým se politici ohánějí před populací. Moje profese na určitých postech vytváří data, kterými se ten politik bude ohánět. A zároveň i vytváří to prostředí, ve kterém to politik použije, takže zároveň jako ekonomie ovlivňuje politiku, tak stejným způsobem pak obráceně ovlivňuje politika ekonomii.</p> <p>Začal jsi se zajímat dřív o ekonomii, nebo o politiku?</p> <p>To je těžká otázka, protože o obojí jsem se začal zajímat velmi velmi brzo. A upřímně nedokážu říct o co jsem se začal zajímat dřív, protože v naší rodině byla politika vždycky tématem diskuze, už od dětství jsme se s rodiči a sourozenci bavili o politice, ale stejně tak jsme se bavili o takové té politické ekonomii a vzhledem k tomu, že už od nepaměti jsem věděl, že půjdu na ekonomickou vysokou školu, tak jsem se zároveň zajímal o ekonomiku nejen státní, ale zároveň o ekonomii jako obor.</p>
14.	<p>Já bych řekl, že ano, protože jak jsem řekl, je to věc, kterou sleduji a kterou sleduji již dlouho dlouho dlouho, od raného věku, takže bych řekl, že toho vím hodně nejen o české, ale i o světové politice. A zároveň je to i téma, které mě baví, rád čtu nejen média nebo články, které se zabývají politikou, ale stejně tak preferuji i politologické knihy nebo knihy zabývající se nějakou konkrétní politickou tematikou.</p>
P	

Tabulka č. 16: Analýza otázek č. 10, 11, 12 & 14; R14 (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

9. Vyhodnocení výzkumu

9.1. Otázky č. 10, 11, 12 a 14

Snahou analýzy, jejíž postup byl předveden v tabulkách v předchozí kapitole, je zjistit, zda si vysokoškolští studenti uvědomují souvislost jejich oboru s politikou. V rámci rozhovoru jim byly položeny tyto čtyři otázky: Vnímáš souvislost politikou a tvým oborem? Zajímáš anebo nezajímáš se o politiku právě na základě toho, že tě pak může ovlivnit v budoucí kariéře? Má tvůj obor něco společného s politikou? Sebekriticky, víš toho o politice dost?

Podobnost prvních tří otázek měla za cíl nabídnout respondentům co možná nejširší prostor pro hlubší zamyšlení se a formulaci co možná nepřesnější odpovědi. Čísla jednotlivých otázek odkazují na jejich pořadí během rozhovoru.

10. Vnímáš souvislost s politikou a tvým oborem?

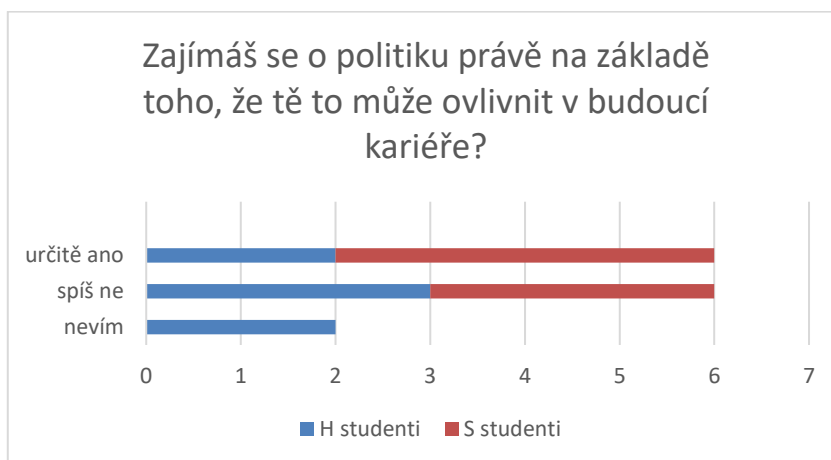
Všichni respondenti se na otázku, zda vnímají vztah mezi politikou a svým oborem, vyjádřili, že ji vnímají (pouze odpověď R7 „možná částečně“ nebyla tak jistá, přesto spíše směřující k vnímání souvislosti). A tak bylo nasnadě zjistit, jak tuto souvislost vnímají. Odpovědi respondentů byly kategorizovány do čtyř skupin, které, jak lze vysledovat, se částečně liší podle oborů studia. Velká část H studentů si uvědomuje důležitost politiky při financování buď institucí „financování nemocnic je hodně politické téma“ (R1), anebo financování oborové vědy „množství dotací ať už evropských nebo státních na projekty a výzkumy, které naše škola provádí“ (R13). S studenty zase vnímají oborovou blízkost politiky a svého zaměření skrze množinu společenských věd. Až na studenta politologie (R8), který souvislost oborů vidí zejména v legislativě („Zákony schvalují zákonodárci, zákonodárny výbor, tedy politici. Takže ta souvislost je enormní.“) se shodli na akademickém pojítku – „máme v prvním ročníku státovědu a politologii“ (R4), „Je to společenská věda, která se dívá na společnost jenom z trochu jiného pohledu, takže to souvisí a řeší to podobná témata.“ (R9). Shodný způsob přemýšlení o kontextu svých oborů a politiky našli studenti obou skupin v aktuálnosti – ať už v aktuálních tématech (R2: „Teď se řeší platy lékařů.“) anebo zrovna projednávané legislativě „Navrhuje se, že by vrchní státní zástupce nebyl odvolatelný okamžitě.“ (R3)

Téma	Případ 1	Případ 2	celkem⁷	H	S
aktuálnost	aktuální kauzy spojené s mým oborem	aktuálně projednávaná legislativa spojená s mým oborem	5	3	2
financování	financování institucí v mém oboru	financování vědy pomocí grantů apod.	4	4	-
negativita	problémy týkající se souvislosti mého oboru (ropa) mohou vyústit až ve válku		1	1	-
akademie	předměty na vysoké škole (politologie)	obě vědy jsou společenské, jen se na společnost dívají z jiného úhlu	6	-	6

Tabulka č. 17: Jak vnímáš souvislost s politikou a oborem, který studuješ? (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

⁷ Respondenti někdy uváděli více než jeden důvod, proto celkový počet nemusí odpovídat celkovému počtu respondentů.

11. Zajímáš se o politiku právě na základě toho, že tě pak může ovlivnit v budoucí kariéře?

Obrázek č. 8: Zajímáš se o politiku právě na základě toho, že tě to může ovlivnit v budoucí kariéře? (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Jak ukazuje následující kategorizace témat, vysokoškolští studenti se zajímají o politiku zejména z toho důvodu, aby byly v obraze a měli přehled o aktuálním dění. To má několik motivů – jednou z nich je vlastní iniciativa (R9: „Mě to baví a chci něco vědět.“), jiní účastníci výzkumu vidí důležitost v tom, aby se zavděčili svému okolí (R2: „Když nebudu vědět vůbec nic a přijde na to někdy řeč, (...) lidé si budou myslet, že jsem úplně mimo.“) anebo jejich zájem souvisí s snahou udržet krok se světem, a tedy i jejich oborem (R14: „Je to jeden z důvodů, proč se o politiku zajímám. Protože (...) politika dneška formuje svět, v jakém budu žít za pět deset let.“). Objevily se však i unikátní postoje, kdy respondent svůj zájem o politiku v souvislosti s oborem vnímá skrze volební chování (R6: „Podle toho se často rozhoduju, koho volit ve volbách. Že se hodně detailně snažím studovat jejich programy z hlediska životního prostředí, ochrany biodiverzity a podobně.“) anebo skrze byrokracii plánované profese (R7: „Asi budu muset žádat o granty, přemýšlím, že zůstanu v akademické biologii.“). A pár *S studentů* se vyjádřilo, že jejich zájem o politiku hrál důležitou roli ve výběru směru vysokoškolského studia (R8: „Vybral jsem si právo, protože jsem se zajímal o politiku.“)

Téma	Případ 1	Případ 2	Případ 3	celkem	H	S
Být v obaze	abych byl v obraze z vlastní iniciativy	abych naplnil očekávání svého okolí	abych držel krok s vývojem v oboru	11	4	7
Volby	vybírám si koho budu volit podle programu vztahujícímu se k mému oboru	-	-	1	1	-
Finance	budu muset žádat o granty	-	-	1	1	-
Výběr oboru	můj zájem o politiku ovlivnil výběr studijního oboru	-	-	2	-	2

Tabulka č. 18: Zajímáš se o politiku právě na základě toho, že tě pak může ovlivnit v budoucí kariéře? (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

12. Má tvůj obor něco společného s politikou?

Následující škála témat a případů potvrzuje, jak vysokoškolští studenti vnímají souvislost svých oborů s politikou a že rámce, v nichž o politických souvislostech přemýšlejí, se neliší na základě hard anebo soft studijních oborů. Ukázalo se, že podobnost otázek č. 10 a č. 12 je zřetelná, přesto se při jiné formulaci otázky změnil i způsob odpovědi respondentů. Zejména *H studenti* vnímají politiku v souvislosti s akademickou sférou: „Ve fakultních nemocnicích se někteří doktoři stávají součástí studentských senátů a těchto organizací, tak takhle nějak si to představuju,“ (R1), „Pokud se jedná o peníze, o finance, o dotace – může to být v akademické sféře.“ (R13). Souvislost vidí i v již zmiňovaném aktuálním dění (R2: „Musím znát zákony a jak se vyvíjejí, to je jedna věc – schvalování zákonů, teď se hodně řeší eutanázie například, to se mě velmi dotýká.“ a R8: „Skoro každé hlasování parlamentu ovlivňuje a mění můj obor.“). Vlivy na poli mezioborových spojitostí vidí víc než třetina respondentů (R1: „I jednání s řediteli, kteří sami osobně zpravidla nemají nic společného se zdravotnictvím, může být samo o sobě politika,“ či R12: „Určitě se ovlivňují navzájem. Můžeme se bavit o nastolování témat a o nějakém rámcování, tzn. jak kterou kauzu, jak které médium podá.“). studenti však zmínili ještě jeden důležitý pohled souvislost politiky a jejich oboru, a to obraz jejich profese ve společnosti: „To, jak moji budoucí pacienti vnímají lékaře, je strašně dané politikou,“ (R2) stejně jako „Ekonomie je určitě jedna dimenze politiky, takže spousta ekonomů tvář politiky nějak ovlivňuje, je spousta slavných

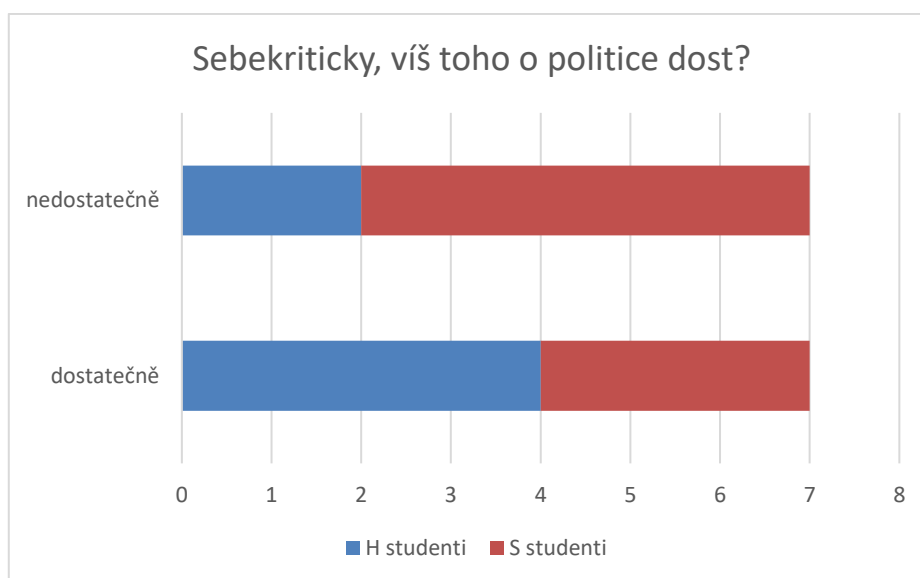

ekonomů, co jsou v politice.“ (R9)

Téma	Případ 1	Případ 2	celkem	H	S
Akademie	akademický senát	rozdělování grantů	3	3	-
Aktuální dění	změny v legislativě	aktuální kauzy	6	3	3
Mezioborové vlivy	vyšší profesní pozice souvisí s politikou	navzájem se ovlivňují	5	2	3
Obraz na veřejnosti	vnímání profese z pohledu veřejnosti	ti úspěšní z oboru ovlivňují tvář politiky	2	1	1

Tabulka č. 19: Má tvůj obor něco společného s politikou? (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

14. Sebekriticky, víš toho o politice dost?

Obrázek č. 9: Sebekriticky, víš toho o politice dost? (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Studenti, kteří toho ví o politice dost, komentovali svou situaci například následovně: „Myslím si, že toho vím víc než průměrný Čech,“ (R11), „Dostatečně na to, abych měl nějaký hrubý obrázek.“ (R4). Naopak ti, kteří toho sebekriticky o politice neví dostatečně mnoho, říkají: „V rámci nějakého společenského přehledu a uvědomění bych to měl vědět víc,“ (R10), „Vím, že mám jisté mezery.“ (R12)

9.2. Otázky č. 2, 3

Tento výzkum se zabývá přístupem studentů vysokých škol k médiím a politice, jak tedy respondenti k politice přistupují? A jak ji definují? Následující dvě tabulky jsou shrnutím jejich odpovědí.

Respondentům byla položena otázka, co je napadne jako první, když se řekne politika? Více než polovina respondentů na tuto otázku odpověděla jednoslovně anebo jednou větou. Nejčastější odpovědi (celkem 6) lze shrnout pod téma „demokratické“, avšak téměř stejný počet odpovědí (5) měl negativní konotace a v respondentech vyvolával termíny jako zmatek, chaos. Lze vyzpozorovat, že v případě prvních souvislostí, které studenty napadnou při vyslovení pojmu politika, si *S studenti* vybaví její obecnou roli ve veřejném dění častěji než *H studenti*.

Téma	Podtéma	Případ 1	Případ 2	Celkem	H	S
Demokratické	veřejné dění	volby	věc veřejná	6	2	4
Negativní	hádky, chaos	zmatek	bordel	5	3	2
Konkrétní	konkrétní lidé	Babiš	Trump	2	1	1
Jiné	chlapi v obleku	chlapi v obleku, kteří pořád něco říkají a komentují	–	1	1	–

Tabulka č. 20: Co tě napadne jako první, když se řekne politika? (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Při otázce na definici politiky byly odpovědi méně roztržité, většina z dotazovaných studentů zmiňovala vedení země, řízení světa, ovlivňování chodu celého státu. R13 uvedl, že politiku chápe jako „rozhodování o státních záležitostech, ne vědu, ale spíš takový proces, který rozhoduje o dění ve státě,“ R12 jako „sféru, ve které působí lidé, kteří rozhodují o tom, jak to bude v našem státu a i v jiných státech vypadat.“ Můžeme tedy říct, že v otázce chápání politiky jako takové jsou vysokoškolští studenti jednotní a způsob, jakým politiku definují, se neliší napříč jejich obory.

Téma	Podtéma	Případ 1	Případ 2	Celkem	H	S
Vážící se k moci	rozhodování	vedení země, řízení světa, vláda, ovlivňování	řešení věcí	12	6	6
Konkrétní	lidský faktor	volba zástupců, jak spolu vyjednávají	skupiny lidí, které spolu kooperují	5	2	3
Demokratické	veřejné dění	věc veřejná, jak se o sebe společnost stará	nastavování limitů, vzor chování	2	1	1

Tabulka č. 21: Jak bys definoval(a) politiku? (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

9.3. Zdroje

Následující tabulka zaznamenává, jaké zdroje studenti použili při řešení úkolu č. 3 (téma úkolu: noví ministři ve vládě).

R	1. zdroj	2. zdroj	3. zdroj
R1	wikipedie.cz	–	–
R2	aktualne.cz	echo24.cz, parlamentnilisty.cz	wikipedie.cz
R5	iRozhlas.cz, aktualne.cz, respekt.cz, novinky.cz	–	–
R6	ceskenoviny.cz	–	–
R7	vlada.cz	wikipedie.cz	novinky.cz
R10	noviny (MfD, LN)	–	–
R13	noviny (MfD, HN)	aktualne.cz	–

Tabulka č. 22: *H* studenti a zdroje (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

R	1. zdroj	2. zdroj	3. zdroj
R3	novinky.cz	wikipedie.cz	–
R4	novinky.cz, respekt.cz	noviny (Deník N, HN, LN)	–
R8	wikipedie.cz	noviny	–
R9	vlada.cz	wikipedie.cz	–
R11	noviny (LN, HN, Deník N, MfD)	neovlivni.cz	–
R12	ct24.cz	–	–
R14	vlada.cz	noviny (HN)	iHNed.cz

Tabulka č. 23: *S* studenti a zdroje (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

zdroj	1. zdroj	2. zdroj	3. zdroj	H	S
noviny	3x	3x	–	2-0	1-3
wikipedie.cz	2x	3x	1x	1-1-1	1-2-0
zpravodajský portál veřejnoprávního média	3x	–	–	2	1
zpravodajský portál soukromého vlastníka	4x	3x	2x	2-2-2	2-1-2
vlada.cz	3x	–	–	1	2

Tabulka č. 24: Zdroje, které respondenti použili (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Jak můžeme vidět ve shrnutí v tabulkách, zdroje, které vysokoškolští studenti používají pro zjišťování informací o politice, se velice neliší v souvislosti s oborem, který studenti studují. Pro noviny jako zdroj informací sáhl stejný počet *H* studentů jako *S* studentů, na wikipedii zabrousil stejný počet studentů a i většina ostatních zdrojů nepřináší větší rozdíly mezi oběma skupinami respondentů. Rozdíl, ačkoliv ne příliš

markantní, zaznamenáváme u počtu zdrojů, ze kterých studenti čerpali. Ze zjištění vyplývá, že H studenti spíše využili pouze jeden zdroj informací. S studenti téměř ve všech případech čerpali minimálně ze dvou zdrojů.

	Z jakých zdrojů se k tobě dostávají informace o politice?
R1	tisk, rozhlas, internet, sociální sítě, kamarádi, rodina, spolužáci
R2	televize, rozhlas, internet, sociální sítě, přítel
R5	televize, rozhlas, internet, sociální sítě, kamarádi, rodina
R6	televize, internet, sociální sítě
R7	tisk, televize, rozhlas, internet, sociální sítě, kamarádi, rodina, spolužáci a kolegové
R10	tisk, rozhlas, internet, sociální sítě, kamarádi, spolužáci, kolegové
R13	tisk, televize, rozhlas, internet, sociální sítě, kamarádi, rodina

Tabulka č. 25: *H studenti* a zdroje II (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

	Z jakých zdrojů se k tobě dostávají informace o politice?
R3	tisk, televize, internet, sociální sítě, kamarádi, spolužáci či kolegové
R4	tisk, internet, sociální sítě, kamarádi
R8	tisk, televize, internet, sociální sítě, kamarádi
R9	internet, sociální sítě, spolužáci či kolegové
R11	tisk, internet, sociální sítě, kamarádi
R12	televize, rozhlas, internet, sociální sítě, kamarádi, spolužáci a kolegové
R14	tisk, televize, internet, sociální sítě, kamarádi, rodina, spolužáci či kolegové

Tabulka č. 26: *S studenti* a zdroje II (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Jak je vidno z obsáhlé tabulky zdrojů používaných vysokoškolskými studenty, prostředků a kanálů, kudy se informace k mladým lidem dostávají, je mnoho. Všichni respondenti se nové informace o politice dozvídají minimálně ze tří nebo čtyř zdrojů a ke všem se informace dostanou skrze internet a sociální sítě. Většina respondentů se aktuality dozvídá i z novin a televize a důležitým informátorem pro ně jsou i lidé v jejich okolí – nejčastěji kamarádi a spolužáci.

	Které tři typy zdrojů informací o politice jsou pro tebe nejdůležitější?
R1	internet, sociální sítě, spolužáci
R2	přítel, sociální sítě, televize
R5	online rozhovory, noviny, veřejnoprávní televize

R6	internet, televize, sociální síť
R7	internet, sociální síť, televize
R10	internet, kamarádi, sociální síť
R13	internet, tisk, kamarádi

Tabulka č. 27: *H studenti* a zdroje III (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

	Které tři typy zdrojů informací o politice jsou pro tebe nejdůležitější?
R3	internet, spolužáci/kolegové, televize
R4	internet, tisk, sociální síť
R8	internet, tisk, televize
R9	sociální média (profily politiků), internet, spolužáci & přátelé
R11	internet, sociální síť, tisk
R12	internet, sociální síť, televize
R14	internet, tisk, rodina & přátelé

Tabulka č. 28: *S studenti* a zdroje III (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Tabulka zdrojů používaných vysokoškolskými studenty ukazuje, že jasně nejdůležitějším zdrojem informací je pro ně internet. Kromě jedné výjimky ve skupině H studentů (jako druhý nejdůležitější zdroj uvádí sociální síť) a jedné výjimky ve skupině S studentů (hlavní zdroj sociální média, druhý zdroj internet), se respondenti na nejdůležitějším zdroji shodují. Zajímavostí je, že pro každého druhého respondenta, nezávisle na oboru studia, je jedním ze tří nejdůležitějších zdrojů o politice také kamarád, spolužák nebo někdo z rodiny, jednoduše lidský prvek. Znamená to, že je pro ně jednodušší informace o politice nevyhledávat, ale jen přijmout pohledy a názory, které jim nabídne někdo blízký? Pozitivním zjištěním každopádně zůstává, že tradiční média jako tisk a televize nejsou pro vysokoškolské studenty tabu. Pro každého druhého vysokoškolského studenta je jedním z nejdůležitějších zdrojů získávání informací o politice televize, pro téměř každého druhého respondenta jsou to tiskoviny. Pestrost v informačních zdrojích, tedy to, že internet a sociální síť nemusí nést všechny informace, si studenti uvědomují. Přesto nadpoloviční většina z nich uvádí jako své hlavní zdroje jak internet, tak sociální síť. V tom se napříč obory neliší.

Závěr

Předložená diplomová práce se zabývala přístupem českých vysokoškolských studentů k informacím o politice. V teoretické části nejprve popsala českou mediální scénu, představila, kdo to jsou čeští vysokoškoláci, a přinesla domácí i zahraniční kontext vysokoškolské společnosti. Na závěr teoretické části shrnula dosavadní literaturu věnující se zejména vztahu mladých lidí k politice. V analytické části práce byl popsán průběh výzkumu, jeho cíle, charakteristika respondentů, byla vysvětlena výzkumná metoda a byla představena analýza nasbíraných dat.

Ze závěrů práce vyplývá, že studenti o politických záležitostech přemýšlejí a uvědomují si souvislost politiky a svého oboru. O politiku se do velké míry zajímají i v návaznosti na to, že aktuální politické dění může ovlivnit jejich profesi, a potažmo i jejich profesní budoucnost. To se vesměs v souvislosti s tím, jaké obory studují, neliší. Pokud vysokoškoláci mluvili o politice, z velké části měli na mysli hlavně tu domácí. O zahraniční politice mluvili výrazně méně než o domácí, ačkoliv, jak je možno vypožorovat v přiložených prepisech rozhovorů, někteří studenti důležitost zahraniční politiky sami zmiňují.

S tím souvisí i poslední zkoumaná část, a to zdroje, ze kterých vysokoškolští studenti získávají své informace. Ukázalo se, že stěžejními zdroji pro ně jsou sociální sítě a internet, informace z nich se dostanou ke všem studentům. Zároveň jsou pro vysokoškoláky důležitým zdrojem informací i kamarádi či spolužáci. Výše zmíněné je v kontextu doby náchylné na šíření fake news a probíhající debaty o vyšší potřebě kritického myšlení a mediální gramotnosti ve společnosti zajímavé zjištění.

Je třeba mít na paměti, že kvalitativního výzkumu se zúčastnilo čtrnáct respondentů, a tak nelze výsledky zobecňovat na celou dnešní generaci českých vysokoškolských studentů. Přesto výzkum přináší netradiční pohled na způsob a kontext přemýšlení jedné skupiny české populace, která již v minulosti dokázala, že má sílu měnit chod společnosti.

Vzhledem k dostatečně velkému počtu nasbíraných dat lze doporučit pokračovat v analýze a pokusit se na najít ještě více souvislostí v probírané tematice. Jako další možné doporučení pro další výzkum lze navrhnout uskutečnění podobného výzkumu na větším počtu vysokoškolských studentů s větší šíří studovaných oborů. Dále by bylo jistě velmi přínosné srovnání výsledků v rámci stejné věkové skupiny, ale odlišného

maximálního dosaženého vzdělání.

Summary

The topic of this diploma thesis was the attitude of Czech university students towards information about politics. In the theoretical part, the Czech media landscape as well as the characteristics of Czech university students were introduced. Up-to-date literature review about the relationship of young people and politics was offered at the end of the theoretical part. In the practical part of this thesis, the research itself, its goal, the respondents and the research method were described into detail. In the end, analysis of collected data was provided. The results show that Czech university students are aware of the connection of politics and their own academic discipline. They are interested in politics also because of the fact that it can influence their professional future. Significant differences in the intense of students' interest in politics according to the subject of their study was not noticed. Talking about sources they use for political news, it is mainly internet and social networks that mention as the most important. Surprisingly, a large number of students obtains news about politics from their friends or peers.

Použitá literatura

BAKKER, Tom P. a Claes H. DE VREESE, 2011. Good News for the Future? Young People, Internet Use, and Political Participation. *Communication Research*. 38(4), 451-470. DOI: 10.1177/0093650210381738. ISSN 0093-6502. Dostupné také z: <http://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0093650210381738>

BERGER, Arthur Asa, 2016. *Media and communication research methods: an introduction to qualitative and quantitative approaches*. Fourth Edition. Los Angeles: SAGE. ISBN 978-148-3377-568.

Behavio Labs, 2019. Výzkum Behavio Labs pro projekt Jana Klesly (Institut pro digitální ekonomiku) a Lukáše Tótha (Behavio Labs) podpořený nadací Google DNI, s cílem vytvořit a otestovat koncepty monetizace obsahu digitálních psaných médií, 2019.

BIRICZOVÁ, Hana, 2012. Česká mediální krajina [online]. 7. 1. 2012 [cit. 2019-07-31]. Dostupné z: <https://cz.ejo-online.eu/67/etika-a-kvalita-zurnalistiky/ceska-medialni-krajina>

CAMMAERTS, B. et al., 2016. *Youth participation in democratic life: stories of hope and disillusion*. New York, NY: Palgrave Macmillan. ISBN 978-113-7540-201.

ČSÚ, 2019. Český statistický úřad [online]. [cit. 2019-07-31]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/zamestnanost-a-nezamestnanost-podle-vysledku-vsps-ctvrtletni-udaje-1-ctvrtleti-2019>

ČSÚ, 2018. Podíl vysokoškoláků máme nižší než EU [online]. 23. 7. 2018 [cit. 2019-07-31]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/podil-vysokoskolaku-mame-nizsi-nez-eu>

ČTK, 2019. V Česku přibývá výrazně vysokoškoláků, a to hlavně mezi ženami [online]. 20. 2. 2019 [cit. 2019-07-31]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/v-cesku-pribyva-vyrazne-vysokoskolaku-a-to-hlavne-mezi-zenami/1723888>

Eurostat: Tertiary education statistics [online], 2019. [cit. 2019-07-31]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Tertiary_education_statistics#Participation

- GOLIS, Ondřej, 2017. Papalášem nebudu, to bych si neodpustil. Dohlédnou na mě na facebooku, říká nejmladší poslanec Feri. [online]. 22. 10. 2017 [cit. 2019-07-31]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/volby/dominik-feri-nejmladsi-poslanec-top-09-facebook-kalousek-schwarzenberg_1710221623_ogo
- HENDL, Jan, 2016. Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace. Čtvrté, přepracované a rozšířené vydání. Praha: Portál. ISBN 978-802-6209-829.
- HVÍŽĎALA, Karel, 2003 cit. podle HEJLOVÁ, Denisa, 2015. Public relations. Praha: Grada Publishing. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-5022-4.
- JIRÁK, Jan, 2019. Každá rada dobrá. Týdeník Květy. Praha: Vltava Labe Media, (25), s. 16.
- JIRÁK, Jan a Barbara KÖPPLOVÁ, 2009. Masová média. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-466-3.
- JOHNSTON, Hank a Bert KLANDERMANS, ed., 2013. Social Movements and Culture. London: Routledge. ISBN 978-1-13422-402-9. 8
- KOČÍ, Petr, 2017. Jakou barvu má váš okrsek? Prohlédněte si nejpodrobnější volební mapu [online]. 22. 10. 2017 [cit. 2019-07-31]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/volby/jak-volili-vasi-soused-prohlednete-si-nejpodrobnejsi-mapu-volebnich-vysledku_1710220940_pek
- KUDRNÁČ, Aleš, 2017. Mladí lidé a demokracie: Zpráva o dotazníkovém šetření na středních školách (červen 2017) [online]. Sociologický ústav AV ČR [cit. 2019-07-31]. Dostupné z: https://www.soc.cas.cz/sites/default/files/soubory/zprava_skoly_2017_final.pdf
- Mapa vlastníků českých médií, 2019. In: Mediaguru.cz [online]. 21. 3. 2019 [cit. 2019-07-31]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2019/03/aktualizovana-mapa-vlastniku-ceskych-medii/>
- MAYRING, 1990 cit. podle HENDL, Jan, 2016. Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace. Čtvrté, přepracované a rozšířené vydání. Praha: Portál. ISBN 978-802-6209-829.
- MEDIA PROJEKT: Výzkum čtenosti tisku, 2019. In: Unievydavatelu.cz [online]. [cit. 2019-07-31]. Dostupné z: http://www.unievydavatelu.cz/cs/unie_vydavatelu/medialni_data/vyzkum_ctenosti

- MEDIA PROJEKT: Výzkum čtenosti tisku, 2017. In: Unievydavatel.cz [online]. [cit. 2019-07-31]. Dostupné z: http://www.unievydavatel.cz/cs/unie_vydavatel/medialni_data/vyzkum_ctenosti
- MŠMT: Data o studentech, poprvé zapsaných a absolventech vysokých škol, 2019. MSMT.cz [online]. [cit. 2019-07-31]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/statistika-skolstvi/data-o-studentech-poprve-zapsanych-a-absolventech-vysokych>
- MŠMT: Zpráva OECD [online], 2015. [cit. 2019-07-31]. Dostupné z: http://195.113.76.20/uploads/odbor_30/Jakub/Zprava_OECD_EAG_2015.pdf
- NetMonitor: Online data, 2019. In: Netmonitor.cz [online]. [cit. 2019-07-31]. Dostupné z: <http://www.netmonitor.cz/online-data-ola>
- NEUMANN, Yoram a Edith FINALY-NEUMANN, 1989. Examination of Alternative Models of Students' Assessment of their College: Differences between Hard and Soft Sciences. 14(1), 11-19. DOI: 10.1080/0260293890140102. ISSN 0260-2938. Dostupné také z: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/0260293890140102>
- PAVLU, David, 2019. Are young people interested in politics?. In: Youtube.com [online]. 7. 3. 2019 [cit. 2019-07-31]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=hBLNflgedFU>
- POLITICO, 2019. Can Europe kick it with the kids? [online]. 28. 6. 2019 [cit. 2019-07-31]. Dostupné z: <https://www.politico.eu/article/europe-youth-symposium/>
- PROCHÁZKOVÁ, Andrea, 2017. Youtuber Kovy: Politika přece není jen pro dospělé. Respekt [online]. 19. 6. 2017 [cit. 2019-07-31]. Dostupné z: <https://www.respekt.cz/tydenik/2017/38/politika-prece-neni-jen-pro-dospele>
- RADIOPROJEKT: Měření poslechovosti rozhlasových stanic, 2019. In: Median.eu [online]. [cit. 2019-07-31]. Dostupné z: <http://www.median.eu/cs/medialni-vyzkumy/>
- ŘÍČAN, Pavel, 2004. Cesta životem. Praha: Portál. ISBN 80-717-8829-5.
- STORER, Norman W., 1967. The hard sciences and the soft: some sociological observations. Bulletin of the Medical Library Association. 55(1), 75-84.9

ŠÁMALOVÁ, Kateřina, 2016. Šance na dosažení vysokoškolského vzdělání v populaci osob se zdravotním postižením. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum. ISBN 978-802-4634-692.

ŠEREK, Jan, 2017. Noví mladí Masaryci? Podpora demokracie a jejích principů u českých adolescentů. Sociologický časopis. 53(2). DOI: 10.13060/00380288.2017.53.2.313. ISSN 00380288

ŠIMKOVÁ, Svatava, 2011. Virtualita a realita: Odkud mládež získává informace o světě a jak se v něm angažuje. Národní institut dění a mládeže. ISBN 978-80-86784-93-9.

TANDOC, Edson C., 2018. Tell Me Who Your Sources Are. Journalism Practice. 13(2), 178-190. DOI: 10.1080/17512786.2017.1423237. ISSN 1751-2786. Dostupné také z: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/17512786.2017.1423237>

TINDEMANS, Peter, Alexander VERRIJN-STUART a Rob VISSER, ed., 2002. The Future of the Sciences and Humanities: Four analytical essays and a critical debate on the future of scholastic endeavour. Amsterdam: Amsterdam University Press. ISBN 90-5356-671-6.

WALKER, Ian, 2013. Výzkumné metody a statistika. Praha: Grada. Z pohledu psychologie. ISBN 978-802-4739-205.

Seznam obrázků a tabulek

Obrázek č. 1: Čtenost a prodaný náklad celostátních deníků za období od 1. 10. 2018 do 31. 3. 2019 (MEDIA PROJEKT, 2019)

Obrázek č. 2: Čtenost a prodaný náklad celostátních deníků za období od 1. 10. 2016 do 31. 3. 2017 (MEDIA PROJEKT, 2017)

Obrázek č. 3: Poslechovost celoplošných stanic za období od 1. 10. 2018 do 31. 3. 2019 (RADIOPROJEKT, 2019)

Obrázek č. 4: Nejnavštěvovanější zpravodajské portály za červen 2019 (NetMonitor, 2019)

Obrázek č. 5: Vysokoškolští studenti v EU podle typu studia a pohlaví (Eurostat, 2018)

Obrázek č. 6: Studenti Univerzity Karlovy podle krajů

Obrázek č. 7: Sledovanost médií mladými lidmi ve věku 15–26 let (NIDM)

Obrázek č. 8: Zajímáš se o politiku právě na základě toho, že tě to může ovlivnit v budoucí kariéře? (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Obrázek č. 9: Sebekriticky, víš toho o politice dost? (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Tabulka č. 1: Demografické údaje respondentů kvalitativního šetření (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Tabulka č. 2: Analýza úkolu č. 3 (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Tabulka č. 3: Analýza otázek č. 10, 11, 12 & 14; R1 (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Tabulka č. 4: Analýza otázek č. 10, 11, 12 & 14; R2 (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Tabulka č. 5: Analýza otázek č. 10, 11, 12 & 14; R3 (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Tabulka č. 6: Analýza otázek č. 10, 11, 12 & 14; R4 (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Tabulka č. 7: Analýza otázek č. 10, 11, 12 & 14; R5 (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Tabulka č. 8: Analýza otázek č. 10, 11, 12 & 14; R6 (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Tabulka č. 9: Analýza otázek č. 10, 11, 12 & 14; R7 (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Tabulka č. 10: Analýza otázek č. 10, 11, 12 & 14; R8 (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Tabulka č. 11: Analýza otázek č. 10, 11, 12 & 14; R9 (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Tabulka č. 12: Analýza otázek č. 10, 11, 12 & 14; R10 (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Tabulka č. 13: Analýza otázek č. 10, 11, 12 & 14; R11 (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Tabulka č. 14: Analýza otázek č. 10, 11, 12 & 14; R12 (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Tabulka č. 15: Analýza otázek č. 10, 11, 12 & 14; R13 (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Tabulka č. 16: Analýza otázek č. 10, 11, 12 & 14; R14 (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Tabulka č. 17: Jak vnímáš souvislost s politikou a oborem, který studuješ? (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Tabulka č. 18: Zajímáš se o politiku právě na základě toho, že tě pak může ovlivnit v budoucí kariéře? (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Tabulka č. 19: Má tvůj obor něco společného s politikou? (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Tabulka č. 20: Co tě napadne jako první, když se řekne politika? (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Tabulka č. 21: Jak bys definoval(a) politiku? (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Tabulka č. 22: H studenti a zdroje (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Tabulka č. 23: S studenti (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Tabulka č. 24: Zdroje, které respondenti použili (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Tabulka č. 25: H studenti a zdroje II (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Tabulka č. 26: S studenti a zdroje II (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Tabulka č. 27: H studenti a zdroje III (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Tabulka č. 28: S studenti a zdroje III (výzkum zpracovaný autorkou, 2019)

Seznam příloh

Příloha č. 1: Dotazník (podklad pro uskutečněný polostrukturovaný rozhovor)

Příloha č. 2: Praktický úkol (podklad pro uskutečněný polostrukturovaný rozhovor)

Příloha č. 3: Rozhovor (podklad pro uskutečněný polostrukturovaný rozhovor)

Příloha č. 4: Přepisy rozhovorů s respondenty

I. DOTAZNÍK

1. Do jaké míry se zajímáš o politiku?
Silně / rámcově (orientuji se) / okrajově / vůbec
2. Sebekriticky, kolik toho víš o politice?
Mnoho / dostatek / málo / nic
3. Z jakých zdrojů se k tobě dostávají informace o politice?
Tisk / televize / rozhlas / internet / sociální sítě / kamarádi / rodina / spolužáci či kolegové v práci / jiné, uveď:
4. Napiš tři typy zdrojů informací o politice, které jsou pro tebe nejdůležitější (1 – nejvíc důležitý, 3- nejmíň důležitý)
1 –
2 –
3 –
5. Jak často čteš noviny?
Denně / alespoň 1x týdně / alespoň 1x měsíčně / nikdy
6. Jaké noviny čteš? (zaškrtni všechny platné, pokud jsi v předchozí odpovědi uvedl/a nikdy, zakroužkuj alespoň, které deníky znáš):
Aha / Blesk / Deník / Deník N / Hospodářské noviny / Lidové noviny / Mladá Fronta Dnes / Metro / jiné, uveď:
7. Jak často čteš časopisy, které se věnují politice (např. Reportér, Respekt aj.)?
Denně / alespoň 1x týdně / alespoň 1x měsíčně / nikdy
8. Které konkrétní časopisy čteš?
9. Zakroužkuj, které z následujících zpravodajských periodik jsi alespoň jednou v životě pročítal/a?
Euro / Ekonom / Faktor Soukup / Forbes / Reportér / Respekt / Reflex / Revue Forum / Téma / Týden / Týdeník Echo / Týdeník Květy
10. Jak často sleduješ politické informace v hlavních televizních zpravodajských relacích?
Denně / alespoň 1x týdně / alespoň 1x měsíčně / nikdy
11. Jaké zpravodajství sleduješ? (zaškrtni všechny platné, pokud jsi v předchozí odpovědi uvedl/a nikdy, zaškrtni alespoň, které relace znáš):
  - Moje zprávy (Barrandov) / Události (ČT24) / Televizní noviny (Nova) / Velké zprávy (Prima) / Večerní zprávy (Seznam)
12. Jak často sleduješ politické dění v tematických televizních pořadech (např. Duel Jaromíra Soukupa, Horizont ČT24, Nedělní partie, Otázky Václava Moravce aj.)?
Denně / alespoň 1x týdně / alespoň 1x měsíčně / nikdy
  - Uveď konkrétní pořad(y):
13. Jak často posloucháš zpravodajské relace v rozhlase?
Denně / alespoň 1x týdně / alespoň 1x měsíčně / nikdy
14. Na jaké rozhlasové stanici zprávy posloucháš? (Pokud jsi v předchozí odpovědi uvedl/a nikdy, napiš alespoň, o kterých stanicích víš, že mají zpravodajské relace):
15. Znáš zpravodajské podcasty? Ano / ne
16. Jaké z nich posloucháš?

Vyjmenuj. Pokud žádný neposloucháš, napiš křížek.

17. Pokud získáváš aktuality o politice ze sociálních sítí, z jakých?
Facebook / Twitter / Instagram / Youtube / jiné, uveď:
18. Sleduješ na Facebooku/Twitteru politické strany?
19. Sleduješ na Facebooku/Twitteru politické novináře?
20. Ze kterých zpravodajských portálů čerpáš informace o politice?
ac24.cz / aktualne.cz / blesk.cz / ceskenoviny.cz / denik.cz / echo24.cz / ekolist.cz / eurozpravy.cz / forum24.cz / iHNed.cz / idnes.cz / info.cz / irozhlas.cz / lidovky.cz / novinky.cz / nova.cz / parlamentnilisty.cz / seznamzpravy.cz / tiscali.cz / tyden.cz / jiný, uveď:
21. Čteš knihy s politickou tematikou? Ano, často / ano, občas / ne
22. Pokud ano, jakou knihu právě čteš anebo jsi přečetl/a naposledy?
23. Kolik času trávíš sledování médií?
24. Jak často diskutuješ o domácí politice s přáteli? Často / občas / vůbec
25. Jak často diskutuješ o zahraniční politice s přáteli? Často / občas / vůbec
26. Jak moc diskutuješ o domácí politice se spolužáky? Často / občas / vůbec
27. Jak moc diskutuješ o zahraniční politice se spolužáky? Často / občas / vůbec
28. Jak moc diskutuješ o domácí politice s rodinou? Často / občas / vůbec
29. Jak moc diskutuješ o zahraniční politice s rodinou? Často / občas / vůbec
30. Které z následujících typů médií je pro tebe nejvíc důvěryhodné v souvislosti s politickým zpravodajstvím? Seřaď od 1 do 5 (1 – nejdůvěryhodnější)
Televize / tisk / rozhlas / internet / sociální sítě
31. Které z následujících televizních zpravodajských relací je pro tebe důvěryhodné v souvislosti s politickým zpravodajstvím?
Události (ČT24) / Televizní noviny (Nova) / Velké zprávy (Prima) / Večerní zprávy (Seznam) / Moje zprávy (Barrandov)
- V případě více odpovědí prosím seřaď dle důvěryhodnosti 1 (nejvíce)
32. Který/é z následujících portálů je/jsou pro tebe důvěryhodný/é v souvislosti s politickým zpravodajstvím?
aktualne.cz / blesk.cz / ct24 / denik.cz / iHNed.cz / idnes.cz / irozhlas.cz / lidovky.cz / novinky.cz / parlamentnilisty.cz / seznamzpravy.cz / jiný, uveď:
33. Který z následujících portálů pravidelně navštívuješ?
34. O kterém z následujících zpravodajských portálů čteš poprvé?
ac24.cz / aktualne.cz / blesk.cz / ceskenoviny.cz / denik.cz / echo24.cz / ekolist.cz / eurozpravy.cz / forum24.cz / iHNed.cz / idnes.cz / info.cz / irozhlas.cz / lidovky.cz / novinky.cz / nova.cz / parlamentnilisty.cz / seznamzpravy.cz / tiscali.cz / tyden.cz
35. Považuješ následující noviny za důvěryhodné v souvislosti s politickým zpravodajstvím?
Blesk – ano / částečně / ne / nevím
Deník – ano / částečně / ne / nevím
Deník N – ano / částečně / ne / nevím
Hospodářské noviny – ano / částečně / ne / nevím

MF Dnes – ano / částečně / ne / nevím
Lidové noviny – ano / částečně / ne / nevím

36. Zakroužkuj, zda se podle tebe následující zpráva (titulek a perex) týká politiky:
- **Nečasova milenka Nagyová vyžadovala luxus: Kabelky za 3 miliony!**
Měla jednoduchý vkus, brala to nejdražší! A kdyby se chirurg někdy podíval na její srdce, měla by tam nejspíš vyryta písmena LV. Jana Nagyová (48), bývalá premiérova pravá ruka, byla posedlá módní značkou Louis Vuitton. (Zdroj: blesk.cz)
  - **Jandák při jednání rozhlasové rady nadával novinářům, hrozí mu konec**
Člen Rady Českého rozhlasu Vítězslav Jandák během jednání ostře kritizoval a urážel novináře. O Jindřichu Šídlovi prohlásil, že je „vodpad“. Dlouholetému hudebnímu publicistovi ČRo Jiřímu Černému zase hrozil, že až ho potká, tak mu jednu „flákne“. Rada se k incidentu oficiálně nijak nevyjádřila, Jandákovi může hrozit odvolání. (Zdroj: idnes.cz)
  - **Kauza Nagyová: Žaloba sloučila trafiky a nezdaněné dary do jednoho případu**
Olomoucké vrchní státní zastupitelství dokončilo kauzu takzvaných trafik pro bývalé poslance ODS a v nejbližší době chce podat obžalobu. Tamní náměstek vrchního státního zástupce Pavel Komár České televizi řekl, že žalobci případ definitivně spojili s dalším, který se týkal údajně nezdaněných luxusních dárek zajištěných u Jany Nečasové, dříve Nagyové. (Zdroj: ct24.cz)
  - **OSN: Jemenští šíitští povstalci předali přístav Hudajdá**
Jemenští šíitští povstalci dnes předali kontrolu nad rudomořským přístavem Hudajdá pobřežní stráž. Uvedla to OSN, která loni pomohla zprostředkovat dohodu, jež měla přispět k ukončení jemenské války. Jedním z bodů dohody je příměří a stažení bojujících stran z Hudajdá, což je klíčový přístav pro zajištění zásobování země. Jemenská vláda ani její spojenci ze Saúdské Arábie a Spojených arabských emirátů zatím zprávu o uvolnění přístavu nepotvrdili. (Zdroj: ceskenoviny.cz)
  - **„Až budete hotoví, volte...“ Dánský politik hledá voliče na pornostránkách**
Netradiční cestou se snaží získat voliče dánský poslanec Joachim B. Olsen. Na cestě za svým znovuzvolením se totiž rozhodl lákat potenciální voliče na pornostránkách. Na server Pornhub umístil reklamu, v níž bývalý stříbrný olympijský medailista ve vrhu koulí voličům vzkazuje, že až „budou hotoví“, mají jej volit. (Zdroj: echo24.cz)
37. Jaká je tvoje politická preference? Jakou stranu/jaké strany většinou volíš?

II. PRAKTICKÝ ÚKOL

1. Napiš 5 aktuálních témat či kauz české politiky, které se Ti vybaví.

2. Napiš 5 aktuálních témat či kauz zahraniční politiky, které se Ti vybaví.

3. Téma úkolu: noví ministři ve vládě
  - Zjisti, jak se jmenují noví ministři, kteří byli na konci dubna jmenováni do vlády, jakým resortům šéfuji a jakou mají politickou příslušnost.

  - Napiš zajímavost nebo detail, který tě o novém ministrovi/o nové ministryni zaujal.

  - Jaké jsi našel/našla v článku/článcích hodnocení kvality ministra/ministryně?

III. ROZHOVOR

1. Jak jsi postupoval(a) během vypracování úkolu č. 3?
  2. Co tě napadne jako první, když se řekne politika?
  3. Jak bys definoval(a) politiku?
  4. Když se řekne velká politická kauza, co tě napadne jako první?
  5. Co je podle tebe nezávislé médium?
  6. Znáš vlastníky českých médií? Je to pro tebe důležité téma? Vybíráš si média podle toho, zda jsou veřejnoprávní nebo soukromá?
  7. Znáš politické novináře?
  8. Když čteš článek, věnuješ pozornost jménu autora?
  9. Měli bychom se zajímat o domácí politiku? Měli bychom se zajímat o zahraniční politiku? Proč?
  10. Vnímáš souvislost mezi politikou a tvým oborem?
  11. Zajímáš anebo nezajímáš se o politiku právě na základě toho, že tě pak může ovlivnit v budoucí kariéře? Že může/bude ovlivňovat tvoji profesi?
  12. Má tvůj obor obecně s politikou něco společného?
  13. Ovlivňuje politika tvůj život?
  14. Sebekriticky, víš toho o politice dost?
  15. Jak lehké nebo těžké bylo sepsat politické kauzy v úkolu č. 1 a č. 2?
  16. K dotazníku – otázka č. 36 – vnímal(a) jsi zdroje, hráli ve tvé odpovědi roli?
  17. Do jaké míry jsou pro tebe sociální sítě informační zdroj/kanál o politice?
- + doplňující otázky k dotazníku

R1 – student medicíny

1. Našel jsem si na Wikipedii seznam členů vlády a tam jsem si našel ty, kteří se dodali teď v dubnu. Je tam napsáno od kdy do kdy byli aktivní a kteří je nahradili na konci dubna, v tabulce.

Proč jsi šel první na wikipedii?

Protože mi to přišlo jako nejjednodušší cesta. Přes wikipedii hledám dost často. Tím, mě většinou tlačí čas, tak vím, že tam se vždycky. Sice vím, že to nemusí být úplně relevantní, ale myslím, že se situace Wikipedie v Česku zlepšuje, že to není tak strašné, jak to bývalo třeba za začátku.

A kdybys chtěl najít nějaký názor, kam by si šel?

Většinou asi Facebook. Sice je tam toho moc, ale názor většinou konkrétní, tak většinou zadám to jméno do Googlu a napíšu tam třeba recenze za to.

Na Facebooku bys to hledal jak?

Třeba na stánkách Pražské kavárny nebo něco takového.

A kdybys hledal něco relevantního?

To bych asi úplně na Wikipedii nešel, i když zrovna tohle to si myslím, že tam relevantní bude, tento typ zpráv.

Jak jsi to myslel, co to znamená relevantní?

Víc věrohodný, Wikipedii bych nedal na první místo, co se týče věrohodnosti zpráv.

2. Politické strany a hádky v parlamentu, v Poslanecké sněmovně.
3. Obor zabývající se zákonodárstvím, vedením země. Jsou to asi zkreslené pohledy, ale tak si to nějak představuju. Politiku nevnímám úplně nejvíc pozitivně, přijde mi to takové, že se tam lidi jsou na chvíli zvýraznit s tím, že se na ně nezapomene a ono se na ně stejně zapomene.
4. Brexit.

Kolik času trávíš denně na sociálních sítích? A do jaké míry je to pro tebe informační kanál o politice?

Tak něco přes hodinku to asi bude. Zdroj to pro mě je. Po zprávách hned asi jako druhý.

Když zapneš Facebook, očekáváš, že tam najdeš zprávy o politice, nebo se tam jdeš primárně dozvědět, co tam dali kamarádi?

To spíš to druhé. Spíš kamarádi než ta politika. Kamarádi spíš než sdílet něco o sobě sdílí články.

Takže se tam ve finále jdeš dozvědět o názorech svých přátel, ale obohatí tě to i o názory ze světa a o to, co se děje.

Přesně tak.

5. Takové médium, které si dovoluje hlásat co chce, aniž by bylo regulované nařízenými osobami. Tak si přesně představuju DTV jako nezávislé médium, že si tam říkají, co chtějí, podle jejich vlastních jak si to zorganizují, zrežují, nikdo jim do toho nekecá.

Napadá tě nějaký další příklad kromě DTV?

Rád bych řekl youtubeři, ale oni už jsou ovlivnění těmi firmami, pro které dělají reklamu, takže tam už to taky není úplně nezávislé.

Myslíš, že třeba DTV není ovlivněno třeba financemi?

Nad tím jsem asi nikdy nepřemýšlel. Mě připadá, že když vznikli, tak mi to tenkrát přišlo jako taková revoluce. Nevím, jak jsou na tom s financemi, jestli tím mohou být ovlivnění, to nevím.

Myslíš, že je ovlivňuje třeba šéfredaktor?

Podle mě si to zpracovávají hlavně oni dva a pak si to nějak rozhodí.

6. Babiš. Vlastní Mafru, takže idnes.cz, já myslím, že do toho patří i lidovky možná. Nevím, nejsem si teď jistý. Seznam.cz myslím, že vlastnil nějaký Ivo, ale nevím, jak se jmenuje. No a jiné vlastníky asi neznám.

Třeba Hospodářské noviny?

To nevím. Nevím, jestli jsou taky pod Mafrou, já myslím, že nejsou, nejsem si v tomto vůbec jistý. Jo třeba metro.cz je asi taky Babišovina.

Je to pro tebe důležité?

Jako asi tak důležité to pro mě není.

Proč?

Nevím, každý večer se koukám na několik různých webů, porovnám novinky.cz, seznamzpravy.cz, idnes.cz, aktualne.cz. Připadá mi, že se tam píše ve všem o tom samém.

7. Právě si myslím, že ne. Ne. Možná, i když to taky asi nebyl ten Kuciak nebo já nevím jestli psal o politice nebo ne.
8. Občas se podívám, ale to spíš jenom když se podívám, že to napsala Mirka Spáčilová, ona je taková tvrdá v recenzích.

Takže političtí novináři? Ne, to mně nic neříká. Mám na mysli ty, co píšou, ne ty, co dělají ty vlogy, videa nebo jak se tomu říká. Jinak by to byl Jindřich Šídlo, ten do toho docela často rejpe ve videích. To, co dělal Šídlo před svými pondělními videi, to nevím.

9. Jo, to jo, to bychom měli. Zrovna politici jsou ti, co řídí naši zem, tak by bylo aspoň trochu dobré vědět, komu dáváme důvěru.

Jako jo, bylo by to taky fajn. Jelikož jsme součástí Evropské unie, tak ona i ta politika na nás má velký vliv, i co se týče unie. A nejen unie. I diplomacii mezi jinými státy, třeba USA a tak. Když člověk neví vůbec nic, tak je to trošku špatné. Aspoň něco o tom. Pak se to hodí, když člověk cestuje někam mimo naši republiku i mimo unii, jaké jsou v jiných zemích poměry, na co se má připravit, jaký má ten stát s námi vztahy, to ale ve světě většinou dobré. Jako když jede do Severní Korei, tak aby se připravil na něco jiného než tady, asi by bylo dobré vědět, jak to tam funguje.

10. Jo, třeba docela aktuální jsou platy doktorů a teď jsou čerstvě zprávy o navýšování. Něco říkal ministr Vojtěch, něco říkal zase naopak náš ředitel Motola Ludvík. Ten zas naopak říkal, že průměrné platy doktorů jsou vysoké, jenže to jsou všechno kecy. Tam si myslím, že jde dost o politiku, co se odměn týče. A také financování nemocnic je hodně politické téma.

Hledáš na zpravodajských portálech spíš zprávy ze svého profesního prostředí nebo spíš obecně?

Spíš obecně. Sem tam se dozvím něco ze zdravotnictví.

11. To spíš ne, zajímám se spíš tak všeobecně, abych byl nějak v obraze, mě to moc neovlivňuje, já s tím stejně nic neudělám.

12. V těch vyšších místech už jo. Ti pěšáci, obyčejní doktoři na odděleních se k tomu moc nedostanou, ale ty vedoucí pozice, tam už asi jo, tam to bude. I jednání s řediteli, kteří sami osobně zpravidla nemají nic společného se zdravotnictvím může být samo o sobě politika. Ve fakultních nemocnicích se někteří doktoři stávají součástí studentských senátů a těchto organizací, tak takhle nějak si to představuju.

Třeba náš ředitel Motola Ludvík není vůbec zdravotník, to je právník, ředitelé nemocnic jsou většinou inženýři nebo právníci, co vůbec netuší, co zdravotnictví ve skutečnosti potřebuje. Je fajn, že rozumí penězům, ale pak je to s nimi někdy těžké, protože nerozumí problémům běžných denních věcí, jako jsou například stavy na odděleních, co potřebuje zrovna daná část nemocnice.

13. Asi nějak úplně moc ne. Občas prožívám nějaké pozitivní nebo negativní emoce, ale to je tak maximálně všechno.

Chodíš volit?

Ano. Proč chodím volit? Každý člověk se na to 18 let těší. Sice se říká, že jeden člověk nic nevytrhne, ale každý hlas se počítá. Kdyby si každý řekl, že jeho hlas nemá vliv, tak právě naopak to bude mít velký vliv, když to tak udělají všichni.

Když se rozhoduješ, koho volit, hraje roli jejich názor na zdravotnictví?

Většinou ne. To zdravotnictví – všichni vědí, že je v Česku v háji, tak se ho snaží ještě více nedestruovat a naopak zachraňovat. Takže podle toho se neorientuji.

R2 – studentka medicíny, přítel původem z Jemenu

Do Google zadala „jmenování nových ministrů“, pak listovala výsledky a klikla na aktualne.cz. Poté nové vyhledávání „noví ministři 2019“ – z webu echo24.cz odpověděla na otázku č. 1. Následoval překlik na parlamentnilisty.cz a odpověď na otázku č. 2. Do Googlu následně zadala jednotlivá jména na Wikipedii našla informace o politické příslušnosti.

1. Začala jsem to googlovat, začala jsem googlovat jmenování nových ministrů a noví ministři a našla jsem různé články z různých zdrojů. První tam byly novinky.cz, tak to jsem přeskočila, a pak tam bylo aktualne.cz, kam chodím pravidelně, takže na to jsem koukla rovnou. A pak jsem viděla to Echo24, tak tam jsem cosi četla. Jména ministrů jsem vypsalala z toho Echa, myslím, tam to bylo napsané pěkně. Jedno jméno jsem myslím vzala z aktuálně, a pak jsem ty další dva vzala z Echa, něco takového. Protože na tom aktualne.cz nebyli všichni. Echo24 jsem neznala, četla jsem o něm poprvé, teď jsem na něj klikla, ikdyž jsem ho neznala, nepřemýšlela jsem nad tím.

Pak jsi překlikla na Google a hledala další informace. Proč?

Protože jsem nenašla všechny informace, tak jsem zkusila změnit, co jsem zadala do toho Googlu, tak mi pak vypadly i jiné články, které jsem předtím nenašla. Nejdřív jsem zadávala „jmenování nových ministrů“, a pak jsem zadala „noví ministři 2019“. Na druhou otázku jsem odpovídala z paměti.

Přečetla sis i článek na parlamentilisty.cz, využila jsi ty informace k odpovědi?

Ani jsem ty informace moc nevyužila. A hlavně já tomu serveru nevěřím, ale ta jména by asi měla být dobře.

Na třetí otázku jsem odpověděla na základě všeho, co jsem si během vyhledávání přečetla na internetu za těch 5 10 min, co jsem četla ty články. Na závěr jsem ještě vyhledávala konkrétní jména na Googlu, abych doplnila strany.

Nebylo to v těch článkách?

Asi jo.

Neutkvělo ti to v paměti?

No. Já vím, že oni občas to tam mají blbě v těch článkách. I v televizi to mají občas blbě, tak je lepší to vyhledat samostatně. Pak jsem to hledala na wikipedii, vím, že to tam hodně aktualizují, tak je to fajn. Víم, že v jednom článku jsem četla, že jsou všichni tři nestranní za ANO a ta wikipedie mi to potvrdila. Tím, že jsem měla ty dva zdroje, tak jsem si řekla, oukej, tak to asi bude ono.

15. Docela jednoduchý. Spíš jsem tak listovala v hlavě, co mě zaujalo poslední dobou nebo co tak nejvíc vyčnívá. Pak mě u té zahraniční napadla ještě jedna, kterou tam nemám, protože byla šestá.

2. Já si vybavím živě ty chlapy v obleku, kteří pořád něco říkají a komentují a debatují, a pak z toho stejně nakonec nic není. Takže asi to.
3. Definice politiky? Je to směr nebo obor nebo povolání, který se zabývá řízením světa, jmenování lidí do funkcí a ti lidé pak rozhodují o všem, takže teoreticky řízení světa.

4. Mě napadnou takové ty kauzy, které v podstatě ani nejsou důležité, jako ta Nagyová a tak. Takové ty manželka, milenka, tenhle udělal tohle a tenhle tamto, to mě napadá. Kdybych měla říct jednu velkou politickou kauzu, která mě teď napadá, tak asi Čapí hnízdo.

17. Podle mě mám odtamtud asi nejvíc informací, protože tam trávím mnohem víc času než kdekoli jinde, ale těm informacím nedůvěřuji tolik, jako když si je přečtu někde jinde. Z hlediska důvěryhodnosti jsou na posledním místě, ale z hlediska kvantity informací jsou na prvním.

Jakým způsobem se k tobě informace o politice ze sociálních sítí k tobě dostávají?

Jdu na Facebook a ony tam prostě jsou, na té hlavní stránce. Já myslím, že mi to tam vybíhá jako takové doporučené zprávy, že to ani nemám lajklé a že se mi to tam často zobrazuje, aniž bych tam cokoli lajkovala. Žádné politické strany asi zalajkované nemám, nevím, musela bych se podívat, jestli tam něco mám. Popravdě nevím, možná tam mám AL-Jazeera, ale nejsem si tím jistá. Kamarádi občas na Facebooku nějaké zprávy sdílí, ale málo. Kliknu na zprávu na Facebooku, když mě to zajímá, ne když vidím, že to sdílí nějaký konkrétní kamarád. To, že to někdo sdílel, nemá na mě takový vliv.

Rádio poslouchám v autě. Nejezdím zas tak často nebo jezdím spíš krátké vzdálenosti. Spíš poslouchám hudbu, ale když jsou tam zprávy, tak si je poslechnu.

5. Nezávislé médium. No médium, které se snaží předat informace takové, jaké jsou, nesnaží se je upravovat ani tam dávat nějaký svůj názor. Mělo by být objektivní. Což je teda strašně těžký udělat. Otázka je, jestli vůbec nějaké nestranné médium je, že jo, protože každý tam dává nějaký svůj subjektivní názor, řekne cokoli. Ale jsou určitě subjektivnější a objektivnější média.

Zpravodajské portály nenavštěvuji každý den. Hodně v práci, když už není co dělat, tak tím spíš navštívím třeba aktualne.cz, do práce chodím třikrát týdně. V tramvaji ani ve škole na zpravodajské servery neklikám.

6. Já vím, že Babiš něco vlastní, ale to je tak všechno. Víš, že nevím? Já vím, že vlastní Penam.

Co ti vadí na Babišovi?

Já nerozumím politice do té míry, abych uměla úplně přesně ti říct, co politicky mi na něm vadí, ale už jenom když vidím, jak se prezentuje, tak to mi hodně vadí, že není prostě profesionální, že mluví tak slangově, že mluví nespisovně, že je, takový až moc neformální. Já si myslím, že to do té politické sféry nepatří. I bez ohledu na názory, které má, nebo co dělá, tak už jenom tohle. A taky to, že je zapletený do kauzy Čapí hnízdo, což je prostě absurdní, že politik, který by měl být úplně čistý, co se týká těchto věcí, tak to je špatně. Kauza Čapí hnízdo je o tom, že on, teda on říká, že to není on, ale ta jeho farma Čapí hnízdo přijala dotace z EU, které pak nevyužila na to, co měla.

Kdo vlastní ČRo?

Nevím.

Českou televizi?

Nevím.

Hospodářské noviny?

Nevím.

7. Jo, asi. Jestli jsou to teda, političtí novináři. Já na Facebooku sleduju dva. Jeden se jmenuje Harry Fear, tak vidím jeho posty. A druhý se jmenuje nějak cizokrajně Kadir Jasi, nějak tak. Ale to jsou investigativní novináři, asi, nejsou političtí, to není to samé. A na seznamzpravy.cz jsou ti dva – Slonková a ten druhý, tak ti dva, ty jsou taky super. Ty ale nesleduju na Facebooku. Erika Taberyho neznám. Jindřich Šídlo mi něco říká, ale nevím co. Josef Klíma, to mi taky něco říká, ale nevím co. Ján Kuciak? Jo, to je ten slovenský, kterého zabili, zastřelili.
8. Spíš asi ne. Jedině když se koukám na aktualne.cz, tak oni tam mají ty blogy, tak tam samozřejmě to má váhu, když ten člověk píše blog, tak potom jo, ale jinak asi ne.

Říkala jsi, že moc nevěříš webu parlamentnilisty.cz. Proč?

Víš, že ani nevím? Já jsem to ani nikdy pořádně nečetla. Tak asi z doslechu, podle názorů lidí kolem mě.

9. Měli no, protože na nás má velký vliv a my hlavně máme vliv na ni. A když se člověk zajímá o něco, na co má vliv, a pak si akorát stěžuje na ten výsledek, tak to nedává smysl. Společnost potřebuje mít nějaké řízení, nějakou vládu a má na ni vliv. A když ten vliv nevyužívá, tak ten výsledek není takový, jaký by měl být a není to efektivní. Vliv má v tom, že si volíme své zástupce a ti jsou potom ve vládě. A hlavně to, že se zajímáme o politiku s sebou bere to, že my o ní diskutujeme, mluvíme s ostatními lidma a máme vliv i na ostatní lidi. Takže to, že se někdo nezajímá potom ve výsledku vede k tomu, že se nemůže zapojovat do debat a vůbec nemůže ovlivňovat názory ostatních lidí. Ty interakce jsou potom strašně omezené. Myslím si, že je to velmi důležité z té opačné strany – každý jedinec má určitou zodpovědnost a když ji nenaplní, tak to celé potom není efektivní.

Já s kamarády o politice nepovídám. S přítelem jo, ale s kamarády ne. Jo, lidi by to měli dělat. Ale nedělám to., protože to pro mě není priorita. Není to pro mě priorita, to je jedna věc, a taky se o to málo zajímám a když si potom čtu nějaký článek, tak mu hodně často nerozumím nebo jsou tam věci, které nevím, co přesně znamenají, co si pod nimi mám představit. Takže je to potom demotivační, kdy člověk o tom míň ví, tak míň se o to pak zajímá. Když to, že se zajímá, nemá takový výsledek, jak by si představoval.

Určitě, protože stejně jako jsme součástí Česka, tak Česko je součástí světa. A tím pádem sem všichni patříme a tím pádem z naší pozice také máme možnost ovlivňovat zahraniční věci. Třeba tím, že například válka v Jemenu, Lékaři bez hranic, můžeme prostě věnovat určitou část peněz například vůči různým věcem. Nebo máme třeba někde známé, někde máme rodinu.

10. Určitě. Koukám, co říká ministr zdravotnictví, a potom koukám na realitu a vidím, že jsou tam určité diskrepance. Teď se řeší platy, platy lékařů a on uvádí nějaké číslo, jenže pak to reálné číslo je úplně někde jinde a ty informace, co on uvádí, jsou strašně zavádějící. A je docela pobuřující to, že když společnost čte ty informace, které on uvádí, a pak přijde do styku s tím lékařem, tak člověk vůbec nemá šanci vidět, jak to je doopravdy. Má k tomu lékaři nějaký postoj a ten lékař jako jedinec s tím nemůže nic udělat. Takže

to, co ministr říká, je strašně zásadní, a to je prostě špatné. Také jsem četla na lidovkách rozhovor s ředitelem Motola Ludvíkem, a to bylo v podstatě to samé. Oni tomu rozumí velmi dobře, ale vybírají si, jak ty informace prezentují a neprezentují je způsobem, který by byl pochopitelný laickou nezdravotnickou společností. Lékař, který si to čte, tak to pochopí velmi dobře, ale laik se v tom ztratí. Ten si přečte, o lékař v průměru bere osmdesát tisíc, paráda, tak proč si stěžují. Jenže když si to přečte lékař, tak ví, že musí pracovat za dva, aby něco takového dostal. A to ještě asi po deseti letech.

11. Určitě jo. Když nebudu vědět vůbec nic o politice a přijde na to někdy řeč a projeví se to, že nic nevím, tak ti lidé si budou myslet, že jsem úplně mimo. A pak to jejich mínění o mně, když to bude třeba můj nadřízený, je důležité, v rámci třeba mého povýšení. A taky ta politika ve zdravotnictví je důležitá proto, abych vůbec věděla, jaké mám podmínky, jaká jsou nastavená pravidla.
12. Určitě. Musím znát zákony a jak se vyvíjejí, to je jedna věc – schvalování zákonů, teď se hodně řeší eutanázie například, to se mě velmi dotýká. To je jeden příklad, ale pak cokoli dalšího se může z politiky vyvinout. To, jak moji budoucí pacienti vnímají lékaře, je strašně dané politikou, bohužel.
13. Ovlivňuje. Akorát já si to asi neuvědomuju do té míry, do které bych měla. Já myslím, že ovlivňuje úplně každého člověka bez ohledu na to, co dělá. Akorát si to lidé asi dostatečně neuvědomují. Včetně mě, já si to také neuvědomuji tak, jak bych měla, protože kdybys si to uvědomovala, tak ji sleduji mnohem víc.

Napadá tě něco konkrétního, co tě může ovlivnit?

Třeba mateřská dovolená.

BLESK – nedůvěryhodný. Proč?

Je to bulvár a už z titulku člověk pozná, že jim jde o to, aby si to lidé koupili, přečetli a ne úplně o to, jestli jsou ty informace pravdivé. A taky se tam řeší věci, které mě vůbec nezajímají jako kdo s kým spal a kdo má... to je úplně mimo prostě.

DENÍK, DENÍK N a Hospodářské noviny – nevím. Proč?

Protože je neznám.

MF Dnes a Lidové noviny – důvěryhodné proto, protože je znáš?

Ano.

16. U některých jsem si říkala, že to je hned jasné, ale u některých jsem váhala, protože – milenka Nagyová, nějaké její kabelky, to je úplně mimo, že. Ale to, že je milenka Nečas a Nečas, to jsou vysoce postavení politici. Já mám prostě subjektivně pocit, že i když je to věc, která se netýká politiky, ale je to ohledně nějakého politika, tak okamžitě to změní názor společnosti na toho člověka, a i to změní to, jestli ho potom třeba budou někdy volit, takže díky tomu je to hodně diskutabilní u některých věcí, takže jsem docela dost váhala u skoro všech. Kromě OSN jsou vlastně u všeho váhala. Nakonec se to stejně všechno dotýká politiky.

Vnímala jsi u těch zpráv zdroje?

Ne, na zdroje jsem nekoukala. Nahrálo to roli, spíš obsah. Perex a obsah sis přečetla u všeho? Ne u všeho, to jsem tak spíš proletěla. Člověk nemůže soudit úplně jenom z titulku, já jsem

četla i ten zbytek, ale jenom jsem to tak prolítla. Třeba tu třetí zprávu jsem nečetla úplně pozorně.

Ještě tě něco napadá?

Že bych se měla víc zajímat o politiku obecně.

1. Zadála jsem do mobilu heslo „noví ministři 29. 4.“, nechala jsem si vyjet výsledky a rozklikla jsem si hned jednu z prvních stránek, novinky.cz. Já si tedy nemyslím, že jsou objektivní, na druhou stranu tohle není informace, kde bych potřebovala nějaké objektivní zprávy, mně stačí jména. Potom jsem si u jednotlivých členů dohledala politickou příslušnost zvlášť. Stylem „Benešová politická příslušnost“, to jsem hledala na Wikipedii. Já vím, že jsem to měla hledat na stránkách vlády, ale je to nejrychlejší. Na wikipedii někdy hledám, ale ne u věcí, kde mám podezření, že by to na Wikipedii nemuselo být přesné nebo aktuální. Tohle mi přijde, že jsou objektivní věci, žádný subjektivní názor nebo tak. Koukám, kdy to bylo většinou změněné, jestli jsou tam aktuální informace, že jsou noví členové vlády a tak. Snažím se to selským rozumem nějak třídit. Ale jo, občas to dělávám.

Tu první informaci (Marie Benešová – má poměrně blízko k prezidentu Zemanovi) jsem nenašla online, ale slyšela jsem to ve zprávách nebo jsem to četla. A tu druhou (Havlíček a Kremlík oba bývalí členové ČSSD) jsem našla, když jsem hledala jejich politickou příslušnost, to bylo na Wikipedii.

V tom článku na novinky.cz bylo pouze, že byli jmenováni a čeho chtějí dosáhnout ve svém období, kdy budou ve vládě. Kdoví, jak dlouho to bude.

Hodnocení tam žádné nebylo. Byla to čistě zpráva, která informovala o tom, co se stalo a na čem se dohodli s premiérem.

Když takto koukám na zprávy na internetu, občas koukám na zdroj, ne vždycky. Většinou je to ČTK, takže dost často, v zahraničí je to Reuters. Někde to v tom článku bývá, nahoře nebo dole.

Většinou, když sháním hodně relevantní informace, tak koukám spíš na to, jaký je to server. Ale u něčeho takto jednoduchého stačilo kouknout na titulek.

2. Volby.
3. Politika je způsob ovlivňování společnosti pomocí různých volených zástupců, způsob ovlivňování chodu celého státu a plus ještě zahraniční politika, což bych popsala asi jako snaha o získání co nejlepšího postavení v mezinárodním prostředí.
4. Babiš a zneužití dotací.
5. Takové, které vyrovnaně informuje o všech kauzách z různých úhlů pohledu, poměrně vyrovnaně dává prostor, dejme tomu v politice, všem politickým stranám, aby se vyjádřili, dává jim toho prostoru stejně a nesnaží se ovlivňovat diváka či posluchače či čtenáře. Kontroluje si svoje informace, snaží se mít zdroje, které jsou důvěryhodné, a moc do toho neplete své vlastní názory. I když to, že je nezávislé nemusí znamenat, že nemá nějaký pořad, kde někdo vyjadřuje své osobní názory, ale musí to být jasné, že se jedná o jeho vlastní názor, a ne že se objektivně vyjadřuje o nějaké skutečnosti.

Vyrovnané by mělo být názorově – pakliže informuje o nějakém tématu, třeba sňatky homosexuálů, měl by dát možnost vyjádřit se jak někomu, kdo je pro, tak někomu, kdo je proti.

Co když je kauza, kdy máš 90 % lidí pro a 10 % lidí proti. Mělo by si v takové situaci pozvat médium zástupce obou názorů?

Já myslím, že jo. Protože žijeme v demokratické společnosti, rozhoduje sice většina, ale s ohledem na menšinu. A i když je menšina 10 %, tak pokud nevyjadřuje nějaké silně radikální

názory, které jsou v souladu s demokratickou společností, které jsou opravdu za hranou, tak se domnívám, že každý by měl mít prostor vyjádřit se v médiích.

6. Málokoho.

Kdybich se zeptala, kdo vlastní MF Dnes?

Tak teď nevím, protože byl lex Babiš, tak nevím, kdo to vlastní teď, ale domnívám se, že to spadá pod jeho holding. Nebo možná jeho manželka.

HN?

Nemám tušení.

Seznam zprávy?

Nevím, ale mají sídlo na Kypru.

ČT?

Není vlastněná, pokud vím, je založená na základě zákona. A ČRo taky.

Je to pro tebe důležité téma?

Ano, je. Evidentně se v nich moc neorientuji, ale minimálně vzhledem k tomu, že já hlavně čerpám z těch veřejnoprávních médií, tak pro mě je to taková záruka toho, že budou vyrovnané a objektivnější než třeba média, která jsou nebyla vlastněna politikem, kterého se to přímo týká. Nebo někým, kdo je mu blízký. A je to podle mě na těch médiích vidět. Média jako Mladá fronta nebo Lidové noviny neinformovala příliš o demonstracích, zatímco všude jinde to byla hlavní zpráva.

Proč si myslíš, že veřejnoprávní média jsou objektivnější?

Protože podle zákona je to jejich úkol, dohlíží na ně rozhlasová rada nebo Rada ČT, opravdu se dávají pokuty, pokud je vysílání nevyrovnané z hlediska názorů.

Proč si myslíš, že soukromá média nejsou objektivní?

Protože jsou komerční, sledují komerční zájmy. Musí se financovat sami, hledat si finanční zdroje sami, tak se snadněji může stát, že se někomu zaprodají. Já vím, že je na ně dohlíženo, ale řekla bych, že občas se tam schová nějaká politická zaujatost.

Napadá tě nějaký konkrétní příklad?

Televize Barrandov. Tam se to teda už moc neschovává, ale je to třeba velká podpora prezidentu Zemanovi. Tradičně dlouhodobě ze strany ředitele a moderátora všech pořadů, které tam jsou.

7. Počítá se mezi ně pan Moravec nebo paní Drtinová nebo pana Veselovský? V tom případě jo, sleduju tyto tři. Sleduju je na sociálních sítích, když je nějaká diskuze, kterou vedou, tak ráda přijdu. Nebo pokud je s nimi nějaký pořad, tak tedy hlavně s panem Moravcem, tak se ráda kouknu. Protože mám pocit, že jsou takoví tradičně demokratičtí. Dávají prostor všem, podle mě jsou velmi profesionální, berou svoji práci velmi seriózně, zároveň mi jsou hodně sympatičtí, protože dokážou odlehčit situaci, když je to potřeba, ale zároveň nenechají někoho jen tak odběhnout od tématu, když se ten dotyčný snaží z něčeho vybruslit. A toho si velmi cením.

Znáš pišící novináře?

Spíš asi ne. Čtu Respekt, ale mám hrozně špatnou paměť na jména a upřímně dost často ani nekoukám, kdo to píše.

Erik Tabery?

To je šéfredaktor Respektu.

Jindřich Šídlo?

Ten je na Seznamu a vyučuje u nás na fakultě.

Ján Kuciak?

Nebyl to ten slovenský novinář, který byl zavražděn?

8. Přiznám se, že ne vždycky. Někdy jo. Obzvlášť, když mám pocit, že ten článek má nějaký hodnotící charakter, tak se jdu kouknout, kdo to napsal, ale nedělám to vždycky. Spíš to nedělám, než že bych tomuhle věnovala pozornost.
9. Samozřejmě, protože v tom žijeme denně, budeme v tom žít, pokud se někam neodstěhujeme, budou v tom žít naše děti a přijde mi to opravdu důležité. Naše domácí politika rozhoduje skoro všechno.

Zahraniční politika?

Samozřejmě, protože to, co se týká států okolo nás, se může brzo týkat nás a v dnešní době, kdy jsme zvyklí cestovat... podle mě v dnešní době není možné se zajímat jen o domácí politiku, je potřeba sledovat všechno okolo, protože ty trendy třeba v Evropě... většinou něco, co začne někde v Evropě, se postupně dostane v určité míře i do zbytku. Což znamená, že pokud se nám to netýká teď, bude se nás to týkat zítra a je důležité to sledovat. Třeba ta různá nacionalizace politiky a výhra populistických stran, to je teď docela trend v EU celkově, u nás jako taky, ale řekla bych, že je potřeba sledovat zahraniční politiku i třeba jen pro porovnání, abychom viděli, co je normální v ostatních státech, co je normální tady. Kdybychom neměli to porovnání, tak by tady mohlo projít mnohem víc špatností, než prochází teďka.

10. Ano, velmi. My jsme taková hodně politicky zaměřená fakulta, řekla bych. Zprv jsme měli i politologii, tak už jen to, že nás fakulta v uvozovkách nutila, abychom získali nějaké základní vzdělání v tomto oboru, jeden semestr politologie je samozřejmě málo. Potom se u nás dost často pořádají nějaké diskuze, většina mých fakultních kolegů se zajímá o politiku, je to velké téma během přestávek a řekla bych, že tím, že máme na fakultě dost bývalých politiků, tak je to téma, která tam hodně osciluje.

Vnímáš souvislost mezi právníčinou, případně advokací a politikou?

Ano, přijde mi, že vzhledem k tomu, že vláda navrhuje zákony, tak exekutiva i legislativa, řekla bych, že legislativa je spíš politická věc, ale že je to hodně silně provázené. I hodně právníků jde potom do politiky, řekla bych, že jsou to dva hodně blízký obory, akorát to zkoumáme z jiné strany než politologové.

11. Ano. Třeba momentálně jak je ministryní spravedlnosti paní Benešová. Řekla bych, že my, studenti práva, hodně sledujeme, obzvlášť ministerstvo spravedlnosti. To se nás hodně týká, protože rozhoduje o státních zástupcích a celkově navrhuje různé zákony, které se nás mohou týkat. I když je část našeho odvětví upravena ústavní formou, pořád tu máme nějaké vyhlášky, zákony. Já bych řekla, že právníci, když si dupnou, tak na ně ministerstvo spravedlnosti bývá krátké, ale není to tak vždycky a je třeba to sledovat.

Zmínila jsi ministryni Benešovou, napadá tě ještě nějaká kauza, která může tebe jako budoucího právníka ovlivnit? Nebo něco, o čem se se spolužáky bavíte?

Tak především jsme se bavili o státním zástupci, nejvyšším státním zástupci, přičemž teď navrhuje, nevím přesně kdo, ale navrhuje se, že by vrchní státní zástupce nebyl odvolatelný okamžitě, v podstatě bez jakéhokoliv udání důvodu. Jinak mě asi nic nenapadá z politického hlediska.

12. –

13. Podle mě politika ovlivňuje život úplně každého. Tak minimálně jezdím za snížené jízdné, což je politika. Takže politika v podstatě ovlivňuje můj život každý den. Ty peníze, které bych dřív dala za lítačku, mám teď pro sebe, tím ale nechci ten krok schvalovat, přijde mi populistický. Na druhou stranu říct, že mě to neovlivňuje, by byla lež.

14. Ne, řekla bych, že ne. Že bych se měla o politiku zajímat víc, na druhou stranu mě to někdy trochu frustruje, takže se tomu radši moc nevěnuju. Určitě mám známé, kteří toho ví o politice mnohem mnohem víc a hrozně je obdivuju, že to dokáží každý den poctivě všechno sledovat. Ale upřímně mně politika nikdy moc nebavila, nikdy mě moc nezajímala, takže se zajímám tak, abych byla aspoň trochu informovaná.

Když přemýšlíš o svém budoucím povolání, přemýšlíš o tom v souvislosti s politikou?

Spíš ne, já jsem i zvažovala, že bych šla pracovat někam do státního úřadu. Ne, spíš o tom nepřemýšlím.

15. Docela těžké, protože je třeba jen určitý okruh, o který se v současné době zajímám. V určité době se zajímám jen o určitý okruh témat. Případně je to také moji špatnou pamětí. Kdyby se nějaké téma nadhodilo, tak spíš jsem o něm schopná mluvit z paměti než ho vymyslet z hlavy. A taky se ztrácím v tom, co je ještě aktuální a co už není. Protože o některých kauzách se píše v určité době, ony pokračují, ale média o nich neinformují, protože to prostě nemá tu čtenost, tolik netáhnou.

16. Trochu. Ne úplně nějak dramaticky. To první mě zaujalo, to jsem si říkala, že to musí být nějaký bulvár, takže jsem sjela očima dolů, odkud to je, ale jinak jsem to spíš projela. To finální rozhodnutí, zda to je, nebo není zpráva o politice, jsem neudělala podle zdrojů, ale podle toho, co jsem si tak velmi rychle přečetla ne z titulku, ale z perexu.

Píšeš, že jednou měsíčně čteš HN. Jak se k nim dostaneš?

Kupuju si je, ale ne dramaticky často. Kupuji si je, pokud vím, že budu někde dlouho čekat. Mohla bych si samozřejmě přečíst nějaké články na mobilu, ale jak se znám, tak to skončí u nějaké prokrastinace, u něčeho, co není vůbec důležité. Když vím, že budu někde čekat, tak to chci využít smysluplně a koupím si noviny.

Co Večerní zprávy na Seznamu?

Koukám na internetu a taky ne vždycky. Ani nevím, proč mě Seznam zaujal, bylo mi sympatické. Asi tím, že mám pocit, že možné politické preference těch, co tam informují, jsou podobné, tak asi tím. To mám nijak podložené, to je jen můj pocit.

Rozhlas upřímně neposlouchám, ani v autě.

Což je zajímavé, protože jako druhé nejdůvěryhodnější médium jsi uvedla rozhlas.

Ano, to se domnívám proto, protože je tak silně regulované. Dřív jsem rozhlas poslouchala, ale upřímně je pro mě snazší si něco přečíst než něco poslouchat, takže já na to teď nemám čas, což není úplně pravda, já bych si čas našla, ale není to můj preferovaný způsob získávání informací.

U otázky dvacet: i DVTV bychom tam mohli zařadit.

- 17.** Určitě jsou informační zdroj – Facebook, Twitter nemám. Mám tam velké množství přátel, kteří se o politiku velmi silně zajímají, ti většinou sdílí nějaké články nebo svůj pohled na to. Ne úplně super pravidelně, ale sleduji i politické strany a různé politické činitele. Třeba Andreje Babiše. Ne že bych úplně četla jeho sálo dlouhé romány tam, ale zajímá mě, co tam napíše. Je to někdy takové sebemrškačství to číst, ale je to předseda vlády a myslím si, že by mě to mělo zajímat, jakkoliv s jeho názory nesouhlasím. Že by člověk měl mít ponětí i o politicích, které by třeba nevolil. Potom sleduji i politiky, kteří jsou v mé politické preferenci a některé politické strany sleduji jenom proto, že je to totální bizár. Je to taková zajímavá sonda, protože se vždycky najdou lidi, kteří to schvalují, je to sonda do úplně jiné sociální bubliny. A přijde mi, že je důležité vědět, jaké jsou názory jiných lidí ve společnosti. Protože obzvlášť co se týče sociálních sítí, člověk má tendenci být uzavřený v jedné sociální bublině. A není to podle mě úplně dobré. Člověk se cítí líp, že má okolo sebe lidi, kteří smýšlejí podobně, ale na druhou stranu to není vypovídající a člověk ztrácí takovou představu o realitě a potom je překvapený, když vyjdou různé předvolební výzkumu anebo jak dopadnou volby, protože v jeho okolí se přece pohybují jen takoví lidi, tak jak to, že mají jen tak málo procent? A řekla bych, že to je taky důležitý zdroj. Vědět, co ty lidi táhne, jaký mají oni motivy, když mluví.

Na Facebooku jdeš na konkrétní profily, anebo čteš feed?

Třeba u SPD nemám like, když už, tak dávám většinou sledovat, protože mám pořád takový dojem, že když jim dám like, tak je to taková podpora, zatímco když je sleduju – ale to je spíš pro můj dobrý pocit. Spíš ze zvědavosti třeba to hledám nebo když někdo z mých přátel něco komentuje, tak si to ráda celé přečtu.

Informační servery na feedu mám, politiky jako takové už míň, ty si spíš dohledávám nebo slyším ,podívej, co zase napsal', tak se jdu podívat, co zase napsal.

U Andreje Babiše spíš kliknu na jeho stránku, než že by mi to vyskočilo na feedu.

Máš na zdi na Facebooku spíš příspěvky od přátel, anebo tyto informační věci?

Půl na půl. Možná spíš informační věci než příspěvky od přátel.

Stává se ti, že tví přátelé sdílí nějaký článek?

Velmi často.

Klikáš na to?

Ne úplně vždycky, ale dost často.

Sleduješ u takového článku zdroj, nebo spíš obsah?

Především sleduji zdroj.

R4 – student práv

Do Googlu zadal: „jmenování nových ministrů 2019“. První článek – Novinky.cz, druhý vláda.cz. Klikl na novinky.cz. Hned v perexu úvodní informace. Aby našel zajímavost, klikl na Respekt. Pro informaci o hodnocení si vzal noviny v tomto pořadí: Deník N (není tam zmínka), HN (není tam zmínka), LN (říká, že po zbytku novin by už nesáhl)

1. Nejjednodušší je vzít mobil a napsat do Googlu jmenování ministrů 2019 a hned první zprávu mi to najde včetně vlastně všech podotázek, které u toho byly.

Překvapilo tě něco při hledání těch informací?

Ne, nepřekvapilo.

2. Věc veřejná.
3. V podstatě podobně. Politiku beru jako věc veřejnou, něco, co je pro společnost. Jak se společnost o sebe stará.
4. Andrej Babiš.

A co konkrétně?

Střet zájmů. Agrofert. Svěrenecký fond. Teď audit Evropské komise. Dejme tomu nečekané změny v ministerstvech. Víc bych asi neřekl.

17. Jak důležitým zdrojem informací o politice pro tebe jsou sociální sítě?

Hodně důležitým. Kdybych to měl rozvinout, tak já mám na sociálních sítích sleduju všechny portály, které mě nějak zajímají, mám k nim důvěru a potom přes facebookový feed to přijímám, jsou tam sice nějaké filtry, ale zprávy beru hlavně z Facebooku, kdy se mi zobrazí zpráva ve feedu, já si rozkliknu článek a přečtu si ho.

Na facebookové stránky jednotlivých serverů už potom neklikáš, ale čteš zprávy, co ti vyskočí na feedu.

Většinou.

Používáš **i** **Twitter?**
Používal jsem ho, ale zrušil jsem ho.

Sdílí tví přátelé na facebooku občas články o politice?

Myslím, že tak jednou za půl roku se tam něco objeví, jednou za čtvrt roku. Spíše míň než víc.

Takže všechny informace pocházejí ze stránek, které na Facebooku lajkuješ?

Spíš jo. V mé sociální bublině není moc přátel, kteří by sdíleli články o politice.

Většinou sleduji strany, se kterými sympatizuji, ale sleduji i ANO, se kterým nesympatizuji a jednu dobu jsem sledoval i KDU-ČSL, ale ty už nesleduji. Ale ANO sleduji pořád, je to nejsilnější politická strana, která teď má v parlamentu většinu, má většinu ministrů a je pro mě důležité, jak se prezentuje. I když s ní nesympatizuji. Informace o nich získávám v rámci feedu, neklikám na ně zvlášť.

___ které novináře na facebooku sleduješ? Pro přehlednost zařazeno pod otázku 7

5. Nějaký jiný subjekt neovlivňuje, co se v tom médiu píše, ale lidé, kteří v tom médiu tvoří, píšou bez vlivu cizích osob. Píší si to, co sami považují za vhodné.

Co mohou být ty vlivy?

Třeba společník společnosti řekne ‚když budete psát tady tohle, tak dostaneme míň peněz‘, to je už potom nějaká závislost. Nebo obráceně, když řekne ‚Tady o tomhle napište tohle a potom budeme v cajku‘.

6. No některé asi jo. Víím, že seznam vlastní Bakala, Respekt spadá pod Economii, Economii vlastní Bakala. Jaromír Soukup asi vlastní Jaromír Soukup. Česká televize je veřejný ústav. A HN také spadají pod Ekonomii, myslím. Lidovky jsou pod Mafrou a Mafra je Babiše.

Je to pro tebe důležité?

Důležité je, když je to v podstatě nejvyšší veřejný činitel nebo vládní představitel Andrej Babiš, potom to pro mě důležité je. Anebo i jiný politik, nemusí to být předseda vlády. Stačilo, aby to byl poslanec nebo nějaká podobná funkce. Zdeněk Bakala je soukromá osoba, která oficiálně není nijak činná v politice, to mě tolik nezajímá.

Když si vybíráš, které médium budeš sledovat, hraje pro tebe roli, zda je to veřejnoprávní nebo soukromé médium?

Ne. Takto jsem nad tím nikdy nepřemýšlel, že bych to rozlišoval. Já to beru podle kvality novinářů nebo jak ty zprávy na mě působí nebo nějaké reakce kritiky těch hodnotících zpráv, jestli jsou věcně podložené. To, jestli jsou veřejnoprávní nebo soukromoprávní, to jsem nikdy moc neřešil.

7. Které politické novináře na Facebooku sleduješ?

Jindřich Šídlo, Erik Tabery, Ondřej Kundra, Sylvie Lauder, hodně z Respektu. Honzejk. Já mám špatnou paměť na jména. Jaroš. To ale vlastně není novinář, toho nemusím zmiňovat. Ještě určitě někoho.

Co jsi vyjmenoval byli z tisku. Znáš i televizní či audiovizuální politické novináře?

Emanuel Moravec. Nora Fridrichová, tu sleduji.

8. U reportáže zpravidla vůbec a dá se říct, že co se týče tisku nebo psaných článků na internetu, tak na jméno autora se koukám, pokud je pro mě článek nějak zajímavý, nebo mě zaujal. Nebo mi přijde, že má nějaký přínos nebo je kvalitní. Většinou se dívám až potom, to mám takový zvláštní zvyk. Že i když je to jméno autora v podstatě zpravidla pod tím titulkem, tak se na to podívám, až když to dočtu.

Je to jiné u toho Respektu, který jsi říkal, že čteš víc?

Ne, tam to není jiné. Ale u Respektu, protože ho čtu víc než jiné tisky, tak už jsem se ty novináře naučil, že víím, kdo tam je. U ostatních třeba deníků to nevím.

9. Určitě. Protože je třeba se zajímat o to, co se tady děje. Ten, kde se nezajímá o to, co se tady děje, tak si na to potom nemůže stěžovat, nemůže to kritizovat. Nebo jako může a taky to určitě dělá, ale lepší je to sledovat, aby byl v obraze.

Proč by člověk měl být v obraze?

Je to plus mít nějaké znalosti, vědět, co se děje. Může to člověka nějak obohatit, může to využít k něčemu jinému.

Měli bychom se zajímat o zahraniční politiku?

Taky. Protože jsme malí. Jsme malý stát relativně, i když jsme celkem na úrovni a já jsem rád, že jsem v České republice, že jsem se tady narodil. Ale přece jen ja ta doba taková, že jde všechno

hrozně rychle dopředu, všechno globální, informace hlavně a za dvacet let se to může zase rychle změnit, proto je třeba sledovat i zahraniční politiku.

10. My máme v prvním ročníku státopědu a politologii, takže nějaká souvislost tam určitě je. Pak je tam ústavní právo. Souvislost tam určitě je. Parlament tvoří zákony. Parlament je tvoř z poslanců, ti jsou voleni. Ale je to takové, že právo zpravidla říká, jak to je, ale politika by se měla bavit o tom, jak by to mělo být.
11. Jo, taky se to může stát. Já třeba zvažuji kariéru v justici, stát tady určuje podmínky, jak se do justice dostat. Stát navrhoval určité změny, které by mě mohly zasáhnout. Robert Pelikán přinášel změny do justice, že by v podstatě zhoršoval podmínky, kdybych já o to měl zájem.
12. Jo, určitě. To je podobné, jak jsem už říkal. Když dostuduju, tak bych mohl zvažovat kariéru advokáta, ale sice je tu samosprávná advokátní komora, ale ty hlavní podmínky zase může nastavovat stát. Napadá mě advokátní tarif, to je pro mě důležité. Zvažuju kariéru v justici, teď se hodně mluvilo třeba o státním zastupitelství, který se připravuje už roky, máme novou ministryni spravedlnosti, takže to vnímám, protože se to s nejvyšší pravděpodobností může týkat mé kariéry. Takže jsem k tomu svým způsobem i nucený.
13. Asi nějakým způsobem určitě. To je tak abstraktní otázka, že jako... třeba platím daně.
14. Co je to dost? Dostatečně na to, abych měl nějaký hrubý obrázek, to asi jo. Ale určitě bych se tím mohl zabývat i víc, kdybych o to měl větší zájem nebo víc času. Ano, je prostor pro to, abych měl větší zájem o politiku, kdybych měl více času. Ale teď se musím věnovat povinnostem, člověk má nějaké povinnosti a ty moje nesouvisí úplně s politikou obecně.

Kdybys měl týdně třeba o pět deset hodin víc, myslíš, že bys je reálně věnoval politice, anebo by je věnoval koníčkům?

Politika by byla jednou z věcí, o které bych asi uvažoval, jak ten čas využít.

15. První dvě tři naskočí celkem hned, ale ty další, o těch jsem už musel přemýšlet déle. Člověk ty informace nějak vstřebá, je jich spousta, ale teď jsme tady v České televizi, sedíme tu na křeslech a člověk si to musí vybavit. Kdybys mi tu vyjmenovala třeba sto zpráv, tak já řeknu jo, o těchto osmdesáti jsem slyšel. Ale já si těch osmdesát, o kterých jsem slyšel, nevybavím.
16. Zběžně. Víím, že ten první byl nějaký bulvár s tou Nečasovou. Je to součástí toho textu, tak jsem si to přečetl.

Hrálo to roli při rozhodování?

Nehrálo. Bral jsem to věcně podle toho, co je tam napsané.

Jak se dostáváš k LN, které čteš?

Občas bývám u rodičů své partnerky a oni mají předplacené LN, takže tam leží a já si je občas přečtu. Jinak bych si je nekoupil.

Respektu jsem měl roční předplatné, ale teď si ho spíš kupuju relativně pravidelně na stáncích.

Na televizi se nedívám, v podstatě jen minimálně.

Podcasty znám, ale žádné neposlouchám. Erik Tabery teď dával nějaké podcasty na Spotify, ale neposlouchám je.

Důvěryhodnost TV zpravod. relací

Oni to dávají na Facebook, tak je znám odtamtud.

R5 – student organické chemie zaměřující se na petrochemii a zpracování ropy a na energetiku obecně

1. Většinou zadám to jméno do Googlu a vyjdou mi různé stránky, různé zdroje a na základě relevantnosti a důvěryhodnosti těch zdrojů začnu o tom daném člověku hledat. Například když objevím Benešovou pod iRozhlas.cz, tak na to kliknu a takto si najdu čtyři pět zdrojů a na základě nějakého průsečíku si udělám obrázek a rovnou vynechám stránky typu parlamentnilisty.cz, které ani neotvírám, protože vím, že z velké části s velkou pravděpodobností se jedná o nějakou dezinformaci. Když dám Benešovou, tak si tady otevřu třeba iRozhlas.cz, aktualne.cz – to bude pravděpodobně článek od Martina Fendrycha, i když jeho jméno tu nevidím, ale on takto většinou píše. ‚Benešová se kroutí jako had, zbaběle, věty o objednání stíhání zveřejnit musí.‘ Z toho vidím, že je tam kritika jejích slov ohledně trestního stíhání, kliknu na to, projdu si ten článek, a to je jede zdroj. Další zdroj tu mám z Respektu ‚Kam zmizela Marie Benešová‘ a další tu vidím například novinky.cz, ty většinou o každé osobnosti referují, kdo to je, jaké má kauzy. Tak si to přečtu, ne vždy tomu dávám největší váhu, ale je to jeden z těch zdrojů, který mi pomůže k tomu, abych si udělal nějaký obrázek, nějaký průsečík. Zapnu si tady Benešovou například na novinky.cz, vidím, že byla u Jiřího Rusnoka, nic velkého, jdu dolů, dolů, tady vidím nějaký spor s Němcem, tady například vidím: ‚Jmenování Benešové do funkce ministryně spravedlnosti se setkala s nevolí občanů.‘ To je objektivní, která je všude zaznamenaná. Potom ‚Benešová je známá svým blízkým postojem k prezidentu Miloši Zemanovi. Lidé se také obávali, že začne dělat změny ve státních zastupitelstvech a justici, aby vyhovovaly Andreji Babišovi, který je obviněn v kauze Čapího hnízda,‘ to je třeba informace, která říká, že jedna část společnosti se obávala, že udělá změny na státním zastupitelství, což je právě ten důvod proč lidi šli demonstrovat a že to už je z jedné strany relevantní informace, která mi pomůže udělat si obrázek, že půjdu třeba na jinou stránku. Ale zároveň třeba koukám i na argument paní Benešové, že třeba tady na iRozhlas.cz ‚Demonstrující nesnáší prezidenta a premiéra, říká Benešová. ‚Obavy jsou na místě,‘ reaguje Pospíšil.‘ Teď vidím různou argumentaci obou politiků. Když o někom něco hledám, tak většinou hledám přímé výroky těch politiků, protože je to důvěryhodnější, je to autentické. Málokdy chodím do názorů, ačkoliv názory taky občas vyhledávám, například toho Martina Fendrycha, jak jsem zmiňoval. Někdy si přečtu na novinky.cz pana Pehe. Ale moc jich není, většinou si dělám obrázek na základě výroků politiků jako takových anebo jejich výstupů anebo jejich rozhovorů. Protože tady třeba na irozhlas.cz Pospíšil nebo opozice říká ‚Okolnosti výměny na ministerstvu spravedlnosti vedou veřejnost k demonstracím,‘ a říká i proč, protože jde o ‚velmi podezřele umístěnou výměnu kdy ve chvíli, kdy dostal obžalobu od policie k státnímu zastupitelství, tak hned druhý den bez žádného velkého důvodu odvolal pana ministra Kněžínska. A to je relevantní informace, která se stala a druhá strana říká, že v tom nic moc není. Ale nepopřela informaci, že se to skutečně stalo, to znamená, že hned druhý den bez udání velkého důvodu odvolal ministra Kněžínska. Takže zkrátka hledám různé zdroje, třeba pět šest zdrojů a na základě toho si udělám obrázek, protože hledat jenom jeden zdroj a na základě toho si udělat celkový obrázek je velmi nebezpečné.

Když o někom něco hledám, tak člověk si to fakt musí důkladně přečíst, ono to třeba fakt trvá patnáct minut, než si to člověk přečte, že jenom z titulku, titulky chtějí způsobovat čtenost a ve finále bůhví, jak to v tom obsahu je.

Máš něco ohledně toho dotazníku, k čemu se chceš vyjádřit?

Asi že se to týká té domácí scény. Ty zdroje jsou hrozně z domácí scény, ale často se taky zkouším poohlížet po zahraničních zdrojích. To jsem tu vypsal, Al Jazeera, koukám někdy na arabské BBC, které o d roku 2006 otevřeli v důsledku dezinformací od Washington Postu. Oni nejsou dezinformační, ale byla tam invaze Íráku, kde oni postovali strašně moc článků, podporovali to a vyšlo najevo, že to je špatně, že BBC potom v reakci zrušilo strašně moc kanálů, i ten český v roce 2005 a asi z těch prostředků udělali to arabské BBC, takže to sleduji. Někdy Al Arabia, někdy koukám na Washington Post, ti jsou celkem liberální, New York Times si někdy přečtu, i když Trump na ně docela hustě zaútočil.

A co se týče těch domácích, tak Rozhlas a iRozhlas.cz koukám buď na Youtube, na pravidelné rozhovory anebo v autě, Radiožurnál.

--- k dotazníku: Když se podívám na Seznam.cz, tak tam jsou seznamzpravy.cz a rovnou se podívám na novinky.cz, to je celkem propojené, nejde to úplně oddělit, i když oni udělali takovou frakci, která trochu odlišná od novinky.cz, ale seznamzpravy.cz se mi zdají trochu důvěryhodnější než novinky.cz. Novinky.cz hodně cílí na čtenost a podíváme-li se na komentáře novinky.cz, tak z těch tradičních patří k těm nejpoulištějším. Jsou vlastně asi nejstarší, nejtradičnější. Možná nejčtenější, teda nevím to, ale myslím si, že by to mohl být nejčtenější internetový portál, to tipuju, ale mám takový pocit.

Nejdůvěryhodnější zdroje: rozhovory – třeba DVTV, ale i rozhovory na seznamzpravy.cz, je to důležité, protože to je autentické, tak vidíš, uděláš si největší obrázek. Tradiční noviny. Snažím se najít různé zdroje, z tradičních novin jako například HN, aktualne.cz, když to patří pod ekonomii a různé takové, které nejsou ovlivněné Babišem nebo svěreneckým fondem a udělám si průsečík. A už ty noviny trochu znám, ty komentátory, už vím, jakým způsobem přemýšlejí, když si čtu tohle, tak vidím, že je trochu zaujatý tam, že to neberu tolik. Je to otázka porovnávání. Novinami myslím jak tištěné, tak jejich online verzi. Ono se to totiž moc neliší. Trošku jo, ale kolikrát když čteš HN a iHned.cz, tak to nemá tolik odlišné, internet ty noviny už skoro kopíruje.

Já jsem spíš takový pozorovatel, že koukám, jakým způsobem přemýšlí jiná část společnosti, jakým způsobem se vyjadřuje jiná část společnosti. Když čtu nějaký článek, je to otázka migrační krize, je to složitější téma, ale když vidím, jak jednotlivá média referují například o Jemenu, částečně odtamtud pocházím, vyznám se v historii a mám tam rodinu, tak zdroje odtamtud jsou velmi omezené. Kdo ti poskytne zdroje z Jemenu? Maximálně někdo, kdo má zájem, aby to bylo pro jeho prospěch, takže on to vyšle do světa a celý svět to vidí jen jedním zdrojem ve finále. Takže já koukám, jak nějaké noviny interpretují nějakou informaci a potom si třeba porovnam situaci v Jemenu. (...)

Druhý nejdůležitější zdroj informací – píšeš televize vyjma veřejnoprávní televize. Jak to myslíš?

Myslel jsem to tak, že televize není moc důležitá vyjma veřejnoprávní. Veřejnoprávní jsou důležité.

To moje předchozí povídání ale mělo souvislost s médii. Protože média se projeví v krizových situacích a v zahraniční politice se to projeví ještě víc.

Na sociálních sítích ani tak nesluji strany jako spíš lídry. Koukám na Twitter na jejich profily, vyhledám si takto pár lidí, protože to zavedl Trump, ten všechno vysílá po Twitteru, je to takový trend, který je na rostoucí křivce.

17. Málo. Někdy se podívám, jakým způsobem interpretuje rozhovor DVTV, abych poznal, jakým způsobem se oni k tomu staví, člověk tam může číst mezi řádky, když tam něco napíšu, tak se kouknu na Facebook, ale moc ne, protože je to velmi manipulativní. Takže chodím na webové stránky těch jednotlivých serverů, to jo.

Sleduješ na Facebooku nebo Twitteru politické novináře?

Moc úplně ne. Spíš zřídka, když narazím na někoho, jak něco okomentuje, například Šídlo když něco okomentuje, ale málo. Moc ne.

16. Taky. Blesk, to je, tam skoro nic není politické, téměř všechno je bulvární na upoutání pozornosti, nafouknout zprávu, aby to bylo zajímavé. Při rozhodování zdroje hrály roli, ale ne největší, ten obsah je podstatnější. Ale určitě to hraje roli.

2. Řízení pořádku, veřejného pořádku.
3. Ovlivňování veřejného pořádku, ovlivňování chodu světa, zasahování do všech možných veřejných i neveřejných sfér života a institucí. Myslím si, že politika je všude okolo nás a ten, kdo ji ignoruje a říká, že ne, tak jenom neví, jak moc zasahuje nebo by mohla zasáhnout do jeho života. To je možná to podstatnější, ono se teď nic neděje, ale možná že když to vidím z první ruky, co se děje v Jemenu, tak vidím, jak to má vliv na každodenní život mnoha mnoha lidí.
4. Slovo odhalení. Co se týče konkrétní kauzy, tak mě napadne teď ta nová – odhalení auditu evropské komise, to je kauza. Snažil jsem se najít jedno slovo, což mi nejmíc vystihuje to odhalení. Průšvih nevím, ale odhalení něčeho nekalého, něčeho, co si dotyčný nepřeje, aby bylo zveřejněno. Nebo vazby, když se ukáží. Například brněnský primátor a machinace s veřejnými zakázkami v Brně, to byla kauza politická. (...)
5. Médium, které se maximálně snaží vysílat objektivně a nepodléhá okolním trendům, vlivům, zájmům a vždycky zachovává profesionalitu a řídí se kodexem veřejnoprávní instituce.

Jaké mohou být vlivy?

Politické anebo výsledkové. Například když má politik třicet, čtyřicet nebo padesát procent jako Orbán nebo má ústavní většinu, tak se může bát o své místo, protože politika rozhoduje o, teď ta Rada, víme, jaký je tam teď tlak ohledně schválení, tak neměl by brát ohled na jeho místo, měl by to dělat v důsledku ochrany demokracie, protože novináři by měli být ochranou demokracie.

6. Jojojo. Máme Bakalu, ten vlastní Economii a pod Economii spadá aktualne.cz, HN a DVTV s nimi má obchodní smlouvu, hodně krát útočili na DVTV, že spadají pod něj. Potom je tu ten Ivo ze Seznamu, jak na něj teď Babiš útočí, že to je kyperská firma. Potom tu máme Babiše – ačkoliv říká, že nemá vliv, tak samozřejmě to spadá pod svěřenecké fondy. Spadají tam LN, idnes.cz, Metro.

ČT je veřejnoprávní. ČT nikdo nevlastní. To je otázka, teď Nora Fridrichová psala na Twitteru a dělala rozhovor pro DVTV (...)

Vlastníci médií, je to pro tebe důležité téma?

Z velké části. Je málokterý vlastník, který by neměl střet zájmů. Je to hodně ojedinělé. Nechci dávat všechny do jednoho pytle, ale člověk vlastní nějaká média, například Jeff Bezos, který si

koupil CNN a má velkou obchodní smlouvu s CIA – byla velká kritika, že nereferují o CIA objektivně, protože je tam střet zájmů. A u veřejnoprávního si myslím, že tam je největší garance, že tam nebude střet zájmů.

Když čteš nebo sleduješ nějaké médium, máš na mysli, že je vlastní nějaká konkrétní osoba?

Určitě, vždycky to zohledním. Kdybych četl HN a bylo tam něco o uhelných dolech nebo o ložiskách těžbě uhlí nebo prolomování limitu, v tu chvíli si to spojím, že tam může být střet zájmů.

7. Jo, politické analytiky, novináře. Například Filip Horký, Kubík, docela si cením, že dělá investigativní novinářinu, docela to tady v České republice chybí, spolu se Slonkovou, myslím, že dělají dobrou práci. Potom znám analytiky – jak jsem říkal toho Pehe nebo Martina Ferndrycha.

Znáš třeba Erika Taberyho?

Jo, to je šéfredaktor Respektu.

Jaroslav Kmenta?

Asi kdybych ho viděl, tak bych věděl. Ale nevím.

8. Někdy jo. Ne vždy, ale jo, kouknu se, kdo tam je, občas se mi to spojí, ale ne vždycky. Ale když jde o něco důležitého, tak si to přečtu. Ale často to tam ani nebývá, oni to často dávají pod jednu kolonku, asi aby se vyvarovali, aby někdo nesl zodpovědnost. Myslím si, že to začíná jít touto cestou, aby se vyvarovali nějakých osobních útoků. Tam ani není kolikrát zkratka, ale je tam napsané redakce. Nevím, proč to tak je, ale myslím si, že to je nějaká ochrana.
9. Určitě. Protože se to týká nás, našeho každodenního života, může se to týkat dalších generací a to, že to není bezprostřední ohrožení neznamená, že to nemůže být ohrožení do dalších let. Musíme o to pečovat dennodenně a zajímat se o to, protože není nic jednoduššího pro stát než nemyslíci občané.

Zahraniční politika těžce ovlivňuje domácí politiku, to znamená, že jakýkoli pokles, ekonomický, politický, společenský, jakýkoliv se potom promítne i do domácí politiky. A nelze říkat, že to, co se stane v Německu zítra nás neovlivní za měsíc, ať už ekonomicky nebo společensky. A koneckonců jsme v Evropské unii, kde je to společenství zahraničních států a zároveň domácích, takže to už je jedno a to samé skoro.

10. Určitě, protože nebýt ropy, tak jsme zamezili mnoha válkám.

Do jaké míry ovlivňuje politika obor, který studuješ a kterému se chceš věnovat?

Velmi.

11. Myslím si, že to má dvě roviny. První rovina je, že já studuji technické exaktní vědy. To znamená, že to nepodléhá nějakému politickému trendu. To, že jedna a jedna jsou dvě nebo že nějaký chemický reaktant reaguje s druhým, tak to politika neovlivní. V tomto je to konzistentní a je to i jeden z důvodů, proč jsem na tohleto šel. Na druhou stranu ve chvíli, kdy padne nějaké politické rozhodnutí, tak se může změnit zdroj energie ze vteřiny na vteřinu, to znamená, že politika ovlivňuje, jakým způsobem se tady bude využívat ropa, nicméně tím, že jsem na základě vědy zjistil, že ropa je ve skutečnosti zdrojem problémů, akorát se o tom takto nereferuje a je to schované. Když se podíváme do Jemenu nebo na Blízký východ, tak většina těch konfliktů se interpretuje jako konflikt

náboženský nebo občanský, ale i když jsem tam byl já a viděl, co se tam děje, tak jsem zjistil, že je to všechno otázka zdrojů právě ropy nebo zemního plynu, protože to tvoří největší ekonomickou sílu světa a zároveň mě věda utvrzuje v tom, že 90 nebo 95 % toho, co je okolo nás, je vytvořeno z ropy. Takže díky vědě, chemii, ropě jsem si potvrdil, jak moc je to důležité politické téma, ačkoliv se nám to politici snaží skrýt. A to je globálně, geopoliticky. (...)

12. –

13. V širším slova smyslu určitě, protože ve chvíli, kdy nebudou garantované základní svobody a práva. Co se teď děje, Okamura si dovolí napsat, že jak to tam napsal ten slogan ‚zakážeme islám‘, to je jedno ze základních lidských práv. V tu chvíli od porušil ústavní právo a bylo okolo toho hrozně moc analýz ústavních právníků a konstatovali, že on v tu chvíli porušuje ústavní právo, a chodí dál, než by měl. Ale ta nálada společenská není taková, aby orgány činné v trestním řízení mohly konat a postihnout to. Nebo když Konvička začne říkat věci, které jsou protiústavní a je to tolerováno. Tak samozřejmě se posouvá ta hranice, tak mě to ovlivňuje, protože sami víme, jak dopadla druhá světová válka, že to nebylo jednorázové, ale bylo to postupné. (...)

Ovlivňuje politika tvůj život v souvislosti s oborem, který studuješ?

Určitě, protože podíváme-li se na to, jakým způsobem se prosazují biopaliva a jaký je to neúspěch, tak biopaliva například první generace, která byla prosazována politikou před pěti deseti lety, tak nakonec se ukázalo, že to je absolutně nekonkurence schopné fosilní palivo a nakonec od toho ustupují, stálo to strašně moc peněz a nakonec od toho ustupují a se solárními panely ani nemusím říkat, jaké to mělo dopady. A elektrobaterie (...) takže ano, politika ovlivňuje téměř všechno, ono se to nezdá, ale politika opravdu ovlivňuje téměř téměř všechno.

14. Člověk by toho vždycky mohl vědět víc, ale v porovnání s nějakým vzorkem společnosti si myslím, a není to jenom ode mě, ale od různých kamarádů a okolních lidí, tak mi říkají, že toho vím nadměrně víc než průměrný člověk, a i z toho, jak se o to zajímám každý den, i z toho, jak se o to zajímám dlouhodoběji, tak si myslím, že k tomu mám aktivní přístup.

Proč se o politiku tolik zajímáš?

Tak ve zkratce, jsou to věci, které se dějí okolo nás. Člověk se od toho hrozně může učit, je to nejvyšší forma veřejné služby a činností a ovlivňuje nás to. Možná dneska míň a zítra víc, ale ovlivňuje nás to. Nejen nějakými rozhodnutími, ale i morálku lidí, společenské nálady. A já to možná vnímám trochu víc, protože tím, že jsem barevně odlišný, tak vnímám nálady na moji konkrétní osobu, jak na mě lidi koukají v MHD, vidím, jak politika ovlivňuje společenskou náladu a potom se to dotýká i mě, už se mi staly různé věci, zvyšující se rasismus v posledních třech čtyřech letech, takže v tom mám i trochu štěstí, že to vidím bezprostředně. (...)

15. Bylo to velmi jednoduché, protože bych toho popravdě mohl napsat víc. Psal jsem jen ty, co mě zrovna napadly, byly čerstvé, ale věřím tomu, že jsou aktuálně důležité, nebylo to, že jsem vypsál jen tak nějaké. Třeba to napětí USA Írán je podle mě aktuální a důležité, Jemen taky.

R6 – student biologie

1. Přes Google, okamžitě jsem tam napsal ta klíčová slova, která jsou pro to dobrá ,tři ministři duben 2019' vyběhlo mi tam první médium – vlada.cz, což neberu jako médium, spíš jako zpravodajství, kde to bude takový suchý. Takže jsem si našel to druhý, co tam bylo, ceskenoviny.cz, kde mi aspoň napíšu nějaký okolnosti toho jmenování a tak.

Proč jsi klikl na ceskenoviny.cz?

Byly druhý, první byla vlada.cz. Znáš ten zdroj, a tak nějak jsem si řekl, jo vyhovujeme to. Kdyby tam vyběhl nějaký dezinformační text, tak samozřejmě budu postupovat dál.

Byl ten úkol jednoduchý?

Tak já s tím nemám problém, já to dělám denně.

2. No jako asi Babiš.
3. Někáká snaha o vedení státu, skupiny lidí, které spolu různě kooperují, aby dokázali vést demokracii.
4. Babiš. Teďka konkrétně ten audit od Evropské unie, který přišel k Čapímu hnízdu.
5. Nezávislé médium, to nemám úplně jasné, ale přikláním se prostě k veřejnoprávní televizi, Česká televize. Ale určitě bych si nevybral, že jo, Mafru, takže Mladou frontu a Lidové noviny.

Jaké je podle tebe definice nezávislého média, jak ho vnímáš?

Že ten vlastník, třeba Primu teď koupil ten podnikatel, vlastní ji celou, média jako idnes vlastní Babiš, takže to neberu jako nezávislý. Ale když je prostě to ČT24 placený ze státních peněz, tak nějak si myslím, že by měli být relativně nezávislí, ale nejsem si jistý, jestli to tak vychází z definice.

Nezávislost – nikdo v tom nemá žádné třeba ani ekonomické zájmy, nevlastní to. Takže jasnej Barrandov není nezávislý, protože ho vlastní Jaromír Soukup, který tam zároveň působí, má své pořady, ovlivňuje dramaturgii, produkci, všechno prostě.

6. Některé znám. Víš, že Mafru je Babiš, Prima ten podnikatel Ivan nebo Ivo, nevím jaké má příjmení, teďka to skoupil celé. Pak víš, že Bakala vlastní nějaká média a Jaromír Soukup vlastní Barrandov.

Lidové noviny, myslím, spadají pod Mladou frontu. Hospodářky, to nevím. Parlamentnilisty, to nevím, komu patří, ale určitě tomu nevěřím. Český rozhlas, to si myslím, že je státní jako Česká televize.

Je pro tebe důležité, kdo vlastní média?

Když se podívám třeba na vztah toho Soukupa, tak vlastně jo, ale dřív jsem to určitě neřešil. A když je někdo ve funkci premiéra a zároveň vlastní médium, tak to jako drhne, když to člověk vysloví. Takže asi jo, teď už jo.

Když by sis měl vybrat mezi veřejnoprávním médiem a soukromým:

Tak veřejnoprávní, protože má nějaká pravidla, funguje nějak, přijde mi, že jim jde o to, předat tu zprávu a nejde jim o to, aby to bylo nějak zajímavé nebo... prostě když se podívám na Novu, tak to jsou samé hlouposti, půlka zpráv jsou vraždy a podobné věci a není to jako. Asi to veřejnoprávní médium je takový vyrovnaný, vyvážený.

7. Znáám DVTV, Veselovský a Drtinová, kteří jsou političtí a nejsou političtí, znám hodně novinářů z ČT, takže to je Takáč, Kružinská, Tvarůžková, Kubal, Písařovicová. Pak znám Jindřicha Šídla, Erik Tabery komentátor, a ještě ta Slonková, taky politická. Fridrichová a tak.
8. Na ČT24 nevidím autory vůbec, nedokážu to tam dohledat a ani to tam sand není, je tam napsáno kolektiv autorů, takže bohužel. Ale obecně, pokud tam autor je, většinou je teda neznám, ale pokud tam je někdo, koho znám a vím, že je špatnej, tak to beru s nadhledem, hodnotím to kriticky nějak. Ale když se dívám na pořad a někdo ho vede, tak to nerozlišuju. Beru to tak, že jsou ve veřejnoprávní televizi a nedělám mezi nimi rozdíl.

Když jsou to náhodné články na internetu podle nějakého tématu a je tam napsané jméno třeba toho, jak se opil na tom Zemanovém meetingu, nevím teď, jak se ten pán jmenuje, tak to bych zrovna.. kdyby to bylo relevantní tématu, co vyhledávám, tak si ten článek přečtu, řeknu si, že to napsal Rokytko a zhodnotím si to, najdu si třeba jiný zdroj.

9. Měli bychom se zajímat o domácí politiku?

Určitě. Všeho s mírou, ale pokud vidím ty videa, jak se chodí na vesnice ptát lidí a ti nemají žádný názor, chápu, že se jich to nedotkne, ale zase když jdou pak k volbám a rozhodují se podle jedné televizní debaty nebo podle nějakých novin, které jim přijdou do schránky, tak to je špatně. Aspoň nějakou rešerši by mohli udělat. Protože je to naše země a když lidi vnímají politiku jen ve stylu populismu, že poslouchají ty populistické názory, které jim zvednou důchody nebo je zachrání před migranty, to prostě nemůže stačit. Jim to stačí, oni si podle toho udělají názor a jdou volit, což nechápu. Tak nějak sledovat dlouhodobě toho politika. Klidně okrajově, ale sledovat.

Jo, tak asi to taky na nás má vliv. Konkrétně Evropská unie na nás má dost přímý vliv. A pokud někdo nesleduje Evropskou unii a sleduje pouze vybrané zprávy typu, že nám rozkazuje, jak máme mít zahnuté banány, tak to je zkreslená představa, a pak se nedivím, že nechodí volit. Že nesledují zahraniční politiku, nesledují ani jak se vyvíjí migrace.

10. No tak z hlediska financování vědy určitě. Víím, že Babiš kolikrát slibuje, že bude financovat vědu, myslím si, že tedy ne konkrétně biologii. Ale jinak asi úplně ne, protože jako kdybych... na politiku bych asi neměl žaludek, proto jsem nešel na žádný obor, který se týká politiky, a rád to sleduju nezávisle ne tom. Jsem rád, že ten obor není na politice závislý, můžu se od politiky odloučit a jít si studovat biologii, přírodu, oddělit to od sebe.

Bude tě v budoucí profesi politika ovlivňovat?

Určitě, nějaké granty a financování. S tím těžko něco udělám. Nabízeli mi třeba funkci do akademického senátu, že bych mohl jít kandidovat na senátora, což je jen univerzitní politika, jako jo, ale jinak si myslím, že nějaká velká politika ne.

12. Někaká témata určitě, ale ta jdou mimo mě, já se věnuji jiným tématům. Teď je aktuální genetika, ta se mě netýká. Politici rozhodují o národních parcích, to se mě týká. Když řeknou, že to budou konzultovat s odborníky, tak se můžou zeptat mých kolegů, kteří se zabývají ochranou životního prostředí třeba. Z hlediska klimatické změny, což je teď politikum, tak by to měli komentovat odborníci, politikům radit a tak.

11. To je dobrá otázka, podle toho se často rozhoduju, koho volit ve volbách. Že se hodně detailně snažím studovat jejich programy z hlediska životního prostředí, ochrany biodiverzity a podobně.

14. Do dotazníku jsem napsal, že ano, protože ta další odpověď se mi nelíbila. Orientuji se, pouštím si to skoro obden, tak toho vím dost na rozdíl od průměrného vzorku populace.

15. Musel jsem se zamyslet, spíš jsem tam napsal témata, která se řeší. Slovo kauza ve mně vyvolává takové trestoprávní pocity, ale myslím si, že jako kauza se bere obecně cokoliv, takže jsem tam něco vymyslel. Rusko a skládka, nevyzpytatelný Írán, jsou to pro mě důležitá témata. Sledovat Babiše je taky zajímavé, Milion chviliek pro demokracii a tak.

16. Ne. Koukal jsem se spíš na nadpis. Nečasova milenka – ta zpráva je o té kabelce. V tu chvíli mi to nepřišlo politické. Jandák – já nevím, jestli je to politika. Ale přijde mi to spíš mediální, umělecké. Uráží mě, co řekl vůči Jiřímu Černému, ale neberu to jako politické téma. OSN – to jsem si řekl, že je to něco jiného, je to vlastně politika, teď mi to dochází, ale řekl jsem si, že je to nějaká válečná zpráva, ale obecně jo, je to politika.

Noviny pořádně nečtu. Když už, tak sport. Z časopisů – když je mám na stole, tak si je přečtu. TV – kdyby existovala ještě nějaká jiná veřejnoprávní televize, tak ji budu sledovat, ale fakt se nebudu zaobírat Novou. (17.00 – mluví o tom, proč nesleduje Novu).

17. Je to dobrý announcement, koukám na instagram, na facebook, vyběhne mi tam článek od ČT nebo idnes, to taky sleduju, vyběhne mi tam název článku, tak udělám swipe a hodím se do internetu, takže vlastně je to prostředek. Prostředek, jak se dostat dál. Že bych si každý den rozklikával na facebooku jednotlivé strany a díval se, co je nového, to ne, jedu po feedu, co mi generuje. Ale nesleduju každou stranu – nemám potřebu sledovat SPD, ani ČSSD, ODS sleduju, Piráty sleduju, ANO, protože to je vtipný, baví mě sledovat to jejich masivní PR, to je taková masáž, že skoro i mě by přesvědčili, kdybych odložil mozek někam vedle, to je neuvěřitelné PR. Konkrétní novináře na sítích nesleduju, spíš mám lajklé jejich pořady, ale že bych si vyhledal konkrétní jméno, to ne.

R7 – studentka biologie

1. Protože jsi řekla, že 30. 4. byli jmenováni noví ministři, tak jsem napsala ,noví ministři 30. 4.' a dala jsem to do Googlu. První článek mi vyšel na vlada.cz, tak jsem si ho otevřela a tam bylo řešení. Byli tam vypsaní ministři. Ale nebyly tam vypsané strany, ty jsem pak vždycky zadala do Googlu jméno, strana a na Wikipedii mi něco vyskočilo. U těch prvních dvou – Marie Benešová a Vladimír Kremlík mi to vyskočilo – ale Karla Havlíčka mi to nechtělo najít. Tak toho jsem musela trochu víc sjíždět, našly mi to až novinky.cz, kdy tu stranu měli v závorce napsané. A tu zajímavost a hodnocení, co jsem vypsala, jsem našla na stránce vlada.cz

15. Tu českou politiku jsem vůbec nevěděla, všude byl Babiš, ale zase něco jsem slyšela a nechtěla jsem psát jen Babiš, Babiš. A ze světa už to bylo lepší, protože co tak někdy prolítu, třeba na wiki, když třeba prokrastinuji, až jsem se sama divila, kolik toho vím z hlavy. Nebo i na Facebooku někdy něco vidím, tam je buď Babiš, nebo něco ze světa, ze světa je to takové různorodé, ale z české politiky jenom všude je Babiš.

2. Že tomu vůbec nerozumím. Pro mě naprostý chaos.
3. Řízení. Řízení čehokoliv, jak řízení státu, řízení firmy, hájení zájmů někoho, politici hájí zájmy státu, ve škole zase tito politici hájí zájmy studentů.
4. Vidím Blesk a nadpis v Blesku, že z komára udělají velblouda. Ale ne, skandál, asi Zeman. Přijde mi, že většina politických kauz, co se řeší na české politické scéně, je to buď Zeman, nebo Babiš. Takže jeden z těchto dvou. A přijde mi, že někdy to fakt skandál je a že někdy to je zbytečně vygradované. Ale těžko říct, čemu věřit.
5. Myslím, že žádné. Já do toho zas tolik nevidím, ale přijde mi, že i ti, co se tváří nezávisle, tak se tam vždycky trochu odrazí názor toho člověka, co to píše. Já třeba nevím, které všechny podniky Babiš podporuje, to jsou skoro všechny noviny, co on má, ne? Mně přijdou docela dobré Seznam zprávy, ale nevím, jestli je to úplně dobrá věc.

Co pro tebe znamená nezávislost?

Že tam jsou fakta a není to přibarvené, aby to bylo zajímavé pro diváky třeba nebo že tam může být nějaká polopravda, pololež.

Co je to polopravda, pololež?

Lež je, že neříkáš úplně lež, ale hodí se ti to, neřekneš třeba nějakou část té informace.

6. Babiš, Kellner asi a ten ten Soukup, TV Barrandov a jeho zprávičky.

Věděla bys, co vlastní Babiš?

To jsem říkala, takové to velké novinové nakladatelství.

Mafra.

Jo.

Kellner?

Třeba nic nevlastní, to tipuju, ale mám pocit, že něco vlastní.

ČRo, ČT?

Snad stát. Stát.

Ještě mě napadá, víš, kdo vlastní Parlamentní listy? Seznam zprávy?

Netuším.

Je pro tebe vlastnictví médií důležité téma?

Jo, to je pro mě důležité. Teď řeknu, že je to pro mě hodně důležité, ale sama to nevím. Ale přijde mi, že když jsou nezávislejší a nebude to pak nějaký velký korporát, Babiš vlastní strašně moc novin, ne? To jsou různé druhy novin, tak pak se s tím dobře manipuluje. Radši čtu to, nějaké... Teďka jsem četla nějaké ty Há noviny, nebo teď nevím, jestli to nekomolím, ale bylo to docela fajn. Byly tam nějaké příspěvky ze světa, ten článek ti musí otevřít nějaký kamarád nebo za ně něco platíš. To je na internetu, někdo to sdílel a byly tam celkem zajímavé články ze světa, ale já nevím, jak se to přesně jmenuje.

Hraje u tebe roli, zda je médium veřejnoprávní, nebo soukromé?

Asi ani ne.

7. Vůbec netuším.

Nevěděla bys ani jedno jméno, kdo píše nebo točí o politice?

Nee. Bára Procházková, ta pracuje pro ČT? To je investigativní novinářka. Ale tu znám jenom proto, že se angažuje tam, kde pracuji.

8. Vůbec.

9. Jo, je důležité vědět, co okolo mě je, jak to funguje a když pak jdu volit, tak abych měla aspoň trochu přehled, proč tuhle stranu jo, proč tuhle stranu ne. A to nedělám. Já na to nemám moc čas. Vždycky až s blížícími se volbami si uvědomím, že jsem to neřešila a pak narychlo tam něco hledám, čtu.

Jo, jo, o té si čtu výrazně víc, protože tam mi to přijde trochu zajímavější. V Čechách to je, že ten řekl tohle a tihle jsou proti a když to čtu z toho světa, tak tam je to takové, že stávky v Hongkongu nebo takové, to mi přijde zajímavější. Protože to považuji za důležitější. To, co se tam děje, je něco, co se má řešit. Kdežto v Čechách v novinách je tolik článků, které jsou úplně zbytečné. Zase se odložilo nějaké hlasování, a to je pořád dokola a dokola. Tak mi to přijde, že ty zprávy v zahraničí jsou důležitější, že my jsme taková zemička, nevím, jestli se tady děje něco podstatného.

10. Možná částečně, co se týče financování, tak tam je to o tom, že člověk musí žádat o ty peníze stát nebo jiné instituce. A tam je ta byrokracie s tím spojená. A je to také politika, kdo dostane peníze v rámci grantů.

11. Myslím, že to s tím vůbec nesouvisí. Tak asi si budu muset žádat o ty granty. Já přemýšlím, že zůstanu v akademické biologii, ono totiž ani nic moc jiného nejde s tím, co studuji. Můžu jít do soukromého sektoru, ale.

12. Určitě. Třeba kolik peněz dají na výzkumy nebo rozdělování peněz podle toho, kolik ti vyjde článků. Když chce někdo napsat jeden pořádný článek, tak to nejde, protože musí napsat hodně článků, aby se řeklo jo, ten píše hodně článků, tomu dám peníze, protože něco dělá. Je to tak, že lidé, co dělají výzkum, tak mají nějaký grant a z toho grantu už získávají výsledky na ten další grant, aby mohli už za rok publikovat, což je třeba grant na dva roky. A oni chtějí, abys už po roce měla nějaké výsledky, ale to nejde tak rychle. Takže lidé třeba z jednoho grantu už si dělají výsledky dopředu, aby měli výsledky a aby dostali další grant. Podávají si víc grantů, podobná tematika, aby prostě něco vypublikovali.

Když čteš nějakou politickou zprávu, co se týká biologie nebo přírody, přemýšlíš o tom, že to je tvůj obor? Že politika může tvůj obor ovlivnit?

Ne, to ne.

13. Asi ovlivňuje život všem. Ale přijde mi, že nijak výrazně to necítím. Můžu říct, že si cestuji jen na občanku a všechno je dobré, ale že bych si řekla, jo, teďka jdu jenom kvůli politice, tak to není, že by... podvědomě to vnímám, ale není to přesně takové to, že díky politikům můžu dělat tohle a tohle. I když vlastně jo, to cestovné, že nemusím tolik platit za jízdenky, to třeba vnímám.

14. Ne, vím toho hrozně málo. Asi mi to trochu i vyhovuje, mě přijde, že to začalo trochu už na gymnáziu, kdy vlastně jsem se víc zajímala o biologii, měla jsem biologické předměty, když tam byly lidi, co měli politologii, žurnalistiku, oni řešili tyhle věci, já jsem řešila ten svůj biologický svět a s tím, že ty předměty, co jsme měli, tak tam jsme to moc neprobírali. Probrali jsme českou politiku, měli jsme dvě pětáctýřiceti minutovky a už se k tomu nikdo nevracel, to se na tom také odráží, že toho moc nevím.

16. Já myslím, že jsem se na nějaké zdroje podívala, jo, koukala jsem, že tohle je z Blesku. Utvrdilo mě to v tom, že to není politika, že je to bulvár.

Přijde mi, že to s tou politikou moc nesouvisí, že to je o penězích a tady se pohádali. U toho Jandáka jsem trochu přemýšlela, jestli zakroužkovat, nebo ne. Ale přišlo mi to, že to byla jejich hádka, že také když média použijí ,prohlásil, že je to odpad' a ,hrozil' a ,něco flákne', tak mi to nepřijde moc z politiky, přijde mi, že z toho chtěli něco udělat, nějakou kauzu. A ta Nečasova milenka, to bylo o penězích, ne? To s tím nesouvisí, prostě má milenku, dává jí peníze.

Z těch novin se ke mně dostane Metro. A Blesk, někdy když jedu StudentAgency a chci se zasmát, ale určitě to jako neberu.

Televizní relace – mě přijde, že když si sednu do obývacího pokoje, tak to tam zrovna běží a babička na to kouká, tak na to taky koukám. Ale ČT taky, to jsem nezakroužkovala, ČT1 tam nebyla napsaná ale, to jsem tam mohla dopsat, ta má taky nějaké zprávy, ne? Jakože když můžu, tak si pustím raději ČT1 než Novu nebo Primu, ale to tam nebylo a nevím, proč jsem to tam nenapsala. Ti mají taky něco, že?

Jo, Události.

Ale tady je ČT24, ne ČT1. To si tam klidně dopiš, že když jsou zprávy na ČT1, tak koukám, ale ne na ČT24.

Klidně to tam dopiš.

ČRo občas posloucháš, znáš název nějaké zpravodajské relace?

To je ten Historický kolotoč, ten je to docela fajn.

17. Tam docela hodně na to koukám, protože mám takové kamarády i jiné a každý tam sdílí ty své preference. A nemusí to vždy být pravda, co sdílí, tak na to si dávám větší pozor na sociálních sítích než třeba v médiích.

Je to o tom, že máš zalajkované nějaké strany nebo případně zpravodajské portály?

Já? Ani ne, ale že to někdo sdílí. Většina příspěvků je od kamarádů – tak 30 % a ten zbytek jsou fotky, statusy, třeba biologické věci.

Žádné politické strany nebo zpravodajské servery nesleduji.

Například DVTV sleduješ?

Jo, to si pouštím, ale často ty zajímavé rozhovory, to mě baví. O politice jsou okrajově – třeba ty záchranky, co jsou špatně vyrobené, že jsou tam nefunkční. Jasně, je to politika, protože politici o tom rozhodli, ale spíš takové okrajovější.

Píšeš, že sledováním médií netrávíš moc času.

Když nemůžu usnout, tak si čtu novinky. Tak dvacet minut denně. Ale ne každý den, třeba dvakrát třikrát týdně, většinou, když se nudím, když nemusím nic dělat, tak si přečtu zprávy.

R8 – student práv

1. Můj první krok k zjištění těch základních faktických informací – otevřel jsem Wikipedii, protože mi to přijde nejpřehlednější, vyloženě jsem šel na stránky Wikipedie, dal jsem vyhledat ‚vláda ČR‘.

A potom proč ses rozhodl listovat v novinách, a ne si najít nějaký článek na internetu?

Upřímně asi kdybych si měl hledat vyloženě zajímavosti, tak bych normálně zadal do vyhledávače jméno toho člověka a něco bych si tam našel. Ale když mám k dispozici ty noviny, tak je to pro mě asi i příjemnější, že se podívám i na nějaké jiné články. Ale kdybych neměl k dispozici ty noviny, resp. kdybych musel někam jít a koupit je, tak bych se podíval čistě jenom na internet.

Každopádně z toho plyne, že tisk je pro tebe příjemnější?

Ano.

Obecně, když si chceš zjistit informaci o jméně, které jsi zaslechl nebo o nějaké kauze, tak se podíváš spíš do tisku, nebo na internet, anebo záleží?

Spíš do internetu, protože nemám k dispozici ten tisk. Ale když jedu ve vlaku a přinesou tam noviny a mám k dispozici i mobil, tak se nejdřív podívám do těch novin.

15. České byly jednoduché, protože toho je hodně. A zahraniční byly relativně těžší, v těch českých kauzách jsem tam dal i spíš jako soudní kauzy, protože to je to slovo, co se mi vybaví, když se řekne kauza. Což u těch zahraničních bylo těžší, takže pro jsem tam dal nějaký politický vývoj vit Brexit.

2. Asi konkrétní lidé. To znamená Babiš, Trump a nějaké jejich názory, konkrétní činy. Pak volby.
3. Správa nebo vláda té země a prostředky, jak se jednotlivec nebo strana k moci dostane.
4. Babiš, Čapí hnízdo.
5. Někaký neexistující ideál, čistě médium, které říká jenom fakta. Například volby vyhrálo ANO s 35 % a čistě by tam byly jen citace a fakta. Neexistující ideál.

Proč neexistující ideál?

Protože si myslím, že to není možné. Já mám rád spíš americký přístup k tomu, že se řekne my se snažíme v rámci možností poskytnout nezávislé zpravodajství, ale podporujeme republikány, demokraty. Protože si myslím, že člověk vždycky musí mít nějaké omezení času na obrazovce a já tam nemohu dát všechny názory, které jsou, takže musím třídit a už jenom tím, že do diskuze nepozvu Petra Cibulku vs. Andreje Babiše je názor České televize, který není podpořen fakty, že Petr Cibulka není relevantní politik, a je to názor té organizace. Není možné, aby nějaké médium bylo nezávislé.

6. Jo, kromě Babiše Bakala. Bakala vlastní HN. Soukup samozřejmě. A nevím, kdo vlastní Blesk. Babiš vlastní Lidové noviny, Mladou frontu, Impuls.

Kdo vlastní třeba ČRo?

Stát.

Je pro tebe vlastnictví médií důležité téma?

Ano, asi ano, myslím si, že názory a zájmy toho vlastníka médií, jsem přesvědčen, že nikdo z novinářů si nedovolí napsat nějakým způsobem nějak extrémně kritický článek vůči vlastníkovi nebo něco, co jde extrémně proti jeho zájmům. Takže to je pro mě důležité.

Ovlivňuje to výběr zpráv nebo médií? Jak se to projevuje u tebe?

Přemýšlím, jestli to ovlivňuje... asi asi ne ten výběr. Spíš to, jak vnímám nebo jak hodnotím tu informaci, která v tom médiu je. To znamená, že vím, že seznam.cz nebo idnes.cz mají své vlastníky, netuším tedy, kdo vlastní Seznam, a vím, že ti mají určité názory, a tak k tomu přistupuji. Přistupuji k tomu tak, že idnes.cz nepůjde vyloženě proti Andreji Babišovi a Seznam proti němu půjde mnohem víc.

7. Asi Jindřich Šídlo, Fridrichová, Tvarůžková, spíš ty, co jsou na obrazovce. Neznám skoro nikoho, kdo čistě jenom píše.
8. Ne vůbec, to nevím. V tisku si nepřečtu, kdo ho napsal. Když je to v televizi, tak si mnohem líp přiřadím toho člověka ke zprávě, takže pak vlastně vyhledávám konkrétního člověka, který to v těch zprávách říká.
9. Jo, minimálně každý, nebo většina, může volit a myslím si, že to, kdo vládne, ovlivňuje naše životy, jaké bude porodné, jak vysokou budu platit daň z příjmu, takže si myslím, že to, jak lidé volí, ovlivňuje jejich životy, a proto by se měli zajímat o ty, koho volí.

Ano, protože otázka je, jestli je politika Evropské unie zahraniční politikou, já si v podstatě myslím, že ani ne. Jestli je politika Spojených států, tedy třeba NATO, zahraniční politikou, to je také otázka, jestli má smysl tvrdit, že není. Beru to tak, že svět je tak neuvěřitelně globalizovaný, že občas i válka v Iráku ovlivňuje životy a nálady obyvatel této země, takže ano.

Co definuješ jako zahraniční politiku?

Jakýkoliv politický proces, který se stane mimo území České republiky s tím, že si myslím, že je podstatné se zajímat o něco, co může ovlivnit domácí politiku, životy lidí v ČR, což znamená, byť je to zajímavé, tak rezignace japonského císaře nás nijak neovlivní, ale třeba teď když padla vláda v Rakousku, tak i když nás to přímo neovlivňuje, tak jet o takové zajímavé srovnání Česko Rakousko, jaká je tam ta politická kultura, rezignoval vicekancléř, jsou předčasné volby. A pak se zamyslet, proč u nás tomu tak není a jestli je to dobře nebo špatně.

Proč by se o to tedy lidé měli zajímat?

Protože to ovlivňuje jejich životy. To, kolik dáme peněz na armádu třeba kvůli Rusku, a teď hodnotit, jestli je to bezpečnostní riziko, nebo ne, jestli souhlasím, že kvůli tomu budu mít vyšší daně.

10. Ano, protože zákony schvalují zákonodárci, zákonodárny výbor, tedy politici. Takže ta souvislost je enormní.
11. Ovlivní samozřejmě, změní se zákon, zákoník a budu se muset všechno učit znova, ale já jsem si vybral právo proto, protože jsem se zajímal mj. o politiku.
12. Hlavní agendou politiků je že se zvýší daně, změní se minimální mzda, změní se nějaký zákoník práce, něco. To asi považují za nejčastější agendu, kterou mají politici. Takže skoro každé hlasování parlamentu ovlivňuje a mění můj obor.

Ať se ty osobně rozhodneš pro justici nebo advokacii, budeš ty osobně ovlivněn nějakými politickými kroky?

Ne, to asi ne, pro mě to bude znamenat to, že nastoupím do nějaké práce, třeba do advokátní kanceláře, změní se zákon, já na to budu mít nějaký názor, buď to budu chválit nebo budu nadávat a naučím se ten zákon a naučím se s tím pracovat, ale ne, že by to změnilo moji životní dráhu.

13. Asi ano, řekněme, že ovlivňuje, protože nějaké politické rozhodnutí, i to, co se stalo v roce 1989, velké historické momenty, ovlivňují můj život enormně, protože můžu jet třeba na Erasmus do Rakouska do Německa nebo kamkoliv, že můžu jet do Spojených států, protože tam není vízum, to taky vyjednali politici. Takže tyto velké historické momenty ano, to že jsme v Schengenu, EU atd. pak nějaké vyhlášky obce, předpokládám, že ovlivňuje, ale to moc nevnímám.

14. Ano.

16. Mohl bys okomentovat, jak se rozhodoval, zda to je nebo není politická zpráva?

Ten první článek o Nagyové, napsal ho Blesk, je to bulvární, ale to, že milenka premiéra by si měla LV jako Louis Vuitton ovlivňuje výrazně náladu voličů, tato kauza úplně překopala politickou mapu Česka, ač vlastně jde jenom o to, jaké kabelky si kupuje milenka premiéra, ale myslím si, že to lidi strašně zajímá, myslím si, že je velmi politická.

Jediné, nad čím jsem se rozhodoval, byla ta poslední o tom, že kandidát do dánského parlamentu má reklamu na PornHubu, což si myslím, že v českém prostředí je ryze bulvární otázka nebo článek, protože si nemyslím, že nějakého Čecha ovlivní, jak bude volit nebo nějak prakticky. V Dánsku věřím, že ho někdo volil nebo tu stranu, nebo naopak ne. Takže rozhodně to povědomí lidí ne v Čechách, ale v Dánsku o tomto kandidátovi je určitě enormní, takže si také myslím, že to je politická otázka. To, jestli lidi znají ty kandidáty, což pravděpodobně díky tomuto vědělo celé Dánsko, víme to i my, tak si myslím, že je důležité. Nevím, kolik lidí tu reklamu na PornHubu skutečně vědělo, ale předpokládám, že většina lidí se o tom dozvěděla z novin, ne z PornHubu. Na druhou stranu si myslím, že záměr toho politika byl dát to na ten Pornhub, aby to bylo v těch novinách.

Zdroje v mém rozhodování asi ani roli nehrály. Zaujalo mě, že to poslední je od Echa a tak nějak jsem čekal, že to první je od Blesku, protože vím, jak pracují a píší, ale ne, roli to nehrálo.

Kupuješ si noviny, nebo jak se k nim dostáváš, případně čteš je celé?

Ne, nikdy jsem nepřečetl celé noviny. Kupuji si je nebo jsou k dispozici v kavárnách nebo někde, nebo si je koupím, když mě zaujme titulní stránka nebo je nějaká zajímavá událost. Čtu domácí politiku, zahraniční politiku, někdy i sport, auta. Nakonec i v tom Blesku, když ho mám k dispozici si přečtu o Řepkovi.

Zakroužkoval jsi Blesk, LN a Mladou frontu, proč?

Lidovky jsou mi názorově asi nejsympatičtější, proto je čtu, Blesk je prostě jednoduchý, nejčtenější české noviny, navíc mi vyhovuje, že je jednoduchý a o tématech, které mě moc nebaví, tak je to tam ve zkratce a mám povědomí. A Mladá fronta je prostě největší.

Zmíněné časopisy si kupuji. Asi abych měl přehled, zajímají a baví mě názory v těch článcích, takže třeba s Reflexem názorově souzním, s Respektem tolik ne, ale zase mě baví o tom přemýšlet, polemizovat.

Večerní zprávy na Seznamu – myslím si, že jsou nejobsáhlejší, nejkvalitnější, nejvíc je tam politických témat.

OVM a Duel JS.

17. internet je pro mě nejdůležitějším zdrojem informací proto, protože si tam zadám Echo nebo iDnes, a pak je něco jiného YouTube, protože na Facebooku jsou zase stránky ČT nebo tak. Ale na YouTube, já tam třeba ani nesleduji politické informace, ale podívám se na Johna Olivera, beru to spíš jako zábavu, byť se tam něco dozvím, s čímž třeba názorově nesouhlasím, ale baví mě to. Není to pro mě zdroj informací, jako zdroj zábavy. Dělá si legraci o kauzách, o kterých vím a víme ze zpráv, on si z toho udělá legraci nebo vtipný postřeh.

Sleduješ na Facebooku politické strany a novináře. Funguje to tak, že čteš to, co ti Facebook vyhodí na feedu, nebo klikáš na konkrétní subjekty?

Čtu jen to, co mi vyhodí ve feedu.

Kolik článků ti ve feedu vyhodí stránky, které máš zalajkové a kolik sdílí tví facebookoví přátelé?

Ono v tom feedu budou i věci, které zalajkové nemám, protože ČT zalajkovanou nemám a hází mi to tam často. Takže bych tipoval, že ty lajky budou tak 30 %, Facebook totiž vybírá příspěvky nebo videa, odhadne moji politickou orientaci a hodí mi to tam.

A stává se, že tví přáteleé na Facebooku něco sdílí a ty si to potom rozklikneš?

To si ani nejsem jistý, myslím, že tolik ne. Ti přátelé, kteří se zajímají výrazně o politiku, nejsou tolik aktivní na Facebooku a ti, kteří se nezajímají o politiku, jsou aktivní na Facebooku a sdílejí tam nepolitické věci.

Do jaké míry jsou pro tebe sociální sítě zdrojem informací o politice?

Neřekl bych ani moc informací, třeba mi na Facebooku hodně vyskakovala Echo, byl tam nějaký zajímavý titulek, člověk klikne na ten článek, zjistí tedy, že si to musí předplatit, takhle to dělali dost často a já jsem si to pak předplatil. Na mě to působí spíš jako reklama na to Echo, ale pak se dívám a ten zdroj informace je spíš v tom Echu. Respektive možná Facebook mi pak třídí ty informace, o kterých si pak přečtu někde jinde.

Takže primárně to není ten zdroj, který tě přivede na ty zprávy?

Jak kdy. Většinou si rovnou kliknu přímo na ten iDnes nebo DVTV, ale můžeme říct, že to je reklama na nějaký konkrétní článek, který mě zaujme tím titulkem, já si ho pak přečtu na stránkách těch novin nebo toho portálu.

Když se nudím, tak se podívám na iDnes, John Oliver tam má něco na půl hodiny nebo Šídlo má půl hodiny. Takže asi jo, tak hodinu a půl denně.

Ještě mě napadá, říkal jsi, že politické novináře znáš jen z obrazovky, věděl bys, kdo to je Erika Tabery?

Jo, podle mě jenom z toho důvodu, že v respektu má ten obrázek.

Jaroslav Kmenta nebo Robert Čásenský?

Čásenského neznám, Kmentu znám proto, že s ním byl rozhovor. Ale nevyjmenuju asi ani jednoho novináře nebo nemám představu kdo teď píše pro HN nebo Právo.

1. Vzal jsem normálně Google a napsal jsem tam ty informace, co jsem dostal v otázce, to znamená ‚noví ministři duben 2019‘. První článek, co mi to našlo, bylo přímo na serveru vláda.cz, tam jsem našel ty rezorty a ta jména, která tam půjdou, co tam nastupují i končí. Takže tam nebylo ani žádné hodnocení, spíš to byla strohá zpráva. A pak když už mám ty lidi, tak jsem si je vyhledal zvlášť, první článek byl na wikipedii, tak už jsem ty informace, stranickou příslušnost a detail, bral z wikipedie. Hledal jsem ‚duben noví ministři‘ a o tom vyšel i článek na wikipedii. Ten článek mi vyšel v nabídce hned pod článkem z vlady.cz a už jsem si ty lidi rozklíkl v rámci wikipedie a tam už jde vidět, co dělají, ta stranická příslušnost a tak. Tudíž to, co jsem prošel, tak tam žádné hodnocení kvality v podstatě nebylo nebo aspoň jsem to nijak nevnímal.

Bereš obecně politické informace věci z wikipedie?

Otázka je, co je politická informace. Jestli někdo patří k nějaké politické straně, tak jako ano. Ale když by to měla být nějaká aktuální politická kauza, tak ty informace tam většinou nejsou, aspoň já je odtamtud neberu. Kliknu na Wikipedii, když hledám něco s politickou tematikou, protože většina těch témat se pak vztahuje třeba k nějaké historii nebo třeba geografii a tak, což už jsou faktické věci. Třeba to, co řeším já, když bylo něco v Perském zálivu, tak to automaticky sklouzává k tomu, co se tam stalo za posledních 50 let, a na to je Wikipedie asi nejhlavnější zdroj, ten nejdostupnější a relativně jednoduchý, pro mě, než to hledat někde jinde.

Obvykle ale takto nevyhledávám informace, dostanu se k politice tak, že třeba přes nějaký feed na Facebooku, že je nějaký zajímavý článek, tak si to přečtu, protože mě to zajímá, tak si ho přečtu, než že bych chtěl vědět o něčem konkrétním, to se zas tak často nestává, já spíš čekám, co přijde za nabídku, a když se mi to líbí, tak si to přečtu, než že bych aktivně něco hledal v politice. Aspoň co je aktuálně. Co se týká historie, že mě něco zajímá, tak to si najdu, ale ty aktuální věci moc nehledám, málo kdy.

2. Politika je podle mě řešení nějakých veřejných věcí, které nejsou vyřešit na nějaké osobní úrovni, ale musí se řešit na nějaké úrovni společenské.
3. Jako to řešení věcí, které potřebují nějaké společenské řešení, ať už určitou shodu nebo aspoň dialog k vyřešení.
4. Pro mě je to Brexit a Evropská unie, pro mě je to asi témat číslo jedna, jedno z nejdůležitějších, co mi přijde že nejvíc ovlivňuje mě osobně.
5. Nezávislé médium? TO je to médium, které píše to, co uzná samo za vhodné. Ručí si samo za sebe. Že když něco napíše, tak si řekne, napsali jsme to my, my si to takto myslíme, víme, prezentujeme to my nezávisle na někom právě. Že je tam pod danou zprávou podepsané samo médium, případně novinář. Závislé by to médium mohlo být na komkoliv, kdy ty informace ovlivňuje, ale není pod tím podepsaný. To znamená, že kdyby nějaký novinář psal článek podle někoho jiného, ale podepsal se pod něj on, tak to není nezávislý článek, protože je závislý na někom dalším, kdo pod tím podepsaný není. Takovým člověkem může být ten, kdo to médium vlastní nebo nějak finančně podporuje anebo jenom o známosti klidně, to nemusí být finančně.
6. Některé znám. Pokud vím, tak Mladá fronta patří panu Babišovi, Economia, to znamená aktualne.cz a Hospodářské noviny apod., tak patří panu Bakalovi, Seznam Zprávy – to jméno mi vypadlo a jinak víc bych nedal dohromady. Víím, že Česká televize a Český rozhlas jsou veřejnoprávní, že nemají vlastníka soukromého a Barrandov patří panu Soukupovi. A víc dohromady asi nedám.

Vlastníci médií pro mě ani nejsou téma, pokud to nejde do nějakého velkého extrému, viz třeba TV Barrandov, kdy ten člověk tvoří tu televizi úplně celou, takže už pak je důležité. Tam jde i o to, že on není už jenom vlastník, on už všechny ty pořady sám vyrábí v podstatě. On jako vlastním mě až tak nezajímá, ale spíš mě zajímá to, že on v té televizi toho dělá mnohem více, to jde pak i vidět, ale jinak se o to až tak nezajímám.

Veřejnoprávní či soukromé médium, děláš to?

Takhle přímo rozdělené to nemám, pokud to soukromé není pro mě už nějak zabarvené třeba z minulosti nebo nesympatické, co psali a tak.

7. Znáám Jindřicha Šídla, pak znám pár novinářů, co jsou politici, co se věnují politice, to znamená Jakub Patočka třeba, pokud se nepletu, zakládal Stranu zelených. Martin Komárek, Janek Rubeš, pokud se nepletu, tak dělal vyhlášku o taxikářích a takové prapodivné propůjčování kongresového centra apod. Václava Moravce – nevím, jestli je to politický novinář, když je moderátor, neprezentuje svůj názor nebo neinterpretuje, opravdu jen vede ten rozhovor, to je otázka no.
8. Ne, nevěnuju. Pokud je to opravdu na ČT24 nebo aktualne.cz nebo na něčem takovém, tak ne. Pokud je to třeba na tom Facebooku, tak tam to vidím přímo, pokud to sdílí ten člověk sám za sebe, třeba Jindřich Šídlo, tak to vidím, takže tomu pozornost věnuju, v tom článku na webu, kam se přesunu, tak pak už ne. Ne, v reportážích to nesleduji, neřekl bych.
9. Měli bychom se o ni zajímat ano, pokud nás nějak ovlivňuje, tak ano. Pokud nás nijak neovlivňuje, tak úplně ne třeba. Ono je to i o tom, jak to člověka baví. To je taky další věc. Pokud to někoho nebaví, tak nemá třeba moc smysl, aby se o to nějak víc zajímal, když ho to prostě nebaví a myslí si, že to není pro něj. Nemůžeme po všech chtít, aby se zajímali o politiku. Já si myslím, že každý se o politiku zajímá aspoň v tom, co dělá.

To je zase o tom, jestli to člověka baví a zajímá. Ono to není nic důležitého k životu. Když to někoho nebaví, tak nemá smysl ho do toho nutit a pokud to někoho zajímá, tak těch informací už v dnešním světě je tolik, že se o to zajímat může. Pro mě je to opravdu jenom koníček, protože mě to zajímá z mé vlastní vůle, ale nemyslím si, že je špatně, že se někdo nezajímá. Když pak z toho nevede žádné rozhodnutí pro něj, když se ho to netýká, tak chápu, že pro spoustu lidí je to ztráta času. A nemyslím si, že je špatně, když se o to nezajímají.

Neovlivňuje náhodou politika všechny?

Já nevím. Když se zkusím zamyslet, kdy vyšel nějaký zákon nebo vyhláška nebo něco, co ovlivnilo to, jak se chováám já nebo jak žiju, tak já si nevzpomenu, já nevím. Nedokážu říct zákon, který by ovlivnil můj život, že bych se začal chovat jinak a to je pro mě prostě hrozně důležité. Třeba byl zákon zákaz kouření a mně je to úplně jedno, protože já nekouřím a nekuřácké hospody, když bych chtěl někam jít, tu byly vždycky. Takže to je něco, co mě vlastně úplně minulo a v podstatě všechny zákony, jako nemůžu si vzpomenout na žádný zákon, který by mě nějak ovlivnil v něčem. Dobře, sleva na jízdném. Já ušetřím za rok třeba dvě tři stovky, je to fajn, ale není to nic, o co bych se musel zajímat víc. Takže já nevidím žádný zákon, co by fakt jako nějak ovlivnil můj život nějakým způsobem, že bych to pocítil na něčem. A když to tak mám já, tak to tak asi bude mít víc lidí, že nebudu jediný výjimečný takhle. To je prostě důvod, že když je někdo, koho se ty věci netýkají, třeba já, teď nemyslím ani zásadně, že by se kolem toho otočil, ale prostě ovlivní něco, co dělají, tak pro ně to není úplně důvod. Jako politika sice ovlivňuje spoustu věcí, ale pořád je tu hodně věcí, kór ještě v moderním světě, kde je čím dál víc možností a politika to nestíhá všechno do sebe absorbovat.

10. Já obecně studuju ekonomii, ale mírně se specializuju na finance, takže tam zas tak moc toho nevnímám. Ale obecně ekonomie s politikou souvisí, je to společenská věda, která se dívá na společnost jenom z trochu jiného pohledu, takže to souvisí a řeší to podobná témata.

Může politika ovlivnit tvou budoucí profesi, práci?

Já pracuju v bance a spousta nových regulací určitě bude, otázka je, jak budou zásadní, jakým směrem, takže čistě teoreticky určitě může. Souvislost vnímám, ale nemyslím si, že bych měl volit nějakou stranu jen na základě mé profese, když to pak ovlivní celou společnost. To je takový jeden pro mě paradox, že i když se mě politika částečně jako dotýká v něčem, tak pořád, když volím jendou stranu, tak ta strana má komplexní program, a když se tohle nahne kousek ke mně, tak se může rozbořit spousta jiných věcí, do kterých třeba nevidím, že já si řeknu dobře, rozumím financím, tak tady ta strana má dobrý program v těch financích, to by pro mě bylo fajn, ale pak je tam miliarda dalších věcí, kterým já nerozumím a kdybych tu stranu volil, tak je možné, že hodně lidí se bude mít hůř skrz něco. Já se třeba vůbec nezajímám o sport, tak třeba přestanou dotovat sport nebo já nevím, co se může stát.

11. To ne, mě to spíš baví. To s tím souvisí, dejme tomu, že v tom už mám nějakou průpravu, společenskovední základ a to k tomu patří, takže to je součást toho, co mě baví, co studuju. Je to jedna část toho a dělám to fakt jenom proto, že mě to baví. Já třeba ani nechodím volit, to znamená, že to moje snažení je dejme tomu k ničemu, že si čtu o politice a tak, to je jenom pro mě, že mě to baví a chci něco vědět, ale není z toho nějaký reálný výsledek, že bych šel někam a volil.

Proč nechodíš volit?

Těch důvodů je víc. Zaprvé není nikdo, kdo by reprezentoval můj nějaký politický názor, nenašel jsem takovou politickou stranu. Jsou strany se kterými bych byl oukej, že tam jsou. Druhý důvod je logistický, vyřídít si volební průkaz tím, že mám trvalé bydliště na Moravě je vlastně dost velká překážka na to, že vlastně ani nemám, koho bych chtěl přímo podpořit. A pak je tam ta morální věc, že to ovlivní všechny a nemyslím si, že mám tak dobrý názor, abych dokázal posoudit všechny ty oblasti ve společnosti, že ta strana opravdu něco nepokazí jinde. I když rozumím tomuhle a řeknu si tahle strana v pohodě, ale nerozumím tomu jinému a měl bych v podstatě rozhodovat o životě, o tom, co se bude dít v celé společnosti, což je takové jako divné pro mě.

12. Snaží se porozumět společenským problémům a nějak je vyřešit. Já používám ekonomii jako nějakou vědu, ale ekonomie je opravdu jako věda, ale politika je spíš praktikování problémů, takže cíl mají společný, ale aparát je různý. Ekonomie je určitě jedna dimenze politiky, takže spousta ekonomů tvář politiky nějak ovlivňuje, je spousta slavných ekonomů, co jsou v politice, třeba Aleš Michl, ten není úplně politik, ale v politice je. Určitě to spolu souvisí, je to jedna dimenze společnosti, politika se snaží těch věd vzít dohromady vícero.
13. Úplně minimálně, spíš vůbec.
14. Ne, nikdy nevím dost, protože k tomu, abychom pochopili politiku, tak jsou podle mě potřeba důkladné znalosti historie, geografie, politologie, sociologie, filozofie, ekonomie, a ty já nemám prostě. Je toho potřeba tak moc, že já ty znalosti nemám. Je to třeba i věkem, že je mi 22, nemůžu mít zkušenosti za nějakou větší dobu a nemůžu znát historii tolik a tak.
15. Ty první dvě tři jsou v pohodě, to je to, co je hned. Ale pět je už relativně dost a tu čtvrtou pátou jsem občas lovil, protože nezvládnou víc těch témat mít v hlavě. Ty, co se řeší teď, mě napadnou, a pak už musím lovit dál v paměti.

16. Ne, vůbec jsem se nedíval na zdroje. Díval jsem se na to, co tam je a jestli to pro mě je politika, nebo není. A abych řekl pravdu, tak těch zdrojů jsem si všiml až u třetí nebo čtvrté otázky, bylo mi to jedno. Přečetl jsem si, o čem to je, zkusil jsem si to sesumírovat, co se tam vlastně řeklo a popřemýšlel jsem, jestli to, co se tam řeklo, je politické téma. Nebo je to o něčem jiném, co já nepovažuji za politiku. U toho prvního, tam není nic politického, co by se dělo v politice. Není to napsané v tom titulku nebo v tom perexu, to že někdo byl kdysi v politice, tak to neznamena, že všechno, co potom udělá, je politika. To s tím vůbec nesouvisí, jaký má kdo styl. U toho druhého je to rozhlasová rada, což je volený orgán, ne úplně přímo, spíš nepřímo jmenovaný, ale nepřišlo mi to jako politika. Nevím ani úplně proč, ale nejsou tam ti politici, tak je to spíš takové firemní víc než politické rozhodnutí. U třetí – jednalo se o politickou kauzu trafik pro poslance, což je pro mě politické téma.

Tisk – občas si vezmu Hospodářské noviny, když nemám co dělat ve škole, protože je tam máme zdarma, třeba jednou za dva měsíce, ale spíš to jen prolisťuju, než abych to reálně četl.

17. Sociální sítě jsou pro mě převážně jako sekundární zdroj, odkazuje to na něco jiného, otázka je, koho tam sleduju, co za politiky nebo novináře. Když tam napíše něco politik, tak to píše sám za sebe, tak nějak vím, že když to napsal za sebe na svůj profil, tak si za tím stojí, i když to nepsal přímo on, to je teď asi jedno, ale je pod tím přímo podepsaný, takže to je ta nejpřímější cesta od politika ke mně. To je pro mě dobrý zdroj informací o tom politikovi. A novináři většinou sdílí články své a svých kolegů, které jsou asi dost podobné.

Sociální média je třeba rozdělit na ty politiky, co píšou sami za sebe, a když sleduju ty novináře, tak tam je odkaz na článek zase někde jinde, což je velký rozdíl, ale ono se to schová do jednoho pod název sociální sítě. Já to беру tak, že politici píšou sami za sebe a ohledně jejich myšlenek a názorů je to pro mě primární zdroj. Ale sekundární zdroj je to v rámci odkazů na článek přes někoho jiného. Ale jak já se dostanu ke článku? Nejčastěji je to Facebook, že někde scroluju přes ten feed a mám tam ty lidi, o kterých vím, že sdílí zajímavé věci, píšou zajímavé věci. Na Facebooku scroluju feed, nevyhledávám konkrétní lidi, už je mám většinou v tom feedu, že je tam mám dýl, ať už je to z těch novinářů ten Jindřich Šídlo nebo Jakub Patočka apod., tak ty už tam mám a ti sdílí ty zajímavé věci a od nich čtu. Ani nevyhledávám na Facebooku, já když vyhledávám, tak přes ten Googlu když už. Na feedu klikám i na články, co sdílí přátelé, když mě to zaujme. Ale nemůžu říct, že bych aktivně klikal na všechno, to ani nejde. Ale když mě něco zaujme tím titulkem nebo perexem, tak na to kliknu a přečtu si to.

Pro mě je politika věda o celé společnosti, to neznamena, že je to jen to aktuální, ale třeba i ta historie jako spousta dalších společenských věd. Pro mě nejlepší médium na světě co znám je americký The Vox. ... Youtube je formát jako článek, já v tom nevidím úplně rozdíl, ta informace tam pořád je a když je k tomu pěkná animace, tak je to třeba i snazší pochopit, že když tam vidím mapu Íránu, kterou v hlavě nemám, tak je to pro mě snazší to mít všechno v souvislostech. Na youtube sleduju The Vox, BBC, rozhovory se zajímavými lidmi třeba v rámci Ted Talks, rozhovory v rámci zase historie, filozofie, lidi jako Slavoj Čížek, profesor Chomsky, toho mám hodně rád. To je pro mě zdroj informací, i když to není k aktuální politice, tak je to právě ten základ, co si myslím, abych měl ten aparát. Já mám background v matematice, proto chci mít nějaký aparát. Youtube není pro mě na aktuální politické kauzy, ale to, co potřebuji ke kritickému vnímání politiky, to tam je hodně. Na youtube je taky určitě feed, ale tam vyhledávám témata, která mě zajímají.

Média sleduješ denně, mohl bys to trochu více popsat?

Otázka je, co to je přesně média, ale určitě čtu věci z feedu, co tam mám zajímavé, ČT24, Aktualne.cz, VOX, BBC a ještě pár dalších. Tam co mě zaujme na článcích, to si přečtu. A vím, že ČT dělají krátké zprávy na Facebook, takové ty nejdůležitější zprávy dne na 3 až 5 minut, což je pro mě super, že se nemusím dívat hodinu ně nějakou relaci. Na spousty zpráv, co mě nezajímají, ale fakt se dozvím, co se děje a když už mě to zajímá, tak si toho můžu najít víc.

Které noviny považuješ za důvěryhodné. Znáš všechny ty noviny nebo si to ohodnotil na základě jiných informací?

Úplně neznám Deník a Deník N, spíš jsem o nich slyšel, že existují, ale ostatní znám. Ale obecně nemám nedůvěru k médiím – pokud to, co napíšeš, mi dává smysl, tak je to asi relativně v pohodě.

Říkal si, že sleduješ zahraniční média – jaká?

Číslo jedna je The Vox – je to opravdu novinařina. Není to jen informování, ale i vysvětlování věcí, podle mě relativně nezaujatě na to, do jaké hloubky to vysvětlují. Proč se co děje, jak to funguje, o politice, co by to znamenalo v důsledku a tak. Ta témata nejsou čistě jen politická, i společenská, z vědy. Vysvětlují to třeba na tom, jak to bylo v historii. (...) Je za tím hromada práce než článek na půl strany o tom, co se tady teď děje. Pro mě je to úplně jiné médium, které mě mnohem víc zajímá a dá mi mnohem víc znalostí než to, co se děje tady v Česku. V Česku neznám žádný ekvivalent tady tohoto. To není, že bych měl něco proti Česku, jen v Česku tato nabídka není. Proto jsem u zahraničních médií. A proč sleduju BBC? Jde vidět, že BBC má peníze a když se ve světě něco stane, tak tam do hodiny někdo je. To u českých médií říct nejde. Například když hořela Notre Dame, dobře DTV tam náhodou někoho měli, ale jinak tam nikdo velice nebyl. Ale BBC tam má profesionální tým, který je tam do půl hodiny, do hodiny a mají kvalitní přenos se vším. Je to o penězích, předpokládám, že mají peníze na to to platit, že když se někde něco stane a ten člověk, co je nejbliž nasedne na první letadlo a letí.

Já nesleduji denní zpravodajství asi úplně nikde. Já mám ten feed, tam mám ČT24 i BBC a je to fakt jenom o tom, co mě zaujme. Já to prolístuji všechno a když si řeknu, že tento článek mě dnes zaujal od BBC, tak si přečtu. Nemám to tak, že bych pravidelně sledoval jednu věc, ale fakt mám takový větší rozhled. I když se podíváš, jak jsem psal ty politiky, co sleduju, tak to je v podstatě celé spektrum. Sleduju toho víc a když mě to zaujme, tak si to přečtu, a když mě to nezaujme, tak to zahodím.

Politické novináře sleduji Šídla, Jakuba Patočku, Martina Komárka, Janka Rubeše – jestli se počítá jako politický novinář, to je otázka – Matthew Cooka z Ameriky.

Prochází si titulní strany všech novin. Čte si články v Lidovkách, pročítá si Mladou frontu. Právo po přečtení titulní strany složil, čte si důkladně články v Lidovkách.

1. Prošel jsem si dostupná tištěná periodika, jejich titulní strany a zjišťoval jsem, jestli to téma bylo natolik důležité, aby se o tom psalo v denících a bylo to na titulní straně, to jsem byl docela překvapený, že to bylo téma jen v jednom z deníků. To jsem si dal stranou a prošel jsem ty ostatní deníky, jestli to považují za důležité a zjistil jsem, že to nebylo téma, které by ostatní periodika nějak zajímalo, tak jsem se vrátil k tomu periodiku, které o tom psalo nejvíc a přišlo mi seriózní, a přečetl jsem si informace, které tam byly a na základě toho textu jsem vyplňoval ty jednotlivé informace. *Mluví zde o LN.*

Proč ses nepodíval na internet?

Nevím, já když mám před sebou tištěné médium, tak asi automaticky preferuji tohle, než abych procházel webové zpravodajství. Kdybych před sebou neměl ty noviny, tak ano, jdu na internet, ale když mám před sebou noviny, které by měly být obsahem shrnutím předchozího dne. Nevím, v té chvíli mě to vůbec nenapadlo, jít na internet.

Našel jsi tam všechny informace, co jsi hledal?

De facto ano, ale ne všechny mi přišly naprosto jasné. Třeba stranická příslušnost.

2. Bordel, chaos.
3. Něco, co reflektuje a mělo by ovlivňovat veřejné dění a naplňovat to, co lidé chtějí. Zároveň by mělo stát jakoby nad tím, korigovat to, co je správné a co je nesprávné, mělo by to nastavovat limity a zároveň by to měl být vzor chování.
4. Čapí hnízdo a související věci, protože to tím jenom začalo.
5. Médium, které se nenechá přímo ovlivňovat jednotlivými aktéry, ať už konfrontačně, finančně a je zodpovědné jenom novinářskému slibu. Existuje to novinářský slib? Něco jako naprosté nezávislosti a autenticitě bez toho, aby to bylo ovlivněné nějakým směrem jenom kvůli tomu, že to má být ovlivněné tím směrem. A že každá informace je podložena fakty, které jsou ověřené.

Koho myslíš těmi aktéry?

Toho, o kom se píše. Že to není přímá reflexe názoru, který se mi někdo snaží prodat, ale je to konfrontované s nějakým standardním způsobem jednání nebo chování nebo s tím, jak by se v té situaci normálně choval podle nějaké společenské úmluvy.

6. Částečně ano. Skupina Mafra víme, že patří premiérovi. Víme, že skupina kolem Respektu a HN patří Bakalovi.

Co spadá do Mafry?

LN, Mladá fronta a některé týdeníky. Metro, nepatří přímo pod Mafru, ale má stejného vlastníka.

Seznam?

Nevím.

ČT?

Český stát jako stoprocentní akcionář, předpokládám.

TV Barrandov?

Soukup.

Je pro tebe vlastnictví médií důležité téma?

Obecně není, pokud ten člověk není konfrontovaný s tím, že může zasahovat do velkého spektra textu, který se píše a sám je ten, o kom se v médiích píše. Vzhledem k tomu, že jsem velkopodnikatel, mám určité ekonomické, hospodářské zájmy, zároveň jsem premiérem a mám nějaké své trable a chci, aby se o nějakých věcech a rozhodnutích referovalo nějakým směrem, zároveň ta média vlastním, tak si myslím, že je tam tlak na to, které informace jsou upozaděné a které jsou upřednostňované.

Znamená to, že média Andreje Babiše nesleduješ a nečteš?

Rámcově je sleduji, ale že bych si tam dohledával informace k danému tématu, je pro mě málo pravděpodobné.

Třeba teď sis vybral noviny, které také spadají pod Andreje Babiše. Hrál to nějakou roli?

Ne, momentálně ne, protože to byla informace, kterou jsem jinde nesehnal. Je to médium, které v rámci možností považuji za nezávislé, i když mají tohoto vlastníka, ale to gró informace bylo neutrální, ten článek byl pojat neutrálně a já jsem z toho potřeboval de facto neutrální informace ve svém základu, tak mi nevadilo, jaký byl vlastník toho média. Protože to, že je někdo tam za tu a tu stranu je něco, co se nedá zmanipulovat a ty další informace už jsou takové, že si můžeš vybrat o čem napíšeš a o čem nenapíšeš.

Rozlišuješ média při výběru na veřejnoprávní, nebo soukromá?

Asi to nehraje tak velkou roli. Standardně sleduji veřejnoprávní média víc než soukromá média, zejména co se rozhlasu a televize týče, v rámci zpravodajství soukromé televize nesleduji. A nejen kvůli tomu, že se mi líbí, jak informace prezentují, jaké mají pořadí a tak. U těch webových portálů je to tak padesát na padesát, je to spíš na základě toho, že mám nějaký feed zpráv, který si projdu, přečtu si titulek, něco k tomu a když se tomu chci dál věnovat, tak si rozkliknu celý článek a když už jsem na tom webu, tak se podívám na to, o čem píšou dál. Má vytipované zdroje, které sleduji a vím, že píší plus minus stejné věci, ve stejné důležitosti a nezáleží mi moc na to, co je to za konkrétní médium.

Ten feed, o kterém jsi mluvil, je na Facebooku?

Ne, pro mě je to ten feed na Googlu, taková ta jedna z obrazovek, které ti Android automaticky nabízí na základě individuálního přednastavení.

7. Ne, že bych nikoho neznal, ale osobně ty lidi nesleduji a když čtu zprávu, tak ji nevyhodnocuji na základě toho, kdo ji napsal. Víím, že to hodně lidí dělá, ale já tomu nekladu takový důraz, přečtu si celý článek, pak si řeknu tohle je takovým nebo takovým směrem, kouknu, kdo to napsal, odkud je, ale není to to prvotní, že sleduji nějakého politického novináře, automaticky čtu věci, které napíše a k tomu mám nějaký nadhled předem. Mám to spíš jako zpětnou kritiku textu, než aby to bylo to první kritérium, podle čeho si vybírám články.

Říká ti něco Jindřich Šídlo?

Jo, Seznam zprávy.

Erik Tabery?

Respekt.

Robert Čásenský?

Slyšel jsem to jméno, ale nezařadím ho.

Josef Klíma?

Ten vousatý pán, co přebíhá z médií do médií.

Marek Wollner?

Nevím.

Nora Fridrichová?

ČT.

Sabina Slonková?

Seznam zprávy

Takže politické novináře znáš.

Jo, ale není to pro mě kritérium, podle kterého bych si vybíral, co budu sledovat. Nejsem typ člověka, který si pustí Seznam Zprávy a automaticky si najde zprávy se Šídlem, aby si poslechl, co o tom Šídlo říká.

8. Málo. Spíš věnuji pozornost médiu samotnému než samotnému autorovi.
9. Ano, protože to je to, co nás bezprostředně ovlivňuje. V domácí politice se rozhoduje, co platím za daně, jestli budu mít hezkou ulici, jestli budu mít dálnici, jestli člověk vedle, když udělá něco špatně, jestli za to bude potrestán, jestli lidi, které jsme si zvolili kvůli tomu, že jsme si mysleli, že budou reflektovat to, co je naším veřejným zájmem, jestli to dělají nebo nedělají. Není to jestli. Spíš je to o tom, jestli je ti jedno, co se okolo tebe děje a jaké to bude zítra.

Měli, protože domácí politika je částečně reflexí té zahraniční a to, že někdo reflektuje v domácí politice to, co chceme, neznamena, že to dělá i v té domácí politice. My máme nějaké postavení v rámci Evropy, chceme být nějak vnímaní, máme nějaké hodnoty jako je demokracie, svoboda tisku a podobně, ty by měly být prezentované navenek a měli bychom přispívat k tomu, aby tyhle hodnoty, které jsou všeobecným konsenzem, byly protlačované tam, kde ty hodnoty nejsou.

10. Ano, tak, že stavební zákon je něco, co z 99 % ovlivňuje to, co dělám. To, co se schvaluje, jak se to schvaluje, jak dlouho to trvá, to jak je to složité, jak je to jednoduché, jestli to bude trvat dva měsíce nebo deset let. Jestli je to čitelné nebo nečitelné, to, jestli je to rozhodnutí nějak kontinuální nebo jestli se pořád mění pravidla, podle který něco dělám. Všechno to vychází z politiky.
11. Nedokážu odpovědět. Já nevím, jestli to dělám kvůli tomu, že to ovlivňuje stavební zákon. Mohl bych se zajímat jen o ten výsek a ten výsek je provázaný se zbytkem, nějaká mezioborová spolupráce a vlastně nevím, jestli to dělám kvůli architektuře nebo kvůli tomu, že jsem to dělával i dřív. Anebo že mám kolem sebe lidi, co dělají jen architekturu a ti se o to taky zajímají.

Máš pocit, že se o stavební zákon a věci s ním spojené zajímáš víc, než dřív?

Ano, dřív bych to bral jako nějakou kapitolu, která není tak důležitá, ale teď jí přiřkládám větší význam. A není to jen stavební zákon, ale obecně věci spojené s památkovou ochranou,

s územním plánováním a zároveň i s nějakým občanským aktivismem, může ovlivnit to, co se projektuje nebo neprojektuje, v pozitivním i negativním slova smyslu.

12. Má, protože naplňování architektury je přímo ovlivněné politickou situací a jejími rozhodnutími, ať už na lokální úrovni formou územního plánování anebo na té celostátní úrovni stavebním zákonem a prováděcími vyhláškami.

Přemýšlíš o svém oboru i v kontextu toho, že na něj má politika velký vliv?

To je proměnlivé. Ze začátku, v prvním semestru, bych si nemyslel, že je to až tak provázané. Ale teď ke konci studia to vnímám jinak, už jen skladbou předmětů ve škole a tím, jak se o některých věcech ve škole mluví – první semestr je spíš takový abstraktně navrhovací a technický, což se z velké části týká bakalářského studia, to navazující magisterské je orientované na vyšší měřítko projektů. Od toho, že děláš nějaký dům na bakaláři, že děláš územní plán, regulační plán, urbanismus nějaké čtvrti v magisterském studiu, což už je mnohem víc provázané. Ne že by ty věci předtím nebyly provázané tady s tímhle tím, ale jsou to prostě nějaké normy a základy, které vychází z těchto podkladů a stavební zákon na ně odkazuje, některé normy jsou závazné. Ale v těch vyšších měřítkách projektu vlastně vytváříš pravidla pro ty další a ta provázanost je právě mnohem větší v rámci toho navrhování. A potom samo o sobě máme projekt právo ve výstavbě, máme předmět ekonomie a management, který se hodně dotýká investiční politiky, státu a rozhodování v územním managementu, který je hodně spojený s lokální politikou, regionální politikou.

13. Ovlivňuje. Ale nedokážu ti říct, jestli prakticky v každodenním životě nebo o tom, o čem přemýšlím, co si myslím. Ovlivňuje mě to psychicky mentálně a to, jak se cítím.

Jak to myslíš, že tě to ovlivňuje, jak to cítíš?

Ty vole, to je debata, která by měla být po pěti pivech. Myslím to tak, že to politicko veřejné mínění a to, jak se chovají představitelé, tě svým způsobem motivuje nebo demotivuje, aby ses do něčeho pouštěla a snažila se něco udělat. Částečně tě to motivuje a demotivuje k dodržování pravidel, k tomu, co jsi schopná tolerovat nebo netolerovat, k tomu být motivovaný něco udělat, když víš, že ti nebude nikdo házet klacky pod nohy anebo víš, že ti bude házet klacky pod nohy. A vlastně tě to odrovná už na startu. Víš třeba, že české podnikatelské prostředí ve tvé oblasti stavebnictví funguje takto a takto, projekt uděláš za půl roku, schvalování trvá třeba pět let a barák se postaví za dva roky. A víš, že některé ty části by se daly výrazně zkrátit a rozmyslíš si, jestli do toho projektu půjdeš, nebo nepůjdeš. Takhle to ovlivňuje můj mentální proces v životě. Ale to, že ráno vstanu a jdu do práce, kde já sám nemám žádnou rozhodovací pravomoc, schopnost, zpracovávám věci, které mi jsou zadané a jdu na jídlo, na nákup, sjedu autobusem domů. Tak ano, je tu přímý dopad rozhodování politiků na jízdné za pakatel, ale obecně na mě ta politická rozhodnutí nemají zatím žádný velký dopad na politický život.

14. Ne. Víím, že něco víím, ale nemám takový přehled, aby mi docházeli všechny jednotlivé provázanosti mezi jednotlivými subjekty a víím, že vybíraná témata, kterým se věnuji, je určitým způsobem vyprofilované a částečně vyheadlinované témata, která jsou nová, ale že bych rozebíral téma od tématu, ne.

Myslíš, že bys toho měl vědět víc?

V rámci nějakého společenského přehledu a uvědomění asi jo. Nebo mám pocit, že se to ode mě očekává v nějakém mém sociálním kruhu, ve kterém se pohybuji.

15. V domácích jsem neměl žádný problém, v těch zahraničních jsem měl trošku problém s tím, jestli jsou ještě pořád aktuální. Víím, že zahraniční politiku sleduji, ale je to částečně

jedním uchem tam a jedním ven a není to věc, kterou bych rozebíral s někým dalším. Kdežto o domácí politice se bavíme i s dalšími lidmi a u té zahraniční mám spíš pocit, že ji pasivně přijímám. A že ji zas tak často nerozebírám s lidmi okolo sebe.

16.

Proč jsi první dvě zprávy nevypral jako politické?

Kabelky, je to zpráva, která má politický podtext a kontext, ale samotný obsah té zprávy naprosto nesouvisí s politikou. Je tam napsané, že to je osoba, která se věnuje politice, ale to, jaký to má titulek, nebo jaké je vyznění článku ne mě nepůsobí politicky.

A to druhé mi přišlo spíš jako zpráva o nějakém veřejném chování nebo o poměrech v organizaci, která pro mě není politická. I když ano, Rada ČRo má v sobě lidi, kteří jsou jmenováni politiky, ale obsahem mi to nepřišlo jako politická zpráva.

U té třetí... Přijde mi, že trafika, to, jakým způsobem se o ní mluvím, kdo jsou to za lidi, kdo je jmenuje, jak jsou provázaní, jak dál můžou působit v těch organizacích, mi přijde jako věc politická už jenom kvůli tomu, že je tam nějaká win win situace pro nějakého politika nebo pro člověka, který je na ně nějak napojený a mají nějakou přímou vazbu na člověka, který je jmenoval. To by se dalo říct i o Radě ČRo, že je to politická zpráva...

Vnímal jsi zdroje?

Jo. Přečetl jsem si titulek, zprávu a potom zdroj.

Měl zdroj roli v rozhodování, zda danou zprávu vyhodnotíš jako politickou?

U té první ano. Byla to zpráva, kterou jsem bral jako nepolitickou od začátku, zdroj mě ujistil v tom, že nebude politická anebo okrajově politická, ale bude z ní vypíchnutá skutečnost, která s politikou souvisí pramálo, protože je lákavá pro čtenáře toho deníku.

17. Poslední dobou menší než dřív.

Pro mě je to v sociálních sítích jenom feed. Když hledám zprávy, tak jdu přímo na web toho portálu. A vysloveně nesleduji žádného politického novináře ani politika.

Klikneš na feedu spíš na článek, co sdílí tví přátelé, anebo na článek, co ti dodá feed?

Myslím, že je to tak nastejno. U věcí, co sdílí mí přátelé, navíc mnohem víc zvažuji to, z jakého to je média.

Politické strany na Facebooku nesleduji, jen některé jejich představitele. A sleduji spíš komunální politiky než ty vrcholné. To znamená, že sleduji, co říká starosta té čtvrti, ve které bydlím.

Noviny čtu dvakrát třikrát týdně, kupuji je do práce, případně jimi listuji v kavárnách.

Když jsem v průběhu večera doma, tak si občas pustím zpravodajskou relaci, klidně se zpožděním, konkrétně Události.

Ihned sáhla po novinách, prošla si přední strany (tu první půlku – když jsou přeložené). Pak si přečetla celou první stranu Mladé fronty, pak sáhla po Lidovkách. Otevřela noviny, našla článek a začala odpovídat na otázky. Po odpovědi na první otázku listuje dalšími novinami – HN, Deník N, MfD – a vrací se k článku v Lidovkách (když jinde nic nenašla), ale nechte ho. Zapíná Google a hledá.

1. Tím, že jsem měla k dispozici noviny, tak mi přišlo nejintuitivnější začít hledat v novinách, přičemž jsem hned na začátku vyfiltrovala ty, do kterých by se vůbec nepodívala typu Blesk, Právo a Deník, protože obecně vím, že je spíš na regionální věci, tak jsem si říkala, že možná by to tam ani nemuselo být. Vzala jsem si HN, LN, MFD a Deník N, prošla jsem je s tím, že jsem hledala, jestli je tam nějaký ucelený článek, který jsem našla v Lidovkách, takže jsem z LN vzala ty základní informace, přičemž jsem se trochu sekla u Benešové, u které bylo napsáno, že byla dlouhou dobu členkou ČSSD a jak jsem to prolítávala, tak jsem nepostřehla tu informaci, že už odešla, takže jsem potom vytáhla telefon a podívala se, za jakou byla stranu, jestli za ANO nebo ČSSD, přičemž jsem mohla tušit, že byla za ANO při těch protestech, které se kolem toho dějí. Já mám o objektivitě LN své pochyby, ale říkala jsem si, že to, že působila jako nejvyšší státní zástupkyně je jasná věc, kterou víme a je to určitě zajímavost, která by mohla být detailem, který mě zaujal. Plus to hodnocení, tak tam jsem taká, jakože si myslím, že to nebylo úplně jako hodnocení, ale že ty LN tam měli takovéto, že se podílela na potírání kopce, což je takové, že tě to vede k tomu, že to je super, takže mi to připadá jemně hodnotící, že proslula sporem s justiční mafií, i když jsem si vědoma toho, že je to pořád hodně založené na objektivních věcech, jako třeba že vznikl specializovaný odbor na tom zastupitelství. Kdybych se snažila hledat hodnocení kvality, tak bych šla asi na internet ještě dál. Ale upřímně řečeno si myslím, že je otázkou, jestli to hodnocení kvality jako ministra, protože v tom případě mi články z 30. dubna budou k ničemu, protože ten den nastoupili.

Hledala jsi na internetu, za jakou je stranu, jak jsi to hledala?

Dala jsem do Googlu ‚Marie Benešová za ANO‘, protože jsem si myslela, že je za ANO a na Googlu mi vyběhl hlavně její profil na ANO.cz, a pak jsem si otevřela neovlivni.cz, tam asi nic nebylo. Ale z první stránky jsem se utvrdila ve svém názoru.

Sáhla bys po novinách i normálně, kdybys potřebovala najít nějakou informaci?

No ne, protože kdybych je neměla, tak dostupnost novin je horší, je to mnohem víc přirozené než vzít ten mobil, který máš v kapse. Ale když mám k dispozici noviny, tak raději sáhnou po nich. I proto, že noví ministři je docela velká věc, takže bych čekala, že to v těch novinách určitě někde bude. Kdybych hledala, že utekl rys ze zoo v Ostravě, tak bych se podívala spíš na internet.

2. Zmatek.
3. Proces, který souvisí s řízením této země. Ale úplně to není to stejné. Je to spíš proces nějakého vyjednávání nebo proces tvorby zastoupení. Je to abstraktní pojem. Že je to otázka demokracie, je to proces volby zástupců a tvorby legislativy, jak spolu ti lidi vyjednávají.
4. Andrej Babiš.
5. První mě napadla Česká tisková kancelář. Já si myslím, že dneska najít médium, které nemá vůbec žádný politický názor...nebo asi bych nezávislé médium definovala jako médium, které nemá žádný politický názor a neprezentuje ho. A myslím si, že dnes je

takových hrozně málo. A i věci, kterým já věřím, že jsou objektivní typu HN, tak vím, že mají naprosto zjevné myšlenkové zaměření a tím pádem úplně nevím, jestli dokážou říct, že jsou nezávislé, ty proto nezávislé zprávy mi přijde, že musí být úplně ořezané, a to mi přijde, že ta Česká televize i dělá. Veřejnoprávní médium, tam bych spekulovala, zda je za všech okolností nezávislé a myslím si, že by se to hodně přelínalo.

Když čtu HN, tak se snažím kriticky koukat, co v nich píší. Víím, že patří do vydavatelského domu Economie a víím, že v rámci Economie existuje příklon k pražské kavárně, k liberálním názorům a někdy to může jít k tomu, že ta témata si hledáš takovým způsobem, že jsi kritický k věcem. V tomto názoru mě utvrzuje i to, že jedna moje blízká kamarádka dělala v HN stáž a bylo to zrovna v době, kdy se řešili diplomky ministrů a víím, že mi vyprávěla, že měli člověka, který šel vyloženě jednu po druhé, aby to vyštourali a jestli bylo v tu chvíli podstatné, honit se za těmito tématy, to si nejsem jistá. Zvláště Respekt z Economie má tady to Pražská kavárna a liberální a že někdy věci, co Tabery píše, jsou že psal nějaký status, že konečně Million chviliek pro demokracii dali prostor té utlačované menšině, aby se projevila, ale ta menšina není zaprvé utlačovaná, je dost privilegovaná a zadruhé má prostor v médiích jako HN nebo Respekt hrozně dlouho. Takže když čtu Respekt, pořád je to médium mě nejbližší blízké svým politickým názorem, ale беру to s tím, že mají politický názor a nebojí se ho projevít. A u té ČT je můj pocit takový, že je to podobné jako v HN, ale ne tak extrémně. Určitě za to můžou lidi typu Nora Fridrichová, což teď taky byla velká věc na Twitteru, co ona tam napsala. Já s tím hluboce souzním, jenom potom u toho pořadu 168 hodin víím, že budou mít nějakou profilaci, půjdou do Babiše. Já víím, že by takto šli do jakékoliv politické garnitury, která by zrovna byla, protože je to kritický formát. Ale zase když čtu něco na ČT24 tak bezmezně věřím tomu, že je to objektivní zpravodajství, že tam není tolik prostoru pro názor jako třeba v HN.

Nezávislost, jak si ji definuješ?

Z ekonomického slova smyslu, který je mi blízký, by to mohlo znamenat to, že je nezávislé na nějakém jednom konkrétním vlastníkově, který by mohl nějakým způsobem vyžadovat tematiku jako třeba se poměrně dost řeší, že to dělá Babiš v MF Dnes, potom z druhé strany se říká, že Bakala ovlivňuje ekonomii. Pak zase existuje Fond nezávislé žurnalistiky a ten platí, myslím, Deník N, takže by to mohlo znamenat, že není jedna velká konkrétní osoba, která by mohla diktovat.

6. První si vybavím Babiše a Bakalu. Bakala vlastní Economii – HN, aktualne.cz, ihned.cz, Respekt. Nejsem si teď jistá u Ekonomů a zaměřených týdeníků. A Babiš vlastní Mafru – LN, MF Dnes, Týden, myslím. A pak si asi nevybavím, kdo vlastní nějaký velký vydavatelský dům.

Věděla bys, kdo vlastní Seznam?

Aha, to je zajímavé, podle do toho investoval Křetínský, ale to bych ti teď kecala, nejsem si vůbec jistá. Něco kolem Křetínského a Tkáče mi vyskakuje v hlavě, ale nevím.

Parlamentní

listy?

Parlamentní listy někdo vlastní? Nevlastní Soukup část parlamentních listů? Ale to jsou jen takové spekulace.

A Českou televizi?

Česká televize je financovaná z koncesionářských poplatků a z rozpočtu, takže vlastnické vztahy tam budou nějaké státní ve smyslu nějaké ministerstvo nebo někdo takový.

A Český rozhlas?

To je stejné jako ČT.

Je pro tebe vlastnictví médií důležité téma?

Ano. Což mě nutí říct už jenom Babiš. Z hlediska toho, jestli člověk, který to médium vlastní, má zájem na tom, aby se psalo něco konkrétního, jakože kauzy okolo Babiše a jeho ovlivňování obsahu Mafry byly a mně se líbí Respekt, který k tomu přistupuje tak, že když Bakalou někde zmíní, tak v závorce uvede vlastní vydavatelství Economie, které vydává i Respekt), to mi připadá víc transparentní. Oni to v minulosti řešili tak, že se snažili vůbec se nedotýkat témat spojených s Bakalou. A že zjistili, že to úplně nejde a že to mají takto. Je to důležité proto, aby si člověk uvědomil, jestli je tam nějaký zájem na tom obsahu.

Hraje pro tebe roli, zda je dané médium veřejnoprávní nebo soukromé?

Jo, konkrétně iRozhlas.cz a ČT24 jsou pro mě média, kterým věřím ne že bezmezně, ale téměř. Z hlediska zpravodajství, co to píší, беру za pravdu a u těch dalších médií myslím na to, kdo je vydává a člověk už to pak trochu hodnotí, jakým způsobem by mohli psát.

7. Nějaké asi jo. Z toho Respektu je to pro mě Švehla, Andrea Procházková, což je pro mě extra zajímavý příběh, protože tu holku znám osobně, Petr Honzejek z HN, podle mě je z Hospodářek, jéžíš a jak se jmenuje šéfredaktor LN, to je taky postavička, no a teď nevím to jméno.

Říká ti něco jméno Robert Čásenský?

Je to šéfredaktor Lidovek? Já nevím. Ale mám ho spojeného s tímto lidovkovým proudem.

Jaroslav Kmenta?

Vím, ale teď ti neřeknu.

Sabina Slonková?

Slonková vedla MF Dnes, dělala šéfredaktorku. Nebo lidovek. A pak odešla a podle mě založila neovlivni.cz

Jindřich Šídlo?

Šídlo dělal dlouho v Respektu a teď má na televizi Seznam zpravodajství. Nebo dělá jenom to Šťastné pondělí? Zpravodajství tam vede někdo jiný určitě, každopádně je v televizi Seznam.

8. Málo. Myslím si, že autor je pro mě víc spojený – hodně sleduji Twitter a je to pro mě spojené s tím, že někdy si to rozkliknu s tím, že někdo napsal něco. Třeba Honzejek píše komentáře, kde má přímo svůj obličej na začátku, takže to vidíš, ale někdy se mi stává to, že si otevřu něco vyložené proto, že si chci přečíst, že to napsal ten daný člověk, tak mě zajímá, co píše, ale když si otevřu zpravodajství, tak ne.
9. Ano. Protože nás ovlivňuje každý den, ať už v těch nejmenších věcech jako je tvorba legislativy, ty lidi, které tam volíme, tvoří zákony, kterými se musíme řídit. Je dobré vědět, když někoho volíš, jako má politickou orientaci, pro co v minulosti hlasoval a tak. A druhá věc je, to je aktuální v posledních měsících a letech, že se může stát, že některé zakotvené principy se vymknou a najednou pozvolna začnou erodovat a mizet. A pokud nás jednotlivci a celá společnost přestanou zajímat, tak se můžeme ocitnout o čtyřicet let zpátky v době normalizace, nemožnosti cestování. Nemyslím si, že to je jednoduchý proces, ale že to je úplně v klidu možné.

Jo, protože zaprvé si myslím, že nás to může ovlivnit úplně stejně, že nás může zahraniční politika ovlivňovat na domácí úrovni, protože lidi mají divné tendence snažit se ovládnout někoho jiného, jiné území, pak vznikají války a takové věci, takže minimálně na sousedské úrovni je dobré vědět, co se děje, viz Německo ve 30. letech. Ale dnes je svět tak globalizovaný, že si myslím, že už to není jen o bezprostředních sousedech, protože když zase půjdu do minulosti, tak Islámský stát vznikl na nějakých historických základech toho, že se něco dělo v regionu, a pak to vyplynulo v problémy, uprchlickou krizi v Sýrii. Já si myslím, že je hrozně důležité se o to zajímat tak jako tak, kdybychom stokrát nemohli nic ovlivnit, tak aspoň můžeme volit politickou reprezentaci, která se k těm problémům nějakým způsobem staví. A druhá rovina je evropská unie, což je takový hybrid mezi domácí a zahraniční politikou. Já to vnímám víc jako domácí, ale to je i proto, že se cítím jako Evropan, ale spousta lidí to dneska vnímá jako zahraniční politiku. A ono to asi primárně vzniklo jako zahraniční politika, protože to vzniklo jako mezinárodní smlouva a dneska už je to integrační level. A EU je něco, co se nás dotýká úplně pořád a naprosto bez jakékoliv bariéry.

10. Určitě, já si myslím, že politika se dotýká všeho možného, co se týče oborů studia, dneska se reguluje velká spousta společenských jevů, reguluješ velké množství oborů, takže se to dotýká skoro všeho a ekonomie je podle mě důležitá, aby přispívala do debaty třeba o státním rozpočtu, což je věc, která může mít obrovské důsledky, jak ukázala ekonomická krize v Evropě. Takže určitě tam ta souvislost je, protože co se dneska netýká peněz? I když děláš zemědělskou politiku, tak ten ekonom má co říct, protože ta politika něco stojí, máš dotace a tak podobně. Zrovna ten rozpočet se dotýká úplně všeho.
11. Asi ne, u mě je to spíš naopak, že politika a to, že jsem se o ni zajímala, ovlivnilo výběr mé profese do budoucna. U mě ten zájem přišel s účastí na Pražském studentském summitu a podobných vzdělávacích projektech a těch jsem se začala účastnit někdy ve třetáku na střední, a pak se mě drželi v podstatě do čtvrtáku na výšce. A tam jsem byla v obklopení lidí, kteří všechno tohle brali za důležité a názory, které dneska prezentuju jsou do velké míry ovlivněné těmito lidmi.

Možná jsem měla vždycky blíž k mezinárodním vztahům než k politice, což se dneska asi trochu překlopilo, ale ekonomii jsem začala studovat v návaznosti na mezinárodní obchod, takže tam byl ten mezinárodní rozměr. A dneska obecně je to pro mě spíš společenský problém, spíš než v souvislosti se svým oborem to vnímám jako že je to moje povinnost jako odpovědného občana to sledovat aspoň trochu.

12. To je strašně široká otázka. Velkou spoustou regulací, které se mě můžou v povolání dotknout. Obecně na nějaké lidské úrovni se mě to může dotknout z hlediska zákoníku práce. Já jako ekonom... to moje vzdělání mi poskytuje velké množství konkrétních uplatnění, a proto nedokážu úplně říct. Vnímám to na rovině mě jako občana než jako mě jako ekonomka, přestože to jsou dvě věci, které asi splývají.

Ta otázka směřuje i na to, jestli ekonomie jako obor je ovlivněna politikou? Jestli ty jako studentka ekonomie a případně budoucí ekonomka přemýšlíš nad tím, že tvoje práce může být ovlivněna aktuální politickou situací nebo aktuálním děním na politické sféře?

Asi o tom přemýšlím, ale zase ne z toho pracovního hlediska, ale z toho hlediska lidského a společenského. Když se o tom bavíme, tak já budu možná nakonec mířit do byznysu než do ekonomické analýzy. Ekonomická analýza a politika spolu úzce souvisí, já mám hodně ráda makroekonomii, a to je úzce provázané s tím, co se státy rozhodnou dělat za politiku. Tady bych to nedokázala oddělit. Ale u toho byznysu potom vnímám spíš omezení typu regulace, ale

protože byznys vnímám spíš mezinárodně, tak z hlediska třeba nějakých perfekcionistačtých tendencí v politice, mezinárodních vztazích nebo z hlediska omezení cestování, což je takový extrém, ale asi se na to dívám ze širšího úhlu, než že bych si přemýšlela nad tím, že já jednou budu dělat tohle.

13. Takže nemáš pocit, že tě může politika ovlivňovat v práci?

V práci asi ne. Možná to být v Evropské unii ve mně zvlášť vyvolává konejšivý pocit toho, že se to tady nemůže úplně zborit a nevím, co by se muselo zvrhnout, aby mě to začalo ovlivňovat na nějaké třeba manažerské pozici.

14. Musím upřímně říct, že sebekriticky bych řekla, že ano. Myslím si, že toho vím víc než průměrný Čech, neříkám Pražan, zvlášť o evropské politice, protože to je to, kam primárně zaměřuju svoji pozornost, k pochopení vztahů na evropské úrovni, ale když jsem vyplňovala ten dotazník, tak jsem se nad sebou zamyslela, že to, co sleduji, je hodně jednostranné. Měla jsem takovou fázi, že jsem předplácela ten Respekt a četla jsem ho fakt poctivě každý týden a teď jsem měla pocit, že jsem strašně zahlcená informacemi a s těmi dvěma studii to už nedokáži zvládat, takže jsem přestala a trochu jsem z toho vypadla, že nesleduji to dění dopodrobna, ale všechno sleduji prostřednictvím titulků, tweetů a tak. Ale myslím si, že tomu systému jako takovému rozumím.

15. U těch domácích to bylo více méně lehké, a pak jsem začala přemýšlet nad dalšíma a dalšíma, je to takové zajímavé, protože je jméno Andrej Babiš a okolo něj je dvacet témat, které můžeš rozvést. A u té zahraniční je to pro mě spíš těžké. Možná má pocit, jak jsem říkala, státnice a tak, že jsem z toho vypadla, možná mám pocit, že je taková okurková sezóna. Víím, že se řeší v UK premiér, okolo toho Brexit, ale tím, jak se moc propíral. To jsem tam nenapsala, protože výběr nového premiéra a Brexit spolu souvisí, že to je skoro jedno téma. A že není tak strašně aktuální, byť se má řešit třeba na podzim. Plus jsem tam například nenapsala všechna ta témata okolo evropské EU. Nový evropský komisař, předseda evropské komise, nový evropský parlament, což jsem tam taky nenapsala, protože nedokážu najít, jestli je to domácí nebo zahraniční politika. Ale věci typu žluté ve Francii byly a teď už nejsou. A pak jsou taková témata, která mi přijdou až bulvární jako třeba Angela Merkel a její třes, to se řeší. Takže to pro mě bylo těžké i z hlediska vybrat nějaká témata, která mi přijdou, že jsou problém nebo že jsou kauzy a které jsou aktuální teď, a ne třeba před čtyřmi měsíci.

16. Jo, ale snažila jsem se spíš víc si to přečíst než se rozhodnout podle zdroje primárně.

No, to první je za mě bulvár, ne politika, protože i ten perex samotný se týká Nagyové, která kdysi dělala figuru v nějaké politické kauze, ale z tohoto absolutně nevyplývá, že by to bylo o té kauze. Je to prostě nějaká osoba, která byla kdysi spojená s politikou a dneska už snad ani není a řeší se její fashion vkus, tak to mi připadá jako fakt bulvár.

A potom u té předposlední u OSN jsem strašně přemýšlela o tom, jaká je hranice mezinárodních vztahů a politiky. Myslím si, že částečně splývají, ale pak jsem se rozhodla, že vnímám politiku víc domácky.

Ty jsi říkala, že vnímáš politiku na domácí úrovni, jak to myslíš?

Je to hodně ovlivněném mým backgroundem studentských projektů, protože jsem dělala Pražský studentský summit a pak jsem dělala Český model amerického kongresu. A my jsme vždycky rozlišovali, že studentský summit je diplomatická simulace, to znamená že simuluješ OSN a EU a že to jsou diplomati. Což je pro mě OSN, což jsou pro co jsem tady ztotožnila s mezinárodními vztahy. Zatímco ČMAK simuluje americký kongres, což je politická simulace.

Rozdíl mezi politickou simulací a diplomatickou simulací je strašně velký a možná proto jsem se vymezila k tomu, že tohle je OSN, takže zpráva, která spadá do diplomatických vztahů nebo do této roviny, než do čisté politiky ovlivněné lobbisty, novináři.

Jandák – v kontextu té současné situace, že mě hodně ovlivnilo zvolení lidí do RRTV. Vždycky to bylo zpolitizované, ale myslím si, že dneska je to víc kontroverzní na politické úrovni. A proto jsem si tam udělala oslí můstek přes Radu. Já vlastně vůbec nevím, kdo volí Radu ČRo, ale kdybych si měla tipnout, tak asi bych si tipla, že to dělá parlament nebo někdo takový. Ale také jsem nad tím uvažovala.

Televizní zpravodajské relace nesleduješ.

Nemám televizi a online bych si to sama od sebe nepustila.

Podcasty poslouchám, ale ne české.

17. Do velké, ale hlavně kvůli tomu, že jak jsem říkala, že mám velký okruh přátel, kteří se angažují, tak hlavně na Facebooku sdílí hodně článků a ty si pak rozklikávám. Občas si na Facebooku přečtu něco názorového typu, když napíše Tabery něco nebo i někdo jiný, ale málokdy čtu na facebooku názorové věci. Na Facebooku a na Instagramu se snažím držet spíše kamarády a mí kamarádi hodně často komentují politiku, a to pak ano, to čtu diskuze, do je zajímavá.

Na Facebooku sleduji v 95 % feed a občas se mi stane, ale většinou mě to navede i z feedu, že si někoho přečtu a pak se podívám, jestli to má i na profilu. Jsou lidé, které sleduji explicitně, třeba vyjadřující se k politice nebo ekonomii, ale třeba jen jednou za čas, protože to vnímám jako bizár typu Hana Lipavská, která je blízká spolupracovnice Václava Klause, tu si pak hledám, protože si těmito lidmi nechci zaplavovat feed.

V rámci feedu vnímám rozdíl, když klikám na nějaký článek, kdo ho sdílel, jestli nějaký kamarád nebo to vygeneroval feed. I v rámci mých kamarádů mám lidi, kteří jsou hodně konzervativní, tak to někdy čtu, abych si přečetla jiný názor, takže se zaměřuji i na to, kdo to sdílí.

1. Já obecně, to vyplyne i z toho dotazníku, používám hlavně veřejnoprávní média, Českou televizi a Český rozhlas. A hlavně jejich internetové zpravodajské portály, což je ČT24, to používám daleko častěji než iRozhlas.cz, takže vlastně při tom zjišťování jsem dala jednoduše do vyhledávače, kdybych byla na notebooku, tak bych šla asi přímo na web ČT, ale takto jsem si to dala do vyhledávače, dala jsem ‚Česká televize‘ a klíčová slova ‚duben 2019 jmenování nových ministrů‘ a hned mi vyjely první dvě zprávy z webu ČT z 30. dubna ohledně jmenování nových ministrů. Takže jsem si jeden z těch článků rozklikla a dozvěděla jsem se ta tři jména, na jakých rezortech byli ministři vyměněni a že všichni jsou z ANO. Našla jsem tam odpověď na všechny otázky, akorát co se týče té třetí, hodnocení kvality ministra, tam jsem měla trochu problém opovědět, myslím si, že to může být do velké míry tím, že nová ministryně teprve nastoupila, to znamená, že ČT jako veřejnoprávní médium by ji správně ani hodnotit nemělo, protože nevíme vůbec nic o tom, jak bude působit, i když se to můžeme domnívat. Proto jsem v článku dohledala nějakou kritiku ohledně toho jmenování, to že se konají nebo budou konat nějaké demonstrace ohledně jejího jmenování a nějakou její minulost a i jsem dohledala, že ta kritika je hlavně ve spojení s premiérem Babišem a kauzou Čapí hnízdo a této obavy, ale přímo hodnocení z pohledu ČT jsem tam nenašla.
2. Zmatek.
3. Sféra, ve které působí lidé, kteří rozhodují o tom, jak to bude v našem státu a i v jiných státech vypadat, o zákonech, o tom, jak se nám tady bude žít.
4. Někáká kontroverze spjatá s nějakým velkým politickým jménem., s nějakým aktivně působícím politikem, který nejspíše se zapletl do něčeho, do čeho neměl. Konkrétně mě napadá třeba Donald Trump a jeho jmenování do funkce.
5. Jak jsem zmiňovala, já se snažím sledovat veřejnoprávní média, co se týká českých médií, která by teoreticky měla být nezávislá, jsou tam nějaké pojistky, nemají žádného majitele, je tam velká jistota, že se nebudou zabývat nějakými komerčními preferencemi vlastníků apod. zároveň není majitelem žádný člověk napojený na politiku, takže by se tam teoreticky neměly odrážet ani žádné politické zájmy vlastníka nebo vedení. No, v dnešní době to je otázka, co je to nezávislé médium. Myslím si, že i ta veřejnoprávní média do jaké míry jsou nezávislá s ohledem na to, že vznikají ze zákona, ze zákona jsou jmenovány rady a ty rady jmenují poslanci, takže je to taky jakási napojení na politiku, ale je to pro mě pořád jakási pojistka nezávislosti do určité míry. A myslím si, že stoprocentně nezávislá média neexistují.

V čem pro tebe spočívá nezávislost?

V nějakých komerčních a politických zájmech, v první řadě. Ale je i otázka objektivitě a každý redaktor a novinář je individuální osobnost. A objektivita je taky pojem, o kterém bychom se mohli bavit, souvisí s nezávislostí. Můžeme směřovat k objektivitě a nezávislosti a myslím si, že by k nim novináři měli směřovat. Ale otázka je, do jaké míry je to v reálu možné. A asi to stoprocentně možné není.

6. Těch velkých jo. V poslední letech je v Česku problém s vlastnictvím médií. Média skupiny Mafra, to je otázka sama pro sebe, protože i když jsou teď v rukou svěřeneckých fondů, protože dříve je vlastnil Andrej Babiš současný premiér, který je následně úplně ne z vlastní vůle, ale na základě toho, že byl schválen zákon tzv. lex Babiš, tak je převedl do svěřeneckých fondů, ale i přesto, že je převedl, tak je otázka jejich nezávislosti, protože byly různé kauzy, jak volal do redakce a i dneska asi, když nemá přímý vliv, tak

je otázka nepřímého vlivu, který tam zůstává, je otázka, kdo stojí za těmi svěřeneckými fondy, jsou tam Babišovi právníci, jeho rodina a podobně, takže tam o nějaké nezávislosti asi těžko mluvit. (...) Spadá sem Mladá fronta, Lidové noviny, deník Metro. Pak tu máme Hospodářské noviny, které vlastní podnikatel Bakala, které si myslím, že jsou relativně nezávislé a neutrální. Skupina CNC, která vlastní Blesk, Aha a další bulvár nebo deník Sport, tam je velká kontroverze ohledně toho, že Křetínský vlastní docela velkou část Sparty. To je zase otázka nějakých ekonomických zájmů. I když Křetínský byl zapletený do kauzy Nagyová, takže tam je otázka nějakého případného politického ovlivňování, i když třeba dosud žádné kauzy takto nebyly, ale je to otázka do budoucna. A navíc skoupil i rádia skupiny Lagardere, Frekvenci 1 a ještě nějaké hudební rádio. No a Babiš má ještě Impuls, což je nejposlouchanější rádio, takže to je taky problém.

Já se většinou ještě ptám, kdo vlastní ČRo a ČT.

To jsou média veřejnoprávní, nemají vlastníka. Spousta lidí si myslí, že jsou státem vlastněná, ale nejsou. A jsou financovaná z koncesionářských poplatků od lidí.

Kdo vlastní Parlamentní listy?

Michal Voráček a z části ještě někdo, ale na to jméno si teď nevzpomenu...

Je pro tebe téma vlastníků médií důležité?

Určitě. Už jsem to zmiňovala, je to hlavně kvůli tomu ovlivňování, potenciálním ovlivňování obsahu a vůbec politice v redakci.

Ty už jsi o tom mluvila, ale zeptám se ještě pro formu, veřejnoprávní, nebo soukromé médium?

Určitě veřejnoprávní média, tím, že nemají žádného vlastníka a nejsou státně vlastněná, tak si myslím, že pořád jsou určité pojistky nezávislosti médií. Mluvila jsem o tom, že když má médium soukromého vlastníka, tak může být otázka nějakých ekonomických vlivů, politických vlivů, osobních vlivů apod.

7. Přiznám se, že moc ne. Já jsem v dotazníku kroužkovala, že vůbec nečtu tisk, nečtu vůbec tištěná média, jednou za čas si přečtu magazín Reportér, známý investigativní novinář je Jaroslav Kmenta, toho mám hodně ráda. Když jsou s ním třeba nějaké rozhovory, tak si je ráda poslechnu, nebo když se v Reportérovi objeví nějaký článek, tak si ho ráda přečtu a jinak třeba Václav Moravec a jeho Otázky, ale jinak že bych se orientovala v politických novinářích, to ne. Ještě třeba Jaroslav Spurný, Veselovský na DTV s Drtinovou taky mají politické rozhovory dost často, Jindřich Šídlo si myslím, že se dost orientuje v politických tématech, Tabery.
8. Já moc nečtu. V těch médiích, která jsou profilovaná, jako třeba Reportér, tam vím, že Kmenta je jeden z mála, co se politikou zabývá, takže tam si toho určitě všimnu. Co se týče zpravodajských portálů jako např. ČT, tak tam často autor není uvedený, často jsou zprávy přebírané z ČTK nebo jsou tam zkratky autorů, takže se přiznám, že se koukám, ale často z toho není poznat, kdo to napsal. Když se koukám na Události, tak tam jsou uváděna jména, ale tam je to pro mě otázka kvality média té televize než kvalita jednotlivých redaktorů.
9. Určitě, politici rozhodují o tom, jak se nám tady žije, o tom, co můžeme, co nemůžeme, o spoustě dalších věcech, o celé škále témat.

Určitě taky, protože tady žijeme na této planetě, ovlivňují nás nějaké mezinárodní vztahy a potom jsou tady takové globální otázky třeba týkající se znečištění ovzduší a tak podobně, které

jsou super, že Česká republika se rozhodla k nějakým kvótám minimálního znečišťování, ale když sousední země a další státy ty kvóty nebudou dodržovat, tak je nám to k ničemu.

10. Určitě jo, vnímám to velmi úzce, média hodně mluví o politice, informují občany o politickém dění, je to i jeden z jejich hlavních úkolů vůbec přinášet informace o politickém dění a zprostředkovávat i nějakou veřejnou debatu.
11. Určitě to není ten hlavní důvod, nicméně samozřejmě ta otázka asi směřuje k tomu, že jasně, politika ovlivňuje novináře. Máme tady nějaké zákony atd. Dřív se diskutovalo o tom, že se přijme tvrdá verze tiskového zákona, který by novináře ovlivnil velmi, měla vzniknout tisková rada, kterou dodnes nemáme, nějaký samoregulační orgán, což je taky špatně. Takže jasně, politika ovlivňuje novináře a jejich činnost ať už zákony nebo nějakými tlaky, určitě je to i o vyvolávání nějaké nálady ve společnosti, třeba hony na novináře, dneska prezident nebo premiér, kteří často veřejně kritizují novináře, což má taky dopad na určitou část populace v tom, jaká média konzumují a jak na jejich obsahy nahlíží nebo nenahlíží. Ale určitě to není ten primární zájem, proč by se novináři měli zabývat politikou. Ten primární zájem je přinášet informace občanům, aby věděli, co se v jejich zemi děje a kam to směřuje.

A pro tebe? Zajímáš se o politiku z toho hlediska, že tě to může ovlivnit v budoucí profesi? Kdybys byla v redakci, měla by na tebe politika přímý či nepřímý vliv?

Je to hon na novináře, novináři jsou často politiky kritizováni, myslím si, že se je snaží zahnat do kouta, zastrašit je, co se týče nějakých investigativních novinářů, ti také čelí různým výhrůzkám z různých stran. Teď mě napadl Ján Kuciak na Slovensku, který odkrýval nějaké vazby mafie na slovenské politiky, a pak na to doplatil vlastním životem. Ale ty tlaky, třeba Andrej Babiš vlastní skrze svěřenecké fondy řadu českých médií a tam určitě nějaké tlaky jsou. Já bych určitě nešla nikdy pracovat do médií Mafry, takže mě se to osobně netýká, ale obecně tam ten tlak politiky na novináře tam vnímám.

12. Hodně. Novinařiny máme samozřejmě různé druhy, máme politické, ekonomické, lifestyleové novináře, novináře, co se zabývají kulturou atp., ale myslím si, že ti novináři, kteří se zabývají politikou, tak jsou hodně důležití.

Má podle tebe politika přímý vliv na novinářinu?

Určitě. Tak jako máme různé otázky, jak na sebe tato dvě pole působí a tvrdí se nejen, že politika dopadá na média, ale i že média dopadají na politiku. To znamená, že když média napíše článek o nějakém politikovi, tak ten už na to nějakým způsobem reaguje a tak dál. Určitě se ovlivňují navzájem.

Můžeme se bavit o nastolování témat a o nějakém rámcování, tzn. jak kterou kauzu, jak které médium podá, může to podání vyznít neutrálně, negativně. Lidé si samozřejmě všimají jiných kauz, dají jí ve zpravodajství větší prostor, a pak je v celé společnosti vnímána jako důležitější než jiná.

13. Ovlivňuje život každého z nás. Máme tady nějaké zřízení, máme tady demokracii, už jenom to, že si tu můžeme svobodně vyjadřovat názory, můžeme se shromažďovat, můžeme chodit k volbám, máme svobodné volby, už tohle je součástí politiky, nějakého politického zřízení. A to ovlivňuje můj život. Kdybychom tu měli diktaturu, kdyby se k nám nedostávali kvalitní potraviny, léky. (...)
14. Zakroužkovala jsem spíš málo. Nemůžu říct, že se o politiku nezajímám, na druhou stranu vím, že mám jisté mezery. Nezajímám se o politiku do hloubky. Je pravda, že kdyby někdo nadhodil tahle kauza, tak mi to něco řekne, ale už nevím do hloubky detaily.

Máš pocit, že by ses měla zajímat víc, nebo ti to takto vyhovuje?

Svým způsobem mám pocit, že bych se měla zajímat víc. Studuji žurnalistiku, mám ráda přehled o tom, co se děje, politika je důležitá sféra pro nás každého a politici, kteří mají právo rozhodovat o různých zákonech apod., měli bychom se orientovat třeba v tom, koho volíme.

15. Pět světových jsem dala dohromady asi rychleji, co se týče domácích témat, tak tam vím, že je spousta kauz, ke kterým nevím detaily a podobně, takže jsem vyjmenovala nějaké hlavní věci. (...) co se týče české politiky, tak dvě zásadní problematické postavy jsou prezident a premiér, kolem kterých je nabalena další řada kauz. Tak úkol pro mě asi tak těžký nebyl.

16. Přiznám se, že moc ne.

V těch posledních třech zprávách mi to přišlo zřejmé. V těch prvních dvou, tam jsem váhala, ale nakonec jsem je zakroužkovala, možná nejsou úplně čistě politické, ale minimálně tam nějaký politický podtext cítím. Já jsem to vnímala hlavně podle těch jmen a co se týče té druhé zprávy, tak tam se mluví o Radě ČRo. Máme zákon o ČRo a Radu ČRo, která je jmenována poslanci, takže pro mě má i tohle politický rozsah.

Novinami jsem dřív listovala, poslední dobou bych řekla, že fakt ne, ani v práci. A tím, že já teď nepracuji ani v novinařině ani v PR, tak se mi ty noviny do rukou často nedostávají, že poslední dobou bych řekla, že jimi spíš nelistuji.

Události sleduji dost často, sleduji ČT24. ty ostatní dvě nesleduji, ale v rámci školy jsou se koukla, abych věděla, jak jejich zpravodajství vypadá, ale určitě ho nesleduji nějak pravidelně.

17. Přiznám se, že některé události se dozvím jako první ze sociálních sítí. A úplně nevím jako zdroj informací.... Je to docela velký zdroj, ale většinou tam není nic do hloubky, je tam často proklik na nějaký zpravodajský web, právě třeba České televize, kde se dočtu víc, anebo si sama tu informaci potom dohledám, většinou právě na tom zpravodajském webu ČT.

Twitter určitě nepoužívám pravidelně každý den, používám ho jednou, dvakrát, třikrát do týdne. Tam jsem na feedu. Jediné, proč jsem na Twitteru je to, že tam sleduji novináře a nějaká zpravodajská média. Ať už prostě domácí nebo světová, hlavně teda domácí a čtu si tam spíš názory, různé komentáře.

Na Facebooku na nikoho moc neklikám, spíš si ho otevřu a vyskočí tam na mě nějaká aktualita, něco ve smyslu Právě se stalo. Anebo zase naopak nějaká zajímavost. Často mají i obrázek s popisem.

Někteří mí kamarádi sdílí nějaké zajímavé články, ať už z nějakých zpravodajských portálů, tak i nějaké blogové nebo lifestyle články. Přijde mi, že někdy to na mě vyskakuje, někdy ne, algoritmy Facebooku těžko pochopit. Kolikrát jedu jedu a až níž ve feedu se mi objeví něco. Ale je to asi i tím, že já lajkuju hodně příspěvků od ČT nebo od novináře Kmenty, takže potom se mi příspěvky od těchto profilů zobrazují častěji.

Rozlišuji, jestli je to zpráva na feedu nebo ji sdílel můj kamarád. Jak říkám, nejčastěji mi skáče ČT. A taky se mi často ukazuje, že mám příspěvek od ČT a pod tím se mi ukáže, který z mých kamarádů to sdílel, takže naopak spíš vidím, kdo používá stejné zdroje jako já nebo kdo sleduje profil, řeknu příklad, ČT.

R13 – student teoretických základů strojího inženýrství

Sáhl po novinách, prolistoval si MfD a Hospodářky, nic nenašel, tak šel na mobil.

1. Tužil jsem, kterých ministerstev se to týká, ale nebyl jsem si jistý jejich jmény. Takže první jsem šel po médiích, která navštěvuji jako první. Můj zvyk je otevřít seznam.cz, idnes.cz a pročíst si to, pozjišťovat, co se zhruba děje, pokud chci zjišťovat dál, tak jdu na jiné servery, například aktualne.cz a tam přímo hledám tu danou zprávu. Snažím se to udělat tak, abych měl minimálně dva různé zdroje, abych když tak dokázal vyfiltrovat subjektivní názor novináře, který se tam občas objevuje. Snažím se občas kombinovat tištěná a internetová média, ale tady je problém v tom, že co se většinou napíše na internetu, tak je i v těch novinách ve stejném znění, takže tam teď moc velký rozdíl není.

V případě vyplňování úkolu jsi první sáhl po tištěných novinách, našel jsi tam ty informace, co jsi chtěl?

První jsem sáhl po MF Dnes a tam byla jediná zpráva, co jsem našel, o demonstraci, a to bylo asi tak čtvrtina formátu A4 a asi polovina z toho článku byly obrázky, ten text tam byl minimální. Nenašel jsem tam informace o dalších ministrech. Ještě jsem proletěl HN, ale taky jsem tam žádný větší článek nenašel, pokud to tam bylo, tak nějaký menší zastrčený. A nakonec tu informaci, kterou jsem hledal, jsem našel na serveru aktualne.cz a tam byla čistě informace, že se vyměnili ministři, kteří se vyměnili a nebylo tam žádné zhodnocení ministrů.

Zadal jsem do Googlu ‚výměna ministrů ve vládě‘ a to aktualne.cz byl snad třetí odkaz, který mi vyskočil. Přijde mi to jednodušší než přijít na ten server a hledat nějakou zprávu, která je dva měsíce stará. Vyběhlo mi několik různých odkazů, echo24 a podobné. Já jsem si tedy ani nevšiml, jestli to byly placené reklamy nebo jestli to bylo řazené přímo od Googlu, to našlo mi to aktualne.cz, tak jsem se tam podíval s tím, že je to podle mě docela důvěryhodný zdroj a faktický.

2. Veřejné dění, rozhodování ohledně záležitostí státu, ať už jde o vnitřní nebo mezinárodní záležitosti. Docela i drsný boj slovní v současnosti. A vybaví se mi starý Řím a Řecko, kolébka současné politiky, ať už to je demokracii, Senátu nebo podobných rad, které v podstatě přežívají dodnes po celém světě formou vlády.
3. Rozhodování o státních záležitostech, ne vědu, ale spíš takový proces, který rozhoduje o dění ve státě.
4. Asi rok 2012, 2013, Nečasova vláda. Ale kdybych to měl říct obecně, tak je to taková záležitost, která ovlivní vládu, nejenom jednu politickou stranu a pár lidí, ale celý stát, celou vládu a může nakonec vyústit až v předčasnými volbami, koncem vlády a v některých případech i převraty.
5. Médium, které není ovlivněno žádnými vlivy z politické sféry, ať už přímo nějakým politikem nebo jeho spolupracovníky, není ovlivňováno například lobbisty, kteří mají určitý zájem na politických rozhodnutích, je nestranné, nevyhraněné.

Tu nezávislost vidím v tom, že zprávy budou vedené objektivně, nebude tam příliš velké množství subjektivních názorů, asi nejde napsat zprávu bez nějakého subjektivního názoru.

A jak to můžou politici ovlivňovat? Například nátlakem v jiných médiích, v rozhovoru v televizi můžou začít obviňovat novináře z nějakého tendenčního chování a když se jim například nelíbí, že o nich někdo napíše zprávu, nebo přímo můžou majitelé těch médií, nebo můžou skrze úplatky.

6. Asi nejznámější dva v Česku jsou Bakala a Babiš. Bakala vlastní aktualne.cz a Babiš má Mafru, pod kterou spadá například Mladá fronta a Lidovky. Jinak je tam Ivo Valenta, ten vlastní Parlamentní listy, i když podle jeho slov se o ně vůbec nezajímá. A Jaromír

Soukup, nevím, jestli ho považovat za politika ještě nebo už. A to jsou takoví hlavní, co mě napadají.

Věděl bys, kdo vlastní Hospodářské noviny?

Tam bych mohl maximálně tipnout, že to je zase Bakala, ale nejsem si jistý.

ČRo?

Český rozhlas by měl být státní, pokud se nepletu.

ČT?

Česká televize tam je to stejné. Česká televize není pod přímým vedením státu. Patří státu, ale nerozhoduje o složení Rady, o tom rozhoduje RRTV.

Je pro tebe důležité téma to, kdo vlastní média?

To téma začíná být důležité, pokud se ten člověk nějakým způsobem angažuje ve veřejném životě, ať už to je v politice nebo nějakém podnikání.

A je to pro tebe důležité téma?

Řekl bych spíš jo, spíš důležité, než že by mi to bylo jedno, kdo vlastní co. A taky podle toho, kdo vlastní jaké médium, tak ty zprávy takové mohou být. Já když vidím nějakou zprávu, která vynívá až příliš dobře pro jednu stranu, tak si zkusím najít tu samou zprávu od té druhé strany a porovnat je, jestli jsou stejně kritické nebo proti sobě nějak útočné.

Soukromé nebo veřejnoprávní?

Rozlišuji je, u toho veřejnoprávního mi přijde že je menší šance nějakého většího zkreslení oproti soukromým novinám, kde vliv majitele může být docela velký.

7. Napadají mě tři, Jindřich Šídlo ze Seznamu a z Aktuálně Drtinová a Veselovský, případně jejich kolegové z DTV a teď si nevzpomenu na jména, ale jsou to třeba zpravodajové ČT.

Zkusím, řiká ti něco jméno Robert Čásenský? Spíš ne.

Jaroslav Kmenta?

Často jeho jméno slyším v různých pořadech o politickém dění.

Sabina Slonková?

Jo, investigativní novinářka na Seznamu.

Erik Tabery?

To mi nic neříká.

8. Přiznám se, že televizní zprávy moc nesleduji, takže tam ani moc ne, ale pokud jde o internetové nebo tištěné, tak tam se většinou dívám, kdo to píše, ale spíš jen tak okrajově, není to, že bych se přímo podíval, kdo to je, vyhledal si další články nebo měl jednoho oblíbeného autora.

9. Tak vzhledem k tomu, že politika ovlivňuje náš život, tak si myslím, že bychom se o to měli zajímat. Hlavně proto, protože je to náš život. Nechci, aby za mě rozhodovali jiní o věcech, ke kterým můžu nějakým způsobem přispět.

Vzhledem k velikosti globalizace ve světě stoprocentně. Protože co se na druhé straně světa, nás může ovlivnit víc, než si myslíme. Dejme tomu ozbrojené konflikty na Blízkém východě, které mohou ovlivňovat cenu ropy a následně cenu benzínu, to nás ovlivní ekonomicky. Případně, to je takový extrém, může začít nějaký větší ozbrojený konflikt a může se to dostat až k nám, takže to jsou hlavní důvody.

10. V poslední době docela dost, hlavně kvůli množství dotací ať už evropských nebo státních na projekty a výzkumy, které naše škola provádí. Ale že by nějaká politická změna ovlivnila přímo ten obor, tak to ne, to je spíš nezávislé.
11. To není hlavní důvod, proč bych se zajímal o politiku, je to spíš okrajový důvod. Nemyslím si, že by moje politické názory nebo politická příslušnost mohly ovlivnit moji kariéru, protože zaprvé ještě pořádně nevím, co budu dělat a zadruhé ten obor není tolik spjat s politikou.
12. Pokud se jedná o peníze, o finance, o dotace – může to být v akademické sféře, ale může se jednat i o klasické firemní prostředí, jelikož jedním z největších odběratelů strojních inženýrů v Česku je Škoda auto, což je v podstatě největší společnost v ČR, která nelpí nějak na politiku, ale je na ní závislá.

Přemýšlím o svém oboru, třeba konkrétně o té Škodovce, v politických souvislostech?

Jako jediná větší souvislost se Škodovkou, co mě napadá, je to, že patří pod Volkswagen, který je německý tyto dvě firmy jsou úzce spjaté a jediné, co by mohlo ohrozit jejich spolupráci, tak je nějaký konflikt mezi ČR a Německem, jinak asi nic. Moc o tom nepřemýšlím obecně, protože ta spojitost je spíš taková okrajová, není to nic zásadního.

13. Myslím, že politika ovlivňuje nás všechny. Ať už chceme, nebo ne. Například nedávné demonstrace na Letné. I kdyby se člověk nezajímal o politiku a nevěděl, že tam nějaká demonstrace je, tak by to sám poznal, pokud by v tu dobu cestoval okolo. To je jedna věc, další věc i když se třeba já nezajímám o politiku, tak někdo z mých blízkých může být z té situace nějak rozladěn nebo naopak potěšen a to se může odrazit na jeho chování ať už vůči mě nebo vůči jiným lidem. Já se nenechám nějak rozhodit politickým děním ať už domácím nebo zahraničním a spíš to vnímám, sleduji to, ale že bych kvůli tomu změnil nějaký svůj vzorec chování nebo celkově změnil náladu, tak to ne.
14. Řekl bych, že vím docela dost, určitě né dostatek na to, abych mohl někoho poučovat nebo přednášet, spíš to vím na takové úrovni rozhodně víc než obyčejný člověk, který sem tam přečte nějakou zprávu, zajímám se o politiku aktivně, ale pořád do ní nevidím takovým způsobem, abych mohl říct, že jsem expert nebo že toho vím hodně.
15. Těch pět kauz české domácí politiky bylo docela jednoduchých, tím, že se to odehrává blízko a zprávy jsou poskytovány okamžitě, když se to stane, tak jsem jich zaregistroval docela dost a rychle jsem si na ně vzpomněl, docela spolu souvisí, jedna navazuje na druhou. A pokud jde o aktuální témata ze zahraniční politiky, tak tam jsem měl problém s tím posledním, ale tam to bylo spíš, že jsem si nemohl vzpomenout. Taky spolu víceméně souvisí. Anebo jsem měl problém to zformulovat do jedné zprávy.
16. Ani ne, na zdroje jsem se moc nesoustředil, spíš jsem se snažil soustředit na obsah jednotlivých titulků a odstavce.

Když vezmu první a třetí zprávy, obě jsou ohledně kauzy Nagyová a Nečase a vzhledem k tomu, že obě se staly poté, co oni odešli z politiky, tak už jsem je nebral jako politické zprávy, ale spíš jako informace ohledně dění, ale už neovlivňovalo politiku, už bylo dávno po té politické stránce věci.

Pokud jde o druhou zprávu ohledně rozhlasové rady, tak tady jsem to neviděl příliš politické vzhledem k tomu, že tady se opravdu jednalo o konflikt člena Rady ČRo, který sice je politik, ale nebylo to přímo politické dění podle mě.

A to poslední s dánským politikem, to je spíš takový způsob, jak oznámit takovou zajímavost, než že by to řešilo politiku.

Takže jediné, co potom zbývá, je to OSN a tam se řeší povstalci v Jemenu, což je v podstatě, nechci říkat začátek občanské války, ale je to politická zpráva.

Noviny čteš alespoň jednou týdně, čteš všechny zmíněné deníky?

Ne, spíš podle toho, co se mi dostane do ruky jaký týden. Většinou cestuji Regiojetem anebo podobnými dopravci, kteří nabízejí čtení během cesty. Anebo Metro, když se mi dostane do ruky ve veřejné dopravě.

Politické pořady, co zmiňuješ sleduješ v televizi?

Většinou sleduji v televizi a na internetu vyhledávám jen ty na Seznamu nebo na Aktuálně. Snažím se je sledovat pravidelně.

ČRo poslouchám, když jedu autem.

17. Spíš je zdroj toho, že se něco stane. Další zprávy se pak nesnažím hledat na sociálních sítích. Sociální sítě neberu příliš jako spolehlivý zdroj, ale spíš jako jenom tak lehce informativní, že se něco děje.

Co se Facebooku týče, je to tak, že jdeš na feed, nebo klikáš?

Většinou projíždím jenom feed a když už mě něco zaujme, tak vyhledám stránky novinářů, politických stran a podobně, ale projeud většinou ten feed, nemám tam toho zas až tolik, aby se mi ty zprávy, které mě zajímají, nezobrazovali, ale místo toho jsem tam měl nějaké reklamy nebo jiné důležité informace.

Na feedu mám spíš zprávy, co tam vybíhají ze stránek, kde mám daný like, než zprávy od přátel.

Jo, vždycky se podívám, ze kterého portálu to je a případně to rozkliknu a přečtu si celou tu zprávu nebo si najdu další.

Instagram – jako příklad mohu uvést Českou televizi, která funguje ve stylu na feed dá nějakou drobnou informaci nebo popisek, plus odkaz na svoje stránky anebo právě přidávají do insta stories krátké zprávy, takový rychlý přehled zpráv, tak na dvě minuty, a projedu tam to nejdůležitější, co se stalo ten den nebo každých dvanáct hodin.

Co se týká novinářů, které sleduji, sleduji spíš jejich pořady a pořady, ve kterých se objeví. Občas na ně kliknu na Facebooku, ale nemám tam like.

Píšeš, že sledováním médií trávíš hodinu až tři denně. Jak to probíhá?

Buď vyhledávání nebo čtení zpráv na internetu nebo v novinách, případně v televizi. Ale ta televize je spíš taková pasivní, že ji mám zapnutou jako kulisu a když slyším něco, co mě zajímá, tak začnu dávat větší pozor. Většinou tu hodinu denně. Dejme tomu patnáct minut ráno, potom odpoledne, potom večer.

1. Když narazím na nějaké téma, o kterém si chci zjistit víc – vím, že byli jmenováni tři ministři, tak jsem do Googlu napsal ‚jmenování ministrů duben 2019‘, a pak jsem se koukl, co mi vyjelo. Vyškrtl jsem zjevně dezinformační weby jako parlamentnilisty.cz, u kterých vůbec nemělo smysl si to proklikávat, a vzal jsem relevantnější zdroj informací, což bylo vyjádření vlády na vlada.cz. Z toho se daly zjistit rezorty, jména, z toho se dala zjistit politická příslušnost.

Projel jsem si výsledky, které mi Google nabídl, a pak jsem se rozhodl kliknout na první odkaz na vladu.cz.

Když jsi hledal odpověď na zajímavost a hodnocení kvality, tak jsi sáhl po novinách. Našel jsi tam něco?

Zrovna ne, protože k tiskovinám papírového typu nemám moc kladný vztah jako hledací médium. Noviny беру jako knížku, že si ji vezmu, otevřu a pročítám si, čtu si ty články. Ale kdybych chtěl hledat, tak potom jsem sáhl po mobilu, protože princip zařízení je víc kompatibilní s hledáním. Takže když jsem si chtěl najít konkrétnější věc, tak to bylo příjemnější.

Sáhl jsem po HN, protože je to tiskovina, se kterou mám dlouhodobou zkušenost, je to tiskovina, která prezentuje relevantní informace a relativně objektivní. Samozřejmě dokonalá objektivnost je značně utopický koncept, ale z mé zkušenosti to médium je pro mě nejpříjemnější. I co se týče zaměření, protože jsem ekonom a tohle je médium relativně se zaměřující na tyto otázky, že se věnuje tématům blízkým mému oboru, proto je to médium, po kterém sáhnou jako první. Kdybych chtěl potom hledat dál, tak sahám po dalších, ale pak jsem přešel na mobil. Vzhledem k tomu, jak byly strukturované otázky, tak jsem na vlada.cz nepokračoval, protože ta vlada.cz prezentovala jenom objektivní informace co se stalo, kdy se stalo a jaké rezorty byly obsazené. Tak jsem trochu přizpůsobil vyhledávání, abych se spíš dostal na nějakou tu novinařinu, ne úplně report od vlády a hledal jsem nějaké články. Věděl jsem, že z těchto tří ministrů, kteří byli jmenováni, tak že Benešová bude ta nejproblematičtější, takže to bylo první jméno, které jsem si projel, změnil jsem vyhledávání na Benešovou. Paradoxně mi tam první vyjely parlamentnilisty.cz, takže ty jsou rovnou přeskakoval, ale to byla spíš z mé strany účelovka. Člověk má přehled o tom, co se dělo, tak spíš jsem hledal nějaký podklad článkového typu. Takže jsem klikl na ihned.cz

2. Nejdůležitější věc na světě, protože to je věc, která ovlivňuje každodenní život a bohužel to je věc, o kterou se lidé tolik nezajímají, část populace se o ni nezajímá tolik, kolik by měla, a ještě další značná část se o ni zajímá povrchově a značně emocionálně a ne racionálně.
3. Vláda. Přemýšlení nad tím, jak se má vládnout, kdo má vládnout a činy, které nějakým způsobem ovlivní.
4. Bohužel Babiš, protože to je velká aktuální kauza, která se neustále promílá médií, promílá se každodenním životem člověka, takže to je asociace v mozku, která se vytvoří na základě toho, že se s tím člověk setkává den co den.
5. Médium, ve kterém jsou novináři, kteří neprezentují svůj názor, ale prezentují data.

Ta nezávislost spočívá v seriózním přístupu k novinařině. Člověk k tomu nepřistupuje jako k osobnímu tématu, ale jako k tématu celonárodnímu, celosvětovému a snaží se o něm informovat lidi všech různých skupin tak, aby to nemohlo příliš nikoho ovlivnit, ale spíš aby to formovalo názor toho člověka.

6. Ano. Je Mladá fronta, což je Babišovo, ale Babiš toho má víc, má nějakou rádiovou stanici, bohužel má i Óčko, takže člověk si v televizi nemůže pustit ani hudbu. Pak je tu člověk, kterým se Babiš omílá, že proti němu brojí, a to je pan Bakala, který vlastní Economii a ten mi vadí osobně méně, protože se aspoň nemontuje do politického života, když vlastní ta média. A pak samozřejmě pan Soukup, což je případ sám pro sebe, ale to je spíš taková excentricita podobná menším významem. Sice ne úplně zanedbatelným. Parlamentilisty.cz se přiznám, že nevím, kdo vlastní. Ale to je asi tím, že jsem to médium odsoudil jako nezajímavé ještě předtím, než jsem se o něj začal zajímat. Seznamzpravy.cz vím, jak majitel vypadá, ale na jméno bych si nevzpomněl. LN – to se obávám, že taky nevím, kdo vlastní. Deník Metro – to vůbec, to nemám nejmenší páru. A Český rozhlas? To je státní, ne? Já si teď nejsem jistý, ale myslím, že stát. a ČT? To je stát, je to koncesní televize.

Je pro tebe téma vlastníků médií důležité?

Ano, docela dost, ač to nevypadá, když jsem půlku z nich neznal. Ale člověk logicky, protože je relativně busy, tak má jenom čas na to nejdůležitější, ale je to velmi důležité, protože tihle lidé formují názor lidu. Protože většina populace si názor bude formulovat právě z médií a bohužel velká část z té většiny si to bude formulovat jen z jednoho nebo dvou médií, takže je docela důležité znát ty lidi a znát, jaká je jejich motivace, co chtějí dosáhnout tím, že vlastní to médium a také je to důležité z toho ohledu, že někteří lidé, jako třeba pan Babiš, to pak využívají ke svému prospěchu a trochu upravují pravdu dle svých očí.

Hraje pro tebe roli veřejnoprávní vs. soukromé médium?

Hraje, protože když je tam větší šance na objektivnost, není tam člověk, který to médium vlastní a tím pádem je tam menší tlak z vrchu, ač u těch veřejnoprávních je těžší to udělat, ale pokud se to stane, tak je to o to nebezpečnější. Jak byl teď průser, nebo spíš drobnější kauza, že do Rady ČTK měl být jmenován člověk z SPD, který má značně pokřivený pohled na svět a spousta lidí by si tohoto ani nevšimla, že se to stane, ale značně by to ovlivnilo to, jakým způsobem pak vnímají všechno ostatní, kdyby se tohle dělo v nějakém širším rozměru.

Když se rozhoduješ, které médium budeš sledovat, hraje pro tebe roli, jestli je veřejnoprávní nebo soukromé?

Ano, když je soukromé, tak jsem opatrnější, trochu kritičtější k tomu, co to médium prezentuje a u soukromých médiích je pro to médium těžší, aby si mě udrželo.

7. Ano, respektive znám dost novinářů, kteří se tomuto věnují. Třeba Drtinová, Veselovský, což jsou pro mě dvě takové nejvýraznější osoby v tomto ohledu, s nimi souvisí Filip Horký, ačkoliv ten už s nimi nespolupracuje, ten je teď v Seznamu. A pak sleduju další na Facebooku, ale nevzpomenu si na jméno.

Zkusím říct nějaká jména, jestli ti to něco říká. Erik Tabery.

Jo, Erik Tabery, ten je skvělý, na to jsem úplně zapomněl. To je šéfredaktor Respektu.

Robert Čásenský?

Bohužel.

Jaroslav Kmenta?

Jojo, toho sleduji právě na Facebooku.

Sabina Slonková?

Jméno mi něco říká, ale nedokázal bych říct co.

Jindřich Šídlo?

Ta samá situace.

8. Ano, zaprvé, když je článek podepsaný, tak je kredibilnější. Všímám si toho, protože nepodepsat článek je to samé jako napsat nějakou kravinu na dveře na záchodech v hospodě pomalu. Protože když tam není jméno, určitě jsou média, která to neuvádí schválně, ale teď si žádné médium nevybavuji. A když jednou za uherský rok vidím v televizi reportáž, tak si určitě všimnu jména.
9. O co jiného. Protože když se o ni nebudeme zajímat, tak demokracie jako taková bude fungovat hůř, protože bude větší prostor pro lidi, kteří si budou ohýbat pravdu a tím se budou snažit nějakým způsobem vydobýt, udržet moc a na základě toho, jak teď funguje česká politika, tak je to krásná ukázka toho, že to tak může být uděláno. Využít lidi, kteří se o politiku nezajímají nebo se o ni zajímají povrchově a populistickou rétorikou je uvrhnout od nějaké deziluze.

O co jiného? Protože zahraniční politika je stejně důležitá jako vnitrostátní, protože jak vnitrostátní politika ovlivňuje to, jak žijeme tady ve státě, tak mezinárodní politika ovlivní to, jak žijeme ve světě. A jak jsme vnímání ve světě, jakou svobodu budeme mít ve světě. Protože tohle když člověk vnímá, tak sice je menší prostor pro to ovlivnit to, třeba úžasný prostor pro to ovlivnit mezinárodní politiku je pro nás Evropany koncept Evropské unie, o což se spousta lidí obzvlášť ve východní Evropě nijak nezajímá, což je strašlivá škoda, protože by tím mohli i spoustu věcí změnit, kdyby se zajímali, ale vlastně stačí se zajímat o jakoukoliv mezinárodní politiku a jelikož je možnost vytvořit nějaký nepřímý tlak na tu situaci třeba přes české politiky, protože my volíme reprezentanty, kteří nás reprezentují navenek a ti pak mají silnější hlas v mezinárodním dění a to může nějakým způsobem změnit věci, jak se mají. Ale nejdůležitější důvod, proč sledovat zahraniční politiku je ten, že to dodá skvělý kontext toho, jak svět funguje. Pakliže člověk tohle neví, tak zaprvé je náchylnější k tomu, aby se negativní trendy děly i ve vnitrostátní politice, např. jak si Babiš půjčil od Trumpa červené čepičky. A když si toho člověk všiml v zahraničí, tak doma už je to úsměvná věc, ale když člověk vůbec nemá kontext, tak vůbec neví, že si to Babiš půjčil, co to způsobilo ve Spojených státech, nemá prostě širší kontext toho, proč se takové věci dějí. A to pak ovlivňuje jeho názor.

10. Je tam velká souvislost, protože jeden z nejdůležitějších aspektů politiky je to, co budeme dělat se svými penězi, co budeme dělat s penězi z daní, jaké daně vůbec budeme platit a jaké zakázky se budou dělat. S ekonomikou to souvisí velmi úzce. A právě ten ekonomický podtext politiky je bohužel věcí, která naprosto míjí většinu populace, která jakmile o tom nemá přehled, tak pro politiku je mnohem snazší tohle pokroutit trošku.
11. Určitě, je to jeden z důvodů, proč se o politiku zajímám. Protože jak se formuje politika dnes, politika dneška formuje svět, v jakém budu žít za pět deset let a z toho důvodu je to i věc, které je třeba se obávat, protože ta moc je tak velká, že může přijít změna, která mi může znepříjemnit život natolik, že by bylo i nepříjemné zůstat ve státě.

Když přemýšlíš o politice, přemýšlíš o ní právě v souvislosti s politikou, že to může mít reálný dopad na tvou profesi?

Je to menší část té mé souvislosti politiky s ekonomikou, protože podle mě ta nejdůležitější souvislost je globální dopad, jak se vede fiskální a monetární politika státu, protože momentální fiskální politika je taková, že jdeme na dluh v době, kdy bychom měli naopak šetřit a tohle je věc,

kteřá mě podle mě v budoucnosti velmi ovlivní nebo možná mé děti nebo děti mých dětí, protože to není udržitelné, budoucnost na to naraží a někdo to schytá bohužel, jen je otázka kdy a kdo to bude a to je podle mě ta důležitější spojitost než to, jak to ovlivní mě profesně v budoucnosti.

12. Jak na to odpovědět trošku jiným způsobem. Můj obor má s politikou společné to, že státní ekonomika je jeden z aspektů, který se vyskytuje třeba ve volebním programu stran a je to jeden z aspektů, kterým se politici ohánějí před populací. Moje profese na určitých postech vytváří data, kterými se ten politik bude ohánět. A zároveň i vytváří to prostředí, ve kterém to politik použije, takže zároveň jako ekonomie ovlivňuje politiku, tak stejným způsobem pak obráceně ovlivňuje politika ekonomii.

Začal jsi se zajímat dřív o ekonomii, nebo o politiku?

To je těžká otázka, protože o obojí jsem se začal zajímat velmi velmi brzo. A upřímně nedokážu říct o co jsem se začal zajímat dřív, protože v naší rodině byla politika vřdycky tématem diskuze, už od dětství jsme se s rodiči a sourozenci bavili o politice, ale stejně tak jsme se bavili o takové té politické ekonomii a vzhledem k tomu, že už od nepaměti jsem věděl, že půjdu na ekonomickou vysokou školu, tak jsem se zároveň zajímal o ekonomiku nejen státní, ale zároveň o ekonomii jako obor.

13. Ano, kdyby byla politika jiná, tak jsem v neděli 23. 6. mohl být někde jinde, a ne na Letné. Ale to je spíš řečeno v žertu, ale je to pravda. Kdyby byla politika vedená rozumněji, tak by mě to méně omezovalo, mohl bych se více věnovat jiným věcem, než abych do detailu ledoval kauzy, které se řeší, které jsou problematické. Docela je to žrout času sledovat zákoutí toho, co se děje, protože čím krizovější to je, tím zamotanější to většinou je.
14. Já bych řekl, že ano, protože jak jsem řekl, je to věc, kterou sleduji a kterou sleduji již dlouho dlouho dlouho, od raného věku, takže bych řekl, že toho vím hodně nejen o české, ale i o světové politice. A zároveň je to i téma, které mě baví, rád čtu nejen média nebo články, které se zabývají politikou, ale stejně tak preferuji i politologické knihy nebo knihy zabývající se nějakou konkrétní politickou tematikou.
15. Strašlivě snadné. Ta světová byla lehčí, protože vzhledem k tomu, že nejsem moc člověk, který je usedlý v Čechách, tak se o světovou politiku zajímám více a obecně těch kauz ve světě se stane víc než v deseti milionovém státě, takže těch pět mi nestačilo, abych shrnul to všechno to nejdůležitější, co se děje. A další mě napadají dál a dál. I v Česku to nebylo těžké vymyslet. (...)
16. Hrály, ale druhotnou. Nejdřív jsem si přečetl ten text, to jsem zhodnotil, a pak jsem se podíval na médium a to mě utvrdilo v rozhodnutí. Takže ne že to formovalo to, jak se rozhodnu.

U té první – je to spíš typ zprávy jedna bába povídala. Je to zpráva, která se sice týká politické kauzy, ale nenahlíží na to jako na politickou kauzu, ale jako na bulvár. Politiky se tam netýká vůbec nic z perexu a titulku. Zdroj je toho důkazem, Blesk se nezabývá politikou, ale jen bulvárem, aspoň podle mě.

Ten Jandák, to bylo trošku komplikovanější rozhodování, protože tam se to týká trošku více, ale tam jsem se rozhodl, že to není hlavně tím, co ten perex říkal.

Trojka je opět kauza Nagyová, ale tady se to více týká té kauzy jako takové. (...) má to informační hodnotu.

Ta čtyřka byla jednoduchá, reportáž toho, co se ve světě událo.

Pětka je takový zajímavý náhled to politiky státu a pro mě se to politiky týkalo tím, že to ukazovalo netradiční způsob vedení kampaně, což pro mě politické téma je.

Píšeš, že jednou týdně čteš noviny, jak se k nim dostaneš?

Na IES máme skvělou věc, KPMG nám tam dodává tiskoviny. Během semestru tak čtu noviny téměř pravidelně, ale když se ve škole nepohybuji, tak je to pro mě druhotné médium. Když je vidím v kavárně, tak si je třeba otevřu. Z toho důvodu jsem odpovědět alespoň jednou týdně.

Televize už pro mě není médium, které já primárně využívám, je to médium, které spíš využívají rodinní příslušníci, takže když se pohybuji u nich, tak je například vedena diskuze během nějakého televizního zpravodajství. Jinak spíš online – třeba OVM. U těchto formátů taky hodně záleží na tématu, které se probírá, jestli se na to kouknu, nebo ne. Proto to sleduji právě online a rozhoduji se podle toho, jaké téma se bude řešit a jestli je pro mě natolik zajímavé, abych tomu věnoval čas.

17. Do velké. Sice je to zdroj, kterému nemůžu takřka vůbec věřit, ale je to zdroj, který mi ukáže, co je pro lidi důležité a na základě sociální sítě se o danou věc začnu zajímat, pakliže jsem se o ní předtím nezajímal. Informačně to pro mě nemá žádnou hodnotu, protože si tam může vymyslet kdo chce co chce z jakéhokoliv média, ale opravdu je to spíše nadhození tématu.

Twitter pro mě funguje tak, že sleduji konkrétní politiky, ministerstva, politické novináře, třeba toho Kmentu, i náhodného novináře, na kterého jsem narazil náhodou, který se věnuje tématu, které mě zajímá. Je to pro mě flexibilní, upravují si lidi, které sleduju, podle toho, co přidávají, ale tam to sleduju spíš na lidské bázi.

Podobně pro mě funguje i Facebook a Instagram, zase sleduji konkrétní lidi, třeba Dominik Feri, ten dělá informační práci na Instagramu celkem dobře. Druhotně to pro mě znamená, scroluju. Někdo z mých přátel sdílel nějakou zprávu, tak se na to kouknu, zamyslím se nad tím a prohlídnu si tu záležitost z různých pohledů. A i mi to formuje takovou představu o společnosti, protože facebook je pro mě prolamovač sociální bubliny, protože lidé, se kterými se stýkám osobně, mají relativně podobné názory jako já, proto se s nimi stýkám. A Facebook je v tomhle zajímavé médium, protože tam nemám jen blízké přátele, ale i lidi, které moc neznám a tam už dochází k nějakému překryvu sociálních bublin a je to docela zajímavé uvědomění si toho, že ti lidé na tom mohou být úplně jinak než já.

Na feedu na Facebooku mám spíš články, co sdílí přátelé. Když mě to téma vůbec nezaujme, tak to přejeďu, ale pokud mě to téma zaujme, tak je pro mě důležité si tu zprávu rozkliknout, pokud to není médium, které bojkotuji, tak abych mu nedával drobáky za proklik, ale protože na tom Facebooku vyskočí jenom titulek a perex, tak abych to dokázal zhodnotit, tak potřebuji víc.

Je to pro mě rozdíl, protože o tom člověku, který to sdílel, mám nějakou představu, jaké jsou jeho názory, co nejspíš bude obsahem nebo jakým směrem bude obsah směřován, v tom feedu je to trochu komplikovanější, ale zajímám se o to ekvivalentně.

Na profily jednotlivých stran neklikám, v tomto ohledu spíše sleduji politické osoby. Klikám na ně, když je to politik formátu Tomia Okamury, tak i takového politika se zájmem sleduji, ač

nemám, že ho sleduji, to bych se styděl, ale sem a tam kouknu, co přidal, abych viděl, co je předkládáno lidem, kteří mu věří a jaké dezinformace jim jsou předkládány. Spíš abych měl v tomto ohledu přehled.

SCHVÁLENO

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK Teze MAGISTERSKÉ diplomové práce	
TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:	
Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta: Silešová Adéla	Razítko podatelny:
Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta: 2016	
E-mail diplomantky/diplomanta: adelasilesova@gmail.com	
Studijní obor/forma studia: Žurnalistika/prezenční Journalism/daily studies	
Předpokládaný název práce v češtině: Zdroje informací o politice používané vysokoškolskými studenty v kontextu studovaných oborů	
Předpokládaný název práce v angličtině: News Sources about Politics Used by University Students in the Context of Subjects of their Study	
Předpokládaný termín dokončení (semestr, akademický rok – vzor: ZS 2012/2013) (diplomovou práci je možné odevzdat <u>nejdříve</u> po dvou semestrech od schválení tezí) LS 2018/2019	
Charakteristika tématu a jeho dosavadní zpracování (max. 1800 znaků): Zajímají se čeští vysokoškolští studenti o aktuální politické dění doma a ve světě? Liší se zájem studentů o politiku v kontextu jejich studijních oborů? A jaké zdroje studenti nejčastěji používají? V době rychle se šířících fake news a dezinformací, v době malého zájmu mladých lidí o politické dění je téma informačních zdrojů velice aktuální. Během mých nedávných studijních pobytů ve Finsku, Anglii a Spojených státech amerických jsem měla možnost probrat politická témata s nespočtem mezinárodních studentů, proto jsem se rozhodla zjistit, jak k dané problematice přistupují čeští studenti, neboť dané téma doposud nebylo zpracováno a svým přístupem je poměrně originální. V návaznosti na své zahraniční pobyty jsem se rozhodla napsat diplomovou práci v angličtině, z toho důvodu předkládám teze nejen v českém, ale i v anglickém jazyce. Are Czech university students interested in current local and international political topics? Is there a difference in interests between students studying different disciplines? And which news sources are they using most? The topic of news sources is still current as fake news and disinformation are spread fast and the interest of politics is generally low among young generation. I had a chance to talk about various political topics with a number of international students during my recent study stays in Finland, Britain and the USA. Because of this, I decided to find out the attitude of Czech university students toward political news. As this is a quite original topic, it has not been written about it yet. In connection to my study stays abroad, I decided to write my diploma thesis in English.	
Předpokládaný cíl práce, případně formulace problému, výzkumné otázky nebo hypotézy (max. 1800 znaků): Cílem diplomové práce je zjistit, jaké zdroje používají čeští vysokoškolští studenti při získávání informací o politice, a odpovědět na následující tři výzkumné otázky: Jak čeští vysokoškolští studenti přistupují k informacím o domácí politice? Jak čeští vysokoškolští studenti přistupují k informacím o zahraniční politice? Jak se liší jejich přístup napříč obory?	
The goal of the diploma thesis is to find out what news sources about politics do Czech university students use, and answer the following research questions:	

<p>What is the attitude of Czech university students towards information about Czech politics?   What is the attitude of Czech university students towards information about international politics?   How does their subject of study influence their approach to political news?</p>
<p>Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Úvod do problematiky 2. Teoretická část   <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Česká mediální krajina a zdroje informací 2.2. Česká politická scéna   <ol style="list-style-type: none"> 2.2.1. Angažovanost studentů a mladých lidí v politice   3. Praktická část   <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Popis průběhu získávání dat 3.2. Popis zjištění v rámci focus groups 3.3. Vyhodnocení a zodpovězení výzkumných otázek   4. Závěr <p>1. Introduction   2. Literature review   2.1. Czech media scene and news sources   2.2. Czech political scene   2.2.1. Engagement of students and young people in politics   3. Practical part   3.1. Description of data collection progress   3.2. Description of findings within focus groups   3.3. Appraisal and answering the research questions   4. Conclusion</p>
<p>Vymezení podkladového materiálu (např. titul periodika a analyzované období):   Pro účely diplomové práce budu analyzovat data, která získám od zástupců českých vysokoškolských studentů celkem deseti různých oborů, konkrétně studentů informatiky, lékařství, matematiky či fyziky, mediálních studií, pedagogiky, politologie či mezinárodních vztahů, práv, přírodovědeckých oborů, sportovních studií, zemědělství či lesnictví. Účastníci výzkumu budou vybráni na základě standardních pravidel kvalitativního výzkumu.</p> <p>I will analyse data collected from representatives of various Czech university students. The subjects of study of selected students will be agriculture or forestry, law, mathematics or physics, media studies, medicine, natural science, pedagogy, political studies or international relations and sports studies. Participants of the research will be selected according to standard qualitative research rules.</p>
<p>Metody (techniky) zpracování materiálu: Diplomová práce bude vycházet z kvalitativních dat získaných pomocí focus groups. Celkem uskutečním deset setkání focus groups, na každé bude přítomno pět studentů prezenčního studia bakalářského či magisterského programu stejného oboru či fakulty. Každé setkání bude mít tři části. Studenti nejprve vyplní dotazník zjišťující základní informace o jejich přístupu a zdrojích používaných při získávání novinek o domácím/zahraničním politickém dění. Následovat bude praktický úkol – najít informace o vybrané události (z důvodu aktuálnosti vyberu mediální kauzu těsně před zahájením samotného výzkumu). Respondenti budou mít k dispozici tištěné mediální zdroje a každý s sebou bude mít notebook, tablet nebo chytrý telefon (díky kterým budou mít možnost otevřít zpravodajské či publicistické servery a nahlédnout do archivů rozhlasového či televizního vysílání). Volnou formou budou zaznamenávat, jak zjišťují informace o dané kauze a z jakých čerpají zdrojů. V poslední části setkání bude následovat focus diskuze, během které detailně prodiskutujeme, co zjistili, jak postupovali a proč daný postup zvolili.</p>

I will collect all the qualitative data based on results from focus groups. I will arrange ten focus groups in total; each focus group will be formed by five bachelor's or master's degree students studying the same subject area. Every meeting will be divided in three parts. First, participants of the research will fill in a questionnaire about their attitude towards Czech and international political news; and about sources they use. Second, they will be given a task to search for information about selected news story (I will choose the news story later according to current affairs). Print news sources will be available for the participants and also, every participant will have a notebook, tablet or smartphone at his/her disposal (this way, all participants will have access to online news and opinion articles sources and to various radio and television archives). Participants will record the procedure of their work. Finally, a focus discussion will follow. We will discuss what they found, what sources they used and what steps they made during the searching procedure.

Základní literatura (nejméně 4 nejdůležitějších titulů k tématu a metodě jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2-5 řádků):

BUCKINGHAM, David. The making of citizens: young people, news and politics. London: Routledge, 2000. Media, education and culture. ISBN 04-152-1461-0.

Kniha pojednává o výzkumu provedeném ve Velké Británii a Spojených státech amerických, kde autor zkoumal dynamické složitosti toho, jak mladí lidé interpretují zprávy a své úsudky, prostřednictvím kterých jsou reprezentovány důležité sociální a politické události.

Based on research conducted in Britain and the US, the book traces the dynamic complexities of young people's interpretations of news, and their judgements about the ways in which key social and political issues are represented.

Edson C. TANDOC Jr (2018) Tell Me Who Your Sources Are, Journalism Practice, DOI: 10.1080/17512786.2017.1423237

Článek popisuje výzkum provedený na téma důvěryhodnosti zdrojů na sociální síti Facebook, ve kterém autoři porovnávali, jak se liší důvěra respondentů ve zprávy sdílené jejich přáteli na Facebooku a zprávami sdílenými zpravodajskou organizací.

This study focuses on participants' trust to news articles on Facebook. It examines the differences in trust when the news articles were shared by their own Facebook friends or by news organization.

Howard D. FISHER, Sara MAGEE & Sufyan MOHAMMED-BAKSH (2015) Do They Care? An Experiment Exploring Millennials' Perception of Source Credibility in Radio Broadcast News, Journal of Radio & Audio Media, 22:2, 304-324, DOI: 10.1080/19376529.2015.1083154

Článek popisuje výzkum přístupu vysokoškolských studentů ke zdrojům rozhlasového zpravodajství. Autoři detailně popisují použitou metodologii, výsledky výzkumu a zamýšlejí se nad případnými možnostmi dalšího bádání.

The article describes an experimental study focused on the attitude of college students towards broadcast news sources. Authors describe in detail the procedure and method of their work, discuss the results and future research possibilities.

MARSH, David, Therese O'TOOLE a Su. JONES. Young people and politics in the UK: apathy or alienation?. New York: Palgrave Macmillan, 2007. ISBN 978-023-0001-312.

Kniha popisuje pomocí inovativních výzkumných metod, jak mladí lidé rozumí a žijí politikou. Autoři mimo jiné zjišťují, že zájmy a obavy mladých lidí jsou jen zřídka prezentovány klasickými politickými stranami.

The book examines how young people understand and live politics, using innovative research

methods. Authors conclude that young people's interests and concerns are rarely addressed within mainstream political institutions.

MORSE, Janice M., ed. *Critical issues in qualitative research methods*. Thousand Oaks: SAGE Publications, c1994. ISBN 08-039-5042-X.

Kniha se věnuje nejen výzkumným metodám v rámci kvalitativního výzkumu, ale i problematickým případům, na které je třeba si během výzkumných metodologických postupů dávat pozor.

The book reflects not only research methods within qualitative research, but also critical issues and problematic cases which can easily occur while working with qualitative research methods.

MORGAN, David L. *Ohniskové skupiny jako metoda kvalitativního výzkumu*. Těšnov: Sdružení SCAN, 2001. Metodologie. ISBN 80-858-3477-4.

Autor se v monografii zaměřeně na konkrétní oblast kvalitativního výzkumu, focus groups, zabývá tématem do detailu a čtenáři přináší ucelený popis metodologie včetně praktických příkladů. The author is focusing on specific area of qualitative research methods - focus groups - and describes it in depth. The reader receives a comprehensive guideline on how to research within focus groups. Also, practical examples are included.

KRUEGER, Richard A. a Mary Anne. CASEY. *Focus groups: a practical guide for applied research*. 5th edition. Thousand Oaks, California: SAGE, 2015. ISBN 978-148-3365-244.

Páté vydání oblíbené příručky o metodologii ohniskových skupin nabízí praktické rady, jak postupovat v případě provádění focus groups. Vydání je doplněno nejnovějšími výzkumy a např. efektivní strategií při přípravě vlastního výzkumu.

The fifth edition of a popular focus groups manual gives its readers practical advices on how to proceed when researching focus groups. The book reflects recent researches and useful guideline for successful realisation of a research.

Sharon E. JARVIS, Natalie JOMINI STROUD & Austin A. GILLILAND (2009) *College Students, News Use, and Trust*, *Communication Research Reports*, 26:1, 30-39, DOI: 10.1080/08824090802636991

Studie amerických vysokoškolských studentů zkoumá, které zdroje informací používají a kterým věří. Autoři pracovali s daty celkem 213 respondentů a mimo jiné zjistili, že studenti nutně nevěří zdrojům, které používají nejčastěji.

This study of American college students examines the news sources that college students use and the ones that they trust. It processes and describes data collected from 213 respondents. Besides other things, it shows that they do not necessarily trust the sources they consult most often.

WAYNE, Mike. *Television news, politics and young people: generation disconnected?*. New York: Palgrave Macmillan, 2010. ISBN 40018010537.

Kniha se snaží přijít na to, proč jsou mladí lidé ve Velké Británii nespokojeni s tradiční politikou a zaměřuje se zejména na důležitost televizní reprezentace v politickém procesu.

This book is trying to answer why young people in the UK are disaffected with traditional politics. Its content mainly focuses on the role played by televisual representations of the political process.

Diplomové a disertační práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let)

FELDEK, Matěj. Zdroje politických informací a vnímání jejich důvěryhodnosti skupinou prvovoličů. Brno, 2014. Diplomová práce. Masarykova univerzita.

KAŠPÁRKOVÁ, Iva. Informální gramotnost studentů uměleckých vysokých škol v České republice: případová studie Janáčkovy akademie múzických umění. Brno, 2017. Bakalářská práce. Masarykova univerzita.

Datum / Podpis studenta/ky

25. května 2018
25th May, 2018

TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:

Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:

Výše představený projekt se může jevit jako velmi ambiciózní, nicméně během rozsáhlé konzultace, která odevzdání tezi předcházela, autorka prokázala, že má do detailu promyšlen svůj postup a že si je náročností zpracování zvolené problematiky plně vědoma. Oceňuji její odvahu psát diplomovou práci v angličtině. Díky tomu následně mohou zjištěné výsledky snadno nalézt publikační uplatnění.

The project that is presented above may seem very ambitious, the author however proved during a long consultation which preceded the preparation of the thesis that she had thoroughly studied her approach to the topic and that she is fully caped with the complexity of the chosen topic. I appreciate her courage to write her diploma thesis in English. As a result, her findings can be easily published afterwards.

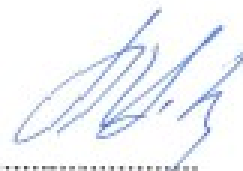
Případné doporučení dalších titulů literatury předepsané ke zpracování tématu:

Potvrzuji, že výše uvedené teze jsem s jejich autorem/kou konzultoval(a) a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na FSV UK vykonávám.

Souhlasím s tím, že budu vedoucí(m) této práce.

Jirků Jan

25. května 2018 / 25th May, 2018

Příjmení a jméno pedagožky/pedagoga

Datum / Podpis pedagožky/pedagoga

TEZE JE NUTNO ODEVZDAT VYTIŠTĚNÉ, PODEPSANÉ A VE DVOU VYHOTOVĚNÍCH DO TERMÍNU UVEDENÉHO V HARMONOGRAMU PŘÍSLUŠNÉHO AKADEMICKÉHO ROKU, A TO PROSTŘEDNICTVÍM PODATELNÝ FSV UK. PŘIJATÉ TEZE JE NUTNÉ SI VYZVEDNOUT V SEKRETARIÁTU PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY A NECHAT VEVÁZAT DO OBOU VÝTISKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE.

TEZE SCHVALUJE GARANT PŘÍSLUŠNÉHO STUDIJNÍHO PROGRAMU/OBORU.